

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Korczyna
z dnia 2022 roku
w sprawie przyjęcia
Strategii Rozwoju Gminy Korczyna
na lata 2022- 2031

Strategia Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022 - 2031

Projekt

Spis treści

WPROWADZENIE	2
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY	5
1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	6
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	8
3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	10
4. Ocena jakości życia w Gminie na podstawie wyników badań ankietowych.....	11
4.1. Ocena sytuacji Gminy.....	11
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	14
5. Analiza problemów.....	16
5.1. Problemy w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców	16
5.2. Problemy w zakresie zasobów i potencjałów Gminy.....	19
5.3. Problemy w zakresie gospodarki i promocji Gminy.....	21
6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	21
6.1. Czynniki rozwojowe w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców	22
6.2. Czynniki rozwojowe w zakresie zasobów i potencjałów Gminy	24
6.3. Czynniki rozwojowe w zakresie gospodarki i promocji Gminy	24
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY	27
1. Założenia do Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031	28
2. Misja.....	28
3. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	29
4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy	39
4.1. Uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Gminy.....	44
4.2. Kierunki Polityki przestrzennej Gminy.....	52
4.3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy	56
4.4. Obszary strategicznej interwencji określone dla Gminy Korczyna na poziomie krajowy, Regionalnym i lokalnym	61
4.5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.....	67
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	68
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	71
7. ZAŁĄCZNIKI	73
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy	73
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	73
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna.....	73
Załącznik 4: Raport z badania ankietowego	73

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona nadrzędne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2031 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Korczyna, a także spójny z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa - Podkarpackie 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania. Została ona opracowana na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej, nieaktualnej Strategii Rozwoju Gminy Korczyna, obowiązującej do 2025 roku.

Ważnym elementem prac nad Strategią był udział, doradztwo i wsparcie Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031, powołanego przez Wójta Gminy Korczyna na mocy Zarządzenia nr 490 z dnia 28.09.2021r.

- Władze Gminy Korczyna,
- Radni Gminy Korczyna,
- Pracownicy Urzędu Gminy w Korczynie,
- Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczynie,
- Pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Korczynie,
- Pracownicy oświaty,
- Przedsiębiorcy,
- Sołtysi,
- Lokalni liderzy,

Łącznie 30 osób.

Dodatkowo Zespół ds. opracowania projektu Strategii wspierali eksperci z firmy Res Management:

- Paweł Mentelski – ekspert i moderator,
- Barbara Adamiak – konsultant, prace analityczne i redakcyjne,
- Justyna Kostecka – konsultant, prace analityczne i redakcyjne.

Pracę nad Strategią rozpoczęto w 2021 roku, kiedy to Rada Gminy Korczyna przyjęła uchwałę Nr XXXVII/287/21 z dnia 7 czerwca 2021 roku w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022 – 2031 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii w tym trybu konsultacji.

Do zadań Zespołu zadaniowego należało w szczególności:

- 1) sformułowanie wstępnych diagnoz stanu i potrzeb oraz prognoz trendów rozwojowych w dziedzinach i obszarach polityki rozwoju gminy, w zakresie dotyczącym w szczególności:
 - a) diagnozy stanu w dziedzinach i obszarach polityki rozwoju gminy,
 - b) wizji, misji oraz celów strategicznych,
 - c) celów operacyjnych i kierunków polityki,
 - d) projektów strategicznych i kryteriów ich wyboru,
 - e) źródeł i mechanizmów finansowania,
 - f) mechanizmów partycypacji społecznej,
 - g) planu wdrożenia oraz systemu zarządzania realizacją Strategii.
- 2) aktywny udział w debacie publicznej i konsultacjach społecznych służących wypracowaniu też do aktualizacji oraz wstępnej wersji projektu Strategii Rozwoju Gminy Korczyna:
 - warsztacie pierwszym dotyczącym identyfikacji głównych problemów (analizy problemów) oraz określenia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, który odbył się w dniu 1 grudnia 2021 roku i został przeprowadzony w trzech powtórzeniach dla 3 podzespołów: ds. społecznych, ds. zasobów i potencjałów gminy oraz ds. gospodarczych i promocji gminy,

- warsztacie drugim dotyczącym opracowania misji, wizji, celów i działań strategicznych, który odbył się w dniu 8 grudnia 2021 roku i został przeprowadzony w trzech powtórzeniach dla 3 podzespołów: ds. społecznych, ds. zasobów i potencjałów gminy oraz ds. gospodarczych i promocji gminy.

Warsztaty przeprowadzone zostały metodą design thinking polegają na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy i wypracowanie niestandardowych rozwiązań. Podczas warsztatów uczestnicy dyskutowali na temat edukacji, ochrony środowiska, społeczności, zdrowia, gospodarki, promocji, turystyki, kultury, infrastruktury, komunikacji, bezpieczeństwa – z punktu widzenia różnych grup społecznych (rodziców, młodzieży, seniorów, przedsiębiorców, rolników, inwestorów, turystów, pracowników Gminy). Podczas pracy w grupach zdefiniowano obszary problemowe, wskazano mocne strony Gminy oraz szanse na jej rozwój. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe, z których wynikają cele strategiczne. Te z kolei zostały podzielone na cele operacyjne, a dla nich wyznaczono zadania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie postawionych celów.

Jednocześnie, w celu poznania opinii mieszkańców na temat rozwoju Gminy Korczyna, w dniach od 26 sierpnia do 30 września 2021 roku przeprowadzono badanie ankietowe, którego wyniki pozwoliły na pogłębienie diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy. Projekt Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031 został przygotowany zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzenia badań ankietowych i warsztatów strategicznych. Następnie projekt dokumentu poddano konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa Podkarpackiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031:

Określenie szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031
Powołanie Zespołu ds. opracowania projektu Strategii rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031
Badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy
Analiza dokumentów
Warsztat strategiczny dotyczący identyfikacji głównych problemów, określenia mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń
Diagnoza potencjału
Wyznaczenie obszarów problemowych
Warsztat strategiczny z Zespołem dotyczący określenia misji, wizji, celów i działań strategicznych
Projekt dokumentu
Konsultacje społeczne
Opinia Zarządu Województwa
Uchwalenie Strategii
Wdrażanie Strategii

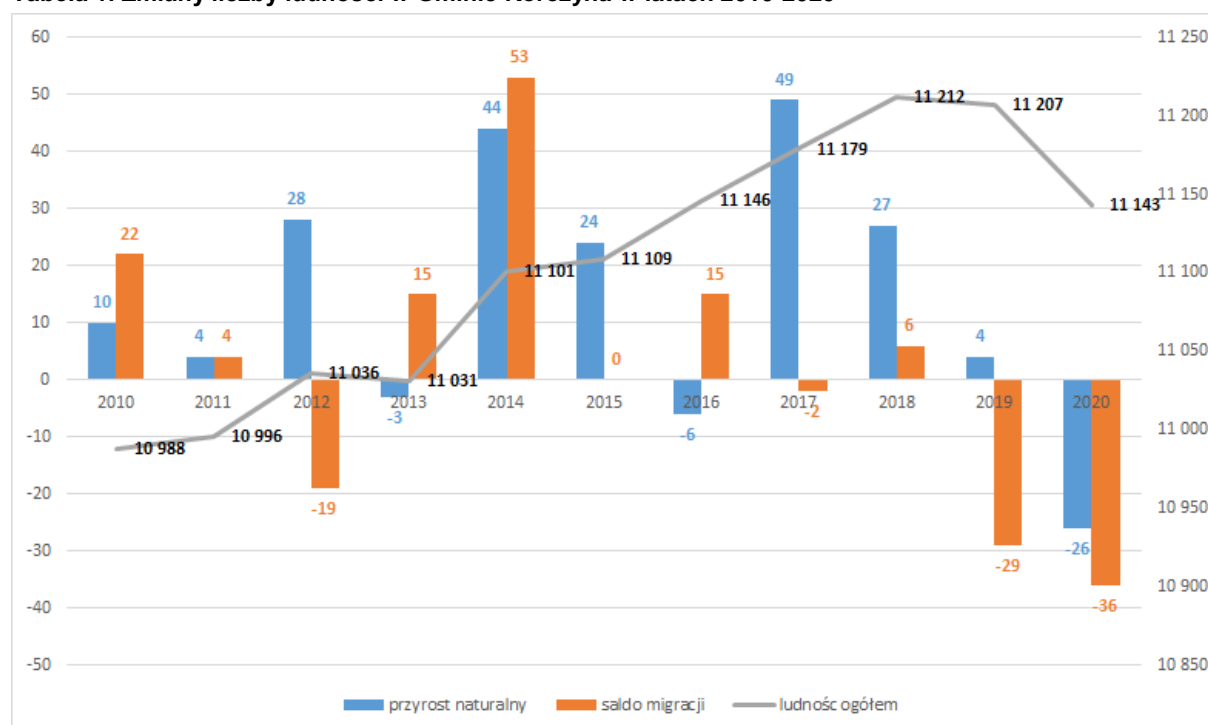
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY

1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Pod względem powierzchni Gmina Korczyna jest drugą największą gminą wiejską w powiecie krośnieńskim i zajmuje obszar 9 306 ha (93km²), i jednocześnie posiada szósty wynik pod względem gęstości zaludnienia (120os/km²), skupiając 10% ludności powiatu. Z diagnozy sytuacji społecznej Gminy Korczyna wynika, że w ciągu ostatnich pięciu lat liczba ludności w Gminie Korczyna ulegała stopniowemu wzrostowi do 2018 roku, po czym nastąpił jej spadek w 2019 i 2020 roku. Jednocześnie można zauważyć, iż jest to tendencja charakterystyczna dla połowy gmin z powiatu krośnieńskiego, wynikająca m.in. z dużego spadku przyrostu naturalnego zwłaszcza w 2020 roku (duża śmiertelność z powodu COVID-19) oraz ze stopniowego odpływu mieszkańców z terenów wiejskich, na rzecz dużych i średnich miast. Wśród decydujących o tym fakcie czynników można wymienić panujące na przedmiotowych obszarach korzystniejsze warunki ekonomiczne dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego, bogaty rynek pracy, co wiąże się z wieloma funkcjami gospodarczymi miast.

Struktura zameldowań wskazuje, że na terenie Gminy Korczyna częściej meldują się osoby, które poprzednio zamieszkiwały tereny wiejskie (wskaźnik zameldowań ze wsi w ostatnich pięciu latach kształtował się na poziomie 50,5%, wskaźnik zameldowań z miast – 44,2%). Szczegółowe dane dotyczące liczby wymeldowań wskazują iż mieszkańcy Gminy Korczyna w większym stopniu przenoszą się do miast (wskaźnik liczby wymeldowań na tereny miejskie w ciągu ostatnich pięciu lat oscylował na poziomie ponad 53%, a na tereny wiejskie na poziomie blisko 47%). W analizowanym przedziale odnotowano łącznie 3 wymeldowania za granicę kraju. Wśród najważniejszych powodów wymeldowań z terenu Gminy Korczyna można wymienić przyczyny zawodowe (np. poszukiwanie lepszych perspektyw zawodowych, większego rynku pracy), ekonomiczne (np. relatywnie wyższych zarobków), edukacyjne (np. podjęcie studiów na uczelniach wyższych w Rzeszowie oraz innych miastach akademickich w Polsce) oraz osobiste (np. związane z założeniem rodziny).

Tabela 1. Zmiany liczby ludności w Gminie Korczyna w latach 2010-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wraz ze zmianą liczby mieszkańców Gminy Korczyna, zmienia się też liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych. W ciągu ostatnich pięciu lat liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszyła się o 35 osób, w wieku produkcyjnym o 166 osób. Z kolei liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 198 osób. Na uwagę zasługuje fakt, w jaki sposób zmienia się procentowy udział osób w poszczególnych grupach wiekowych w ogólnej liczbie mieszkańców. Można zaobserwować wzrost znaczenia dwóch grup: przedprodukcyjnej oraz poprodukcyjnej. W przypadku

pierwszej z wymienionych jej udział spadł z 19,5% do 19,2%, zaś w przypadku drugiej wzrost nastąpił z poziomu 18,4% do 20,2%. Wyraźnie spada też udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców: z 62,1% do 60,6%.

Prognozy opracowane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że w perspektywie do 2030 roku liczba ludności Gminy Korczyna będzie stale rosła, aż do poziomu 11 288 osób. Stale rosłać będzie udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności Gminy – do poziomu 23,3%. Jednocześnie stopniowo spadać będzie udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności – do poziomu 58,8%. Saldo migracji utrzymywać się będzie na stosunkowo wysokim dodatnim poziomie (+10 osób w roku 2030), z tendencją wzrostową w porównaniu do stanu obecnego. Przyrost naturalny do 2025 roku utrzymywać się będzie także na dodatnim, ale wyraźnie malejącym poziomie, a w kolejnych pięciu latach osiągnie wartość ujemną (-11 w roku 2030). Liczba urodzeń będzie spadać do prognozowanego poziomu 95 osób w roku 2030, a rosłać będzie liczba zgonów - 106 osób w roku 2030.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości skutkowała zmianą popytu na usługi publiczne: oświatę i wychowanie, opiekę na osobami starszymi, usługi komunalne, kulturę i sport. W związku z różnicą liczby mieszkańców wymieniających się na rynku pracy (20-24 i 60-64) konieczne jest także przewidzenie i uwzględnienie w planach rozwojowych Gminy zmieniającej się podaży potencjałów w zakresie aktywności społecznej, rynku pracy i przedsiębiorczości oraz wpływów z podatków.

Władze Gminy dostrzegają konieczność podjęcia działań na rzecz świadomej polityki demograficznej, zwłaszcza przeciwdziałaniu negatywnym skutkom migracji poprzez działania w zakresie polityki przestrzennej i podniesienia jakości usług społecznych, które przełożą się na podniesienie jakości życia rodzin na terenie Gminy.

Poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej w Gminie jest stosunkowo wysoki i prezentuje porównywalny poziom jak cały powiat krośnieński i gminy wiejskie powiatu. Na terenie Gminy Korczyna funkcjonuje 1 przedszkole oraz oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych w: Iskrzyni, Komborni, Węglówce i Krasnej dla których organem prowadzącym jest Gmina Korczyna.

Infrastruktura i baza dydaktyczna 5 szkół podstawowych na terenie Gminy, dla których samorząd jest organem prowadzącym, jest systematycznie modernizowana. Szkoły są dobrze wyposażone (sale komputerowe, językowe), a uczniowie mogą korzystać z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Gmina również zapewnia bezpłatną komunikację autobusową dla uczniów dojeżdżających do szkół, prowadzi doradztwo zawodowe dla uczniów oraz uczestniczy w projektach unijnych dotyczących rozwoju edukacji. Baza oświatowa jest dostosowana do aktualnej liczby uczniów, jednakże prognozowany wzrost liczby mieszkańców w Gminie Korczyna generuje potrzebę zabezpieczenia dodatkowych obiektów na cele oświatowe.

Władze samorządowe przywiązują dużą wagę do podnoszenia jakości życia mieszkańców, co wyraża się troską o infrastrukturę i działania związane z kulturą, sportem i rekreacją, skoncentrowane wokół Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej w Korczynie. Mieszkańcy mogą korzystać z bogatej oferty kulturalnej i sportowej oferowanej dla każdej grupy wiekowej przez wymienione jednostki. W większości sołectw są wielofunkcyjne boiska przyszkolne, a główną bazę sportową Gminy Korczyna stanowią stadiony sportowe w Korczynie, Komborni, Iskrzyni, Krasnej, Węglówce, Czarnorzekach i Korczynie - Sporne.

W Gminie Korczyna przywiązuje się dużą wagę do rozwijania i podwyższania jakości usług społecznych skoncentrowanych wokół prężnie działającego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiącego w środowisku lokalnym centrum usług społecznych. Bogata oferta usług psychologicznych, pedagogicznych, asystenckich, prawnych, opiekuńczych i profilaktycznych poszerzona poprzez realizację projektów ze środków europejskich adresowana jest dla wielu mieszkańców.

Mieszkańcy Gminy Korczyna w zakresie podstawowej ochrony zdrowia mogą korzystać z usług świadczonych przez 3 przychodnie lekarskie.

Wciąż zauważalne jest również duże zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej. W związku z sytuacją demograficzną Gmina dostrzega również konieczność opracowania systemowych rozwiązań wsparcia seniorów, poprzez umożliwienie im korzystania z dodatkowej oferty aktywizującej społeczność, w tym z zajęć kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych i usług opiekuńczych.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Na tle średnich wyników dla województwa i powiatu, Gmina Korczyna charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem rozwoju przedsiębiorczości. Według danych opublikowanych przez GUS na terenie Gminy Korczyna (na koniec 2020 roku) w bazie REGON zarejestrowanych było 909 podmiotów gospodarczych. Stanowiło to 11% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu krośnieńskiego. Udział ten plasował Gminę Korczyna na 4 miejscu ex aequo z Gminami: Chorkówka, Dukla, Iwonicz-Zdrój, wśród wszystkich gmin w powiecie krośnieńskim. W dalszej kolejności umiejscowiła się Gmina Wojaszówka, Krościenko Wyżne i Jaślicka (z wartościami odpowiednio 8%, 7% i 2%). Najwyższy udział wśród wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu krośnieńskiego ma Gmina Rymanów (16%).

Wśród największych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie Gminy Korczyna wyróżnia się:

- AUTO – DEKOR Sp. z o.o. sp. k.,
- Zniczplast Sp. z o.o.,
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska,
- „Dwór Kombornia”,
- Pijalnia Czekolady M. Pelczar Chocolatier,
- „DAR” Sp. z o.o.

Na terenie Gminy Korczyna w ciągu ostatnich pięciu lat stale zmniejszała się liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne. W 2016 roku było to 325 osoby, natomiast w roku 2020 – 207 osób. Opisujący spadek bezrobocia w równym stopniu dotyczył wszystkich grup wiekowych co może implikować wniosek, że oferta pracodawców na terenie Gminy Korczyna, powiatu krośnieńskiego i Miasta Krosna w dobrym stopniu odpowiadała na potrzeby wyrażane przez osoby poszukujące pracy bez względu na ich wiek. Silnie zmniejszyła się także liczba osób określanych jako trwale bezrobotne – z poziomu 166 osób w roku 2016 do poziomu 79 osób w I połowie roku 2021.

Głównym „kręgosłupem” komunikacyjnym gminy jest droga wojewódzka nr 991 relacji Krosno-Lutcza, przebiegająca przez Korczynę, Czarnorzeki, Węglówkę oraz Krasną. Fragmentarycznie przez obszar gminy przebiega również droga krajowa nr 19 relacji Dukla - Rzeszów – Radom o znaczeniu ponadregionalnym (Iskrzynia, Kombornia, Wola Komborska). Obszar gminy jest pokryty dość gęstą siecią dróg powiatowych oraz gminnych.

Transport publiczny na terenie Gminy Korczyna w 2020 roku zapewniony jest głównie przez Miejską Komunikację Samochodową Sp. z o.o. z siedzibą w Krośnie i realizowany na kilku liniach, tj.:

- Krosno – Korczyna Rynek
- Dobieszyn – Korczyna przez Krosno
- Odrzykoń – Krosno – Iskrzynia Kościół
- Korczyna – Żeglce.

Stan dróg w Gminie Korczyna sprawdzany jest na bieżąco przez pracowników Wydziału Rozwoju Urzędu Gminy. Dla dróg publicznych i obiektów inżynierskich wykonywane są przeglądy okresowe (roczne i pięcioletnie) potwierdzone wpisami w księgach dróg (obiektów). Ostatnia przeprowadzona ocena wynikowa stanu technicznego dróg kształtuje się w przedziale od 3 do 6 pkt w 6-stopniowej skali punktowej. Bieżące zalecenia w zakresie poprawy stanu technicznego dróg dotyczą w większości konieczności wykonania miejscowej naprawy ubytków oraz uszkodzeń eksploatacyjnych wynikających z normalnego z nich korzystania.

Stopień zwodociągowania i skanalizowania obszaru Gminy Korczyna jest niższy od wszystkich porównywalnych jednostek (województwa podkarpackiego, powiatu krośnieńskiego i gmin wiejskich powiatu krośnieńskiego). Natomiast pod względem dostępu do sieci gazowej Gmina Korczyna osiągnęła wyższe wartości na tle porównywanych gmin wiejskich powiatu krośnieńskiego, a nawet województwa podkarpackiego. Są one jedynie nieco niższe od poziomu zgazyfikowania powiatu krośnieńskiego, aczkolwiek na skutek szybkiego tempa rozbudowy osadnictwa mieszkaniowego na terenie poszczególnych sołectw, konieczna jest dalsza ich rozbudowa w celu podłączenia do nich nowopowstających budynków. Część istniejącej już infrastruktury wymaga także modernizacji.

Duże znaczenie dla władz samorządowych mają przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska. Gmina aktywnie wspiera mieszkańców w wymianie źródeł ciepła, a także w zakresie unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest. Gmina inwestuje również w działania mające na celu rozwój stacji uzdatniania wody, zbiorników retencyjnych, poprawę czystości powietrza (instalacja oze na budynkach użyteczności publicznej), pozyskuje środki z WFOŚiGW na rozwiązania ekologiczne. Nadal jednak

zauważalna niska jakość powietrza atmosferycznego, na którą istotnie i negatywnie wpływa przede wszystkim niska emisja (kotły grzewcze, niewielkie zakłady usługowe) oraz transport samochodowy.

W latach 2016-2020 dochody budżetu Gminy Korczyna ulegały corocznemu zwiększeniu. W 2016 roku wyniosły one ponad 40,2 mln zł, a w roku 2020 wzrosły do ponad 64,8 mln zł. Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca był nieco wyższy od średniej wyznaczonej dla powiatu krośnieńskiego (5 715,66zł) i równocześnie niższy niż średnia wyznaczona dla województwa podkarpackiego (6 055,73zł). Gmina Korczyna osiągnęła też czwarty najwyższy wynik wśród wszystkich gmin powiatu krośnieńskiego.

W analizowanym okresie w Gminie Korczyna corocznie występowała także nadwyżka operacyjna (kwota dochodów bieżących budżetu przewyższała kwotę wydatków bieżących budżetu). Średnio w latach 2016-2020 wynosiła ona 655 305,55 zł, co stanowiło 1,3% dochodów ogółem. Powyższy wskaźnik należy uznać za pozytywny aspekt planowania i wykonywania dochodów i wydatków budżetowych w Gminie.

Udział dochodów własnych budżetu Gminy łącznie z udziałami w podatkach centralnych (PIT i CIT) w dochodach ogółem budżetu obniżył się z poziomu 24,53 % w roku 2016 do poziomu 19,19 % w roku 2020. Wśród dochodów własnych budżetu Gminy Korczyna największe znaczenie odgrywają kwoty wynikające z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych 7 342 603,00zł wpływu w roku 2020), podatek od nieruchomości (3 656 999,52 zł), udział w podatku dochodowym od osób prawnych (194 383,06 zł), podatek od czynności cywilnoprawnych (350 985,63 zł) oraz podatek od środków transportowych (147 903,04 zł). Główną przyczyną zmniejszenia się udziału dochodów własnych budżetu Gminy w ogólnej strukturze tych dochodów jest zwiększenie dotacji na realizację programu „Rodzina 500+”, dlatego jest to tendencja obserwowana dla wszystkich gmin w Polsce.

Z porównania wskaźnika wysokości dochodów własnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca na tle gmin wiejskich powiatu krośnieńskiego wynika, że spośród wszystkich analizowanych jednostek, Gmina Korczyna posiada trzeci najwyższy wskaźnik. Na zbliżonym poziomie kształtuje się on w Gminie Jaślicka.

Porównując udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu Gminy, był to wynik wyższy niż średnia wyznaczona dla powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego, a także czwarty najwyższy wynik wśród wszystkich gmin powiatu krośnieńskiego. W analizowanym okresie udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków budżetu Gminy nie oscylował na stałym poziomie.

Kształtowanie się budżetu Gminy w ubiegłych latach przekłada się również na jej przyszły potencjał inwestycyjny oraz zdolność do obsługi nowych zobowiązań. Tabela poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Korczyna na lata 2021-2031 zgodnie z Uchwałą Nr XL/317/21 Rady Gminy Korczyna z dnia 06.08.2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Korczyna.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z tabeli, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Korczyna pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań. Wskaźnik obsługi zadłużenia obliczono z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń, określonych w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Tabela 2. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Korczyna na lata 2021-2031

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Potencjał inwestycyjny	20,33 mln zł	4,00 mln zł	4,00 mln zł	4,00 mln zł	4,00 mln zł	4,00 mln zł	4,95 mln zł	4,95 mln zł	4,95 mln zł	4,95 mln zł	4,95 mln zł
Maksymalna obsługa zadłużenia	16,85 %	12,99 %	12,06 %	11,74 %	13,94 %	12,15 %	11,48 %	11,58 %	12,58 %	11,97 %	11,44 %
Faktyczna obsługa zadłużenia	6,63%	4,92%	4,54%	4,49%	4,16%	3,76%	2,72%	1,78%	1,36%	1,32%	1,28%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XL/317/21 Rady Gminy Korczyna z dnia 06.08.2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Korczyna

Dodatkowo w tabeli przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów

funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie realizacji Strategii (w latach 2022-2031) wyniesie ok. 45 mln zł.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Korczyna to gmina wiejska położona w centralnej części województwa podkarpackiego, w północnej części powiatu krośnieńskiego. W obrębie Gminy Korczyna znajduje się 7 sołectw. Niewielka odległość Gminy Korczyna od Krosna lokuje ją w strefie oddziaływania miasta. Ponadto Gmina Korczyna jest jedną z siedmiu jst tworzących Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF) Krosno. Ma to zarówno konsekwencje pozytywne, jak i negatywne. Negatywnym aspektem takiej lokalizacji jest chaotycznie rozprzestrzeniająca się zabudowa, a przy tym problemy z jakością dróg i dostępem do infrastruktury technicznej oraz pogarszaniem się przestrzeni publicznej. Pozytywnym aspektem takiej lokalizacji jest przenoszenie się mieszkańców i przedsiębiorców z miasta do strefy podmiejskiej, w jakiej zlokalizowana jest Gmina Korczyna, co pozwala na rozwój osiedli mieszkaniowych z zachowaniem wiejskiego charakteru oraz powstawanie terenów inwestycyjnych przez co obszar ten mocniej rozwija się gospodarczo.

Przez obszar gminy przebiega też droga wojewódzka nr 991 relacji Krosno-Lutcza (w granicach Gminy Korczyna znajduje się odcinek o długości 15,521km). Fragmentarycznie przez obszar gminy przebiega również droga krajowa nr 19 relacji Dukla - Rzeszów – Radom o znaczeniu ponadregionalnym (w granicach Gminy Korczyna znajduje się odcinek o długości 7,119km). Przebieg ww. dróg z jednej strony zapewnia sprawny tranzyt przez obszar Gminy Korczyna, a z drugiej strony z uwagi na to że nie przebiega przez wszystkie miejscowości stanowi również barierę dla równomiernego rozwoju gminy, gdyż wywołuje także szereg niekorzystnych dla jej funkcjonowania skutków. Wpływa na pojawienie się uciążliwego hałasu, dużego natężenia ruchu samochodowego oraz znacznego zanieczyszczenia powietrza spalinami. Przyczynia się także do pojawiania się różnic w zagospodarowaniu infrastrukturalnym w poszczególnych miejscowościach w Gminie Korczyna.

Na obecny stan struktury funkcjonalnej gminy w znacznym stopniu wpływa wzrost zapotrzebowania nierolniczych gałęzi gospodarki na przyrodnicze, ludnościowe i gospodarcze zasoby wsi. Zmusza to do racjonalnego gospodarowania tymi zasobami i skutecznej koordynacji rozwoju różnych funkcji na obszarach wiejskich, zharmonizowanego z ich przestrzennym zróżnicowaniem zarówno przyrodniczym jak i społeczno-gospodarczym.

Blisko 1% obszaru Gminy Korczyna zajmują obszary zabudowane i zainwestowane, a ponad 35% powierzchni gminy stanowią lasy i grunty zalesione. W tkance przestrzennej Gminy Korczyna 65,5% powierzchni wchodzi w skład Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego. W obszarze tym obowiązują ograniczenia dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto w gminie występują też tereny i obiekty objęte ochroną konserwatorską, na terenie których występują ograniczenia dotyczące istniejącej zabudowy przed rozbiórką, zakaz zmiany formy zewnętrznej obiektów zabytkowych, obowiązek zachowania historycznych układów. Zauważalna jest również potrzeba rewitalizacji obszarów zdegradowanych występujących w gminie. Problemem jest także zbyt mała liczba miejsc parkingowych w centrach miejscowości, co utrudnia ruch pieszych i innych użytkowników, wpływa na estetykę, a także zagraża bezpieczeństwu przy drogach.

Ważnym elementem krajobrazu gminy są wody powierzchniowe. Przez gminę przepływają drobne ciekі wodne stanowiące prawobrzeżne dopływy rzeki Wisłok oraz wpadającej do Wisłoka Stobnicy. Rzeka Wisłok przepływa przez gminę jedynie na krótkim odcinku w miejscowości Iskrzynia.

Szczególnym bogactwem gminy jest przyroda i urocze krajobrazy, zwłaszcza w jej północnej części, gdzie wznoszą się zalesione, najwyższe i jednocześnie najbardziej oryginalne partie Pogórza Dynowskiego. Walory i osobliwości przyrodnicze, historyczne oraz turystyczne, ich różnorodność i bogactwo pozwalają sprostać wszelkim gustom i oczekiwaniom odwiedzających. Przez Gminę Korczyna przebiega kilka ścieżek turystycznych, w tym przyrodniczych i edukacyjno-ekologicznych:

- „Przy zamku Kamieniec”,
- „Czarnorzeki – Dział”,
- „Zamek Kamieniec – Prządki”,
- „Wzdłuż potoku Morcinek im. prof. Stanisława Grochmala,
- „Strzelnica – Sucha Góra”,
- „Strzelnica – Prządki”,
- „Wodospad Trzy wody”,
- Źródło siarczkowe „Bogumiła” w Komborni,
- Źródło „Bartłomiej”

oraz szlaki turystyczne:

- zielony: ze Strzyżowa do Brzeżanki (2 godz.) – Bonarówka (2 godz.) – Czarny Dział (1,5 godz.) – Węglówka (0,5 godz.) – Królewska Góra (1,5 godz.) – Kamieniec (0,75 godz.) – Krosno (1,5 godz.); szlak ten biegnie dalej do Dukli;
- niebieski: z Dębicy – Góra Chełm (7 godz.) – Wiśniowa (2 godz.) – Spalona Góra (2,5 godz.) – Rzepnik (1,5 godz.) – Królewska Góra (2,5 godz.) – Kamieniec (0,75 godz.);
- czarny: zaczyna się w grzbietowych partiach Czarnego Działu i dalej biegnie na południe do Kamieńca; Czarny Dział – Węglówka (1 godz.) – Czarnorzeki (1,25 godz.) – Kamieniec (0,5 godz.).

Na terenie JST nadrzędnym dokumentem planistycznym jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Korczyna. Obowiązujący obecnie dokument został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Korczyna nr XX/84/00 z dnia 26 czerwca 2000 r. z późniejszymi zmianami.

Aktualnie dla terenów Gminy Korczyna obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy (mpzp) uchwalone w myśl ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późn. zm.). Jest to 8 planów, w tym dla miejscowości: Korczyna – 4, Iskrzynia – 2, Kombornia – 1 i Czarnorzeki – 1. Ogółem teren objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 2 350ha, co stanowi ponad 25% powierzchni gminy.

Na terenach nie objętych obecnie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Można zauważyć utrzymującą się rosnącą spadkową w zakresie liczby wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie liczba wydawanych decyzji w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców kształtuje się na poziomie nieco wyższym (z wyjątkiem 2019 roku) niż średnia wyznaczona dla powiatu krośnieńskiego.

4. Ocena jakości życia w Gminie na podstawie wyników badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Korczyna przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line oraz kwestionariusza papierowego. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach od 26 sierpnia do 31 października 2021 roku.

Respondenci odpowiadali na 7 pytań z zakresu społecznego, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury.

W badaniu wzięło udział łącznie 35 osób, wśród których przeważali mężczyźni (20 osób, 57,14%). Wśród biorących udział w badaniu przeważały osoby z wykształceniem wyższym – ponad 3/4 respondentów miała wykształcenie wyższe (27 osób, 77,14%), drugą co do liczebności była grupa z wykształceniem średnim (6 osób, 17,14%).

Jeśli chodzi o sytuację na rynku pracy, zdecydowaną najliczniejszą grupę stanowili pracujący (29 osób, 82,86%). Drugą co do liczebności były osoby prowadzące działalność gospodarczą (3 osoby, 8,57%).

Blisko 66% osób biorących udział w badaniu mieszka w Gminie Korczyna dłużej niż 15 lat. Jest to bardzo ważne z punktu widzenia merytorycznej wartości badania – osoby te bardzo dobrze znają gminę, jej atuty i słabości, a także potrzeby rozwojowe.

Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

Generalnie można uznać, że respondenci są raczej zadowoleni z mieszkania w gminie – wśród odpowiedzi na pytania o ocenę warunków życia dominowały te pozytywne. Jeśli chodzi o poszczególne aspekty życia w gminie najlepiej ocenione zostały takie obszary jak: opieka nad dziećmi – dostęp do przedszkoli i placówek opiekuńczych dla dzieci, bezpieczeństwo publiczne oraz dostępność placówek handlowych i usługowych.

Za obszary problematyczne uznać można natomiast infrastrukturę rowerową, możliwości znalezienia pracy w gminie oraz stan parków, zieleńców i terenów rekreacyjnych.

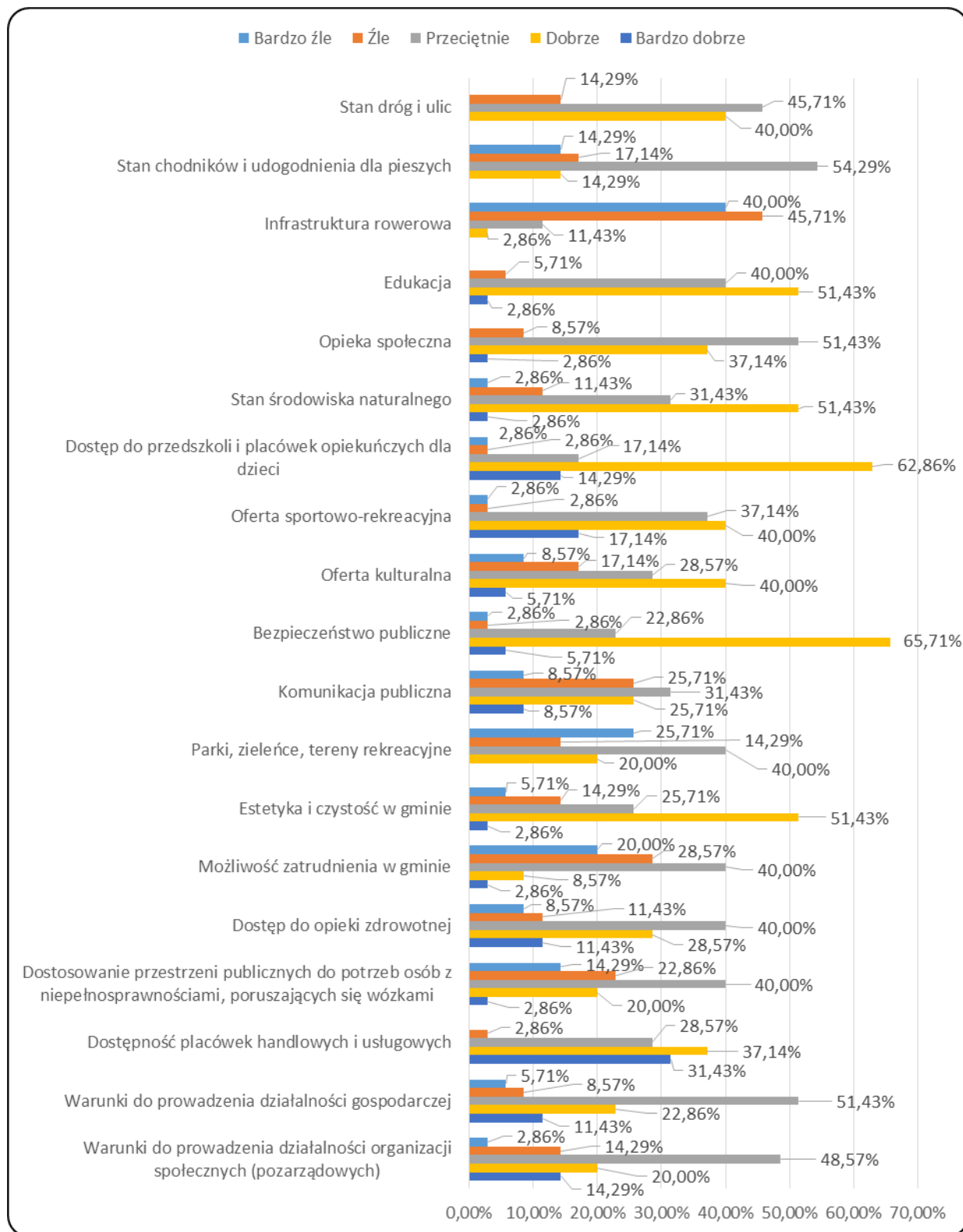
Poniższa tabela oraz wykres przedstawiają, jak mieszkańcy gminy oceniają poszczególne obszary życia w gminie.

Tabela 3. Ocena poszczególnych aspektów życia w gminie

	<i>Bardzo źle</i>	<i>Źle</i>	<i>Przeciętnie</i>	<i>Dobrze</i>	<i>Bardzo dobrze</i>
Stan dróg i ulic	0,00%	14,29%	45,71%	40,00%	0,00%
Stan chodników i udogodnienia dla pieszych	14,29%	17,14%	54,29%	14,29%	0,00%
Infrastruktura rowerowa	40,00%	45,71%	11,43%	2,86%	0,00%
Edukacja	0,00%	5,71%	40,00%	51,43%	2,86%
Opieka społeczna	0,00%	8,57%	51,43%	37,14%	2,86%
Stan środowiska naturalnego	2,86%	11,43%	31,43%	51,43%	2,86%
Dostęp do przedszkoli i placówek opiekuńczych dla dzieci	2,86%	2,86%	17,14%	62,86%	14,29%
Oferta sportowo-rekreacyjna	2,86%	2,86%	37,14%	40,00%	17,14%
Oferta kulturalna	8,57%	17,14%	28,57%	40,00%	5,71%
Bezpieczeństwo publiczne	2,86%	2,86%	22,86%	65,71%	5,71%
Komunikacja publiczna	8,57%	25,71%	31,43%	25,71%	8,57%
Parki, zieleńce, tereny rekreacyjne	25,71%	14,29%	40,00%	20,00%	0,00%
Estetyka i czystość w gminie	5,71%	14,29%	25,71%	51,43%	2,86%
Możliwość zatrudnienia w gminie	20,00%	28,57%	40,00%	8,57%	2,86%
Dostęp do opieki zdrowotnej	8,57%	11,43%	40,00%	28,57%	11,43%
Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poruszających się wózkami	14,29%	22,86%	40,00%	20,00%	2,86%
Dostępność placówek handlowych i usługowych	0,00%	2,86%	28,57%	37,14%	31,43%
Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej	5,71%	8,57%	51,43%	22,86%	11,43%
Warunki do prowadzenia działalności organizacji społecznych (pozarządowych)	2,86%	14,29%	48,57%	20,00%	14,29%

Źródło: Badanie ankietowe CAWI i PAPI, N=35

Wykres 1. Ocena poszczególnych aspektów życia w gminie

Źródło: Badanie ankietowe CAWI i PAPI, N=35

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

Za obszary wymagające najpilniejszego wsparcia uznane zostały: infrastruktura rowerowa, stan dróg i ulic oraz parki, zieleńce, tereny rekreacyjne, stan chodników i udogodnienia dla pieszych. Powyższe wskazania nie pokrywają się w 100% z oceną poszczególnych aspektów życia w gminie, ponieważ możliwość znalezienia pracy w gminie znalazła się dopiero na szóstym miejscu ex aequo z komunikacją publiczną.

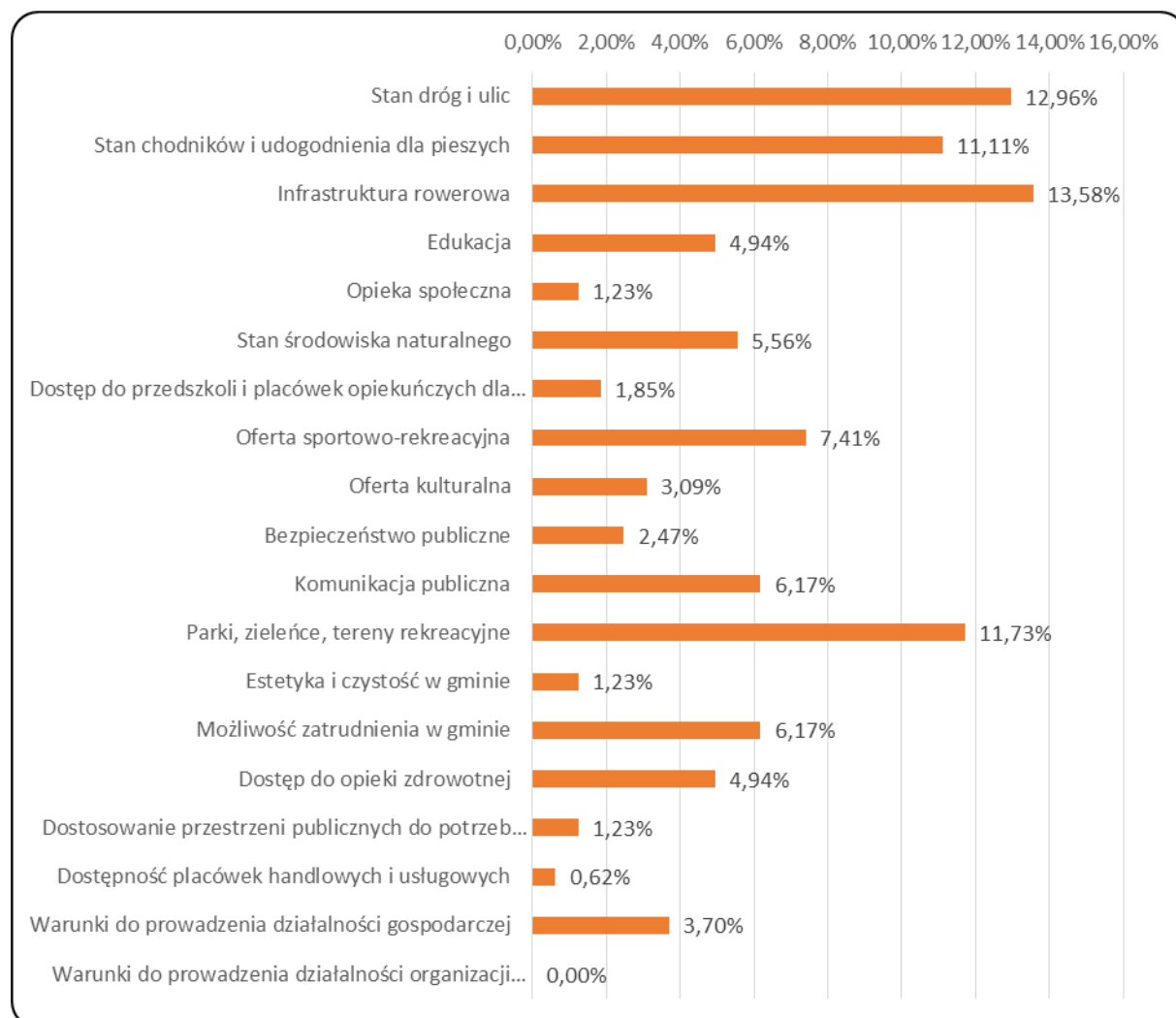
Tabela 4. Aspekty życia w gminie wymagające najpilniejszego wsparcia ¹

	Wyniki	%
Stan dróg i ulic	21	12,96%
Stan chodników i udogodnienia dla pieszych	18	11,11%
Infrastruktura rowerowa	22	13,58%
Edukacja	8	4,94%
Opieka społeczna	2	1,23%
Stan środowiska naturalnego	9	5,56%
Dostęp do przedszkoli i placówek opiekuńczych dla dzieci	3	1,85%
Oferta sportowo-rekreacyjna	12	7,41%
Oferta kulturalna	5	3,09%
Bezpieczeństwo publiczne	4	2,47%
Komunikacja publiczna	10	6,17%
Parki, zieleńce, tereny rekreacyjne	19	11,73%
Estetyka i czystość w gminie	2	1,23%
Możliwość zatrudnienia w gminie	10	6,17%
Dostęp do opieki zdrowotnej	8	4,94%
Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poruszających się wózkami	2	1,23%
Dostępność placówek handlowych i usługowych	1	0,62%
Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej	6	3,70%
Warunki do prowadzenia działalności organizacji społecznych (pozarządowych)	0	0,00%

Źródło: Badanie ankietowe CAWI i PAPI, N=35

¹ Pytanie wielokrotnego wyboru – każda osoba mogła wybrać do trzech obszarów

Wykres 2. Aspekty życia w gminie wymagające najpilniejszego wsparcia

Źródło: Badanie ankietowe CAWI i PAPI, N=35

5. Analiza problemów

W trakcie prac nad Strategią zidentyfikowano problemy w następujących zakresach:

- zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy;
- infrastruktury technicznej, ładu przestrzennego, potencjału ekologicznego, potencjału ludzkiego i potencjału kulturowego Gminy;
- w sferze gospodarczej i promocji Gminy.

Problem jest tu rozumiany, jako nieakceptowana sytuacja odnosząca się do podmiotu strategii, uniemożliwiająca utrzymanie pożądanego stanu lub osiągnięcie zamierzonych celów/rezultatów. Problem, to także nieakceptowany skutek oddziaływania wewnętrznych lub zewnętrznych czynników rozwojowych.

W rozdziale tym przedstawione są problemy zidentyfikowane podczas prac warsztatowych, badań ankietowych i zweryfikowane podczas analiz eksperckich i konsultacji w Urzędzie Gminy dla każdego z zakresów. Zatem analizę problemów wykonano w oparciu o:

- 1) Wnioski z opisu charakterystyki Gminy.
- 2) Dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 26 sierpnia do 31 października 2021.
- 4) Wnioski z 3 warsztatów diagnostycznych dotyczących identyfikacji głównych problemów oraz określenia mocnych i słabych stron Gminy Korczyna oraz szans i zagrożeń, który odbył się w dniu 1 grudnia 2021 roku. W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze społecznej gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do gminy (na które gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia gminy (na które gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

5.1. Problemy w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Zabezpieczenie materialne

Pojęcie zabezpieczenia materialnego zawiera w sobie m.in. następujące elementy: źródła i poziom dochodów, struktura dochodów, możliwość aktywności zawodowej (możliwość zachowania, odtwarzania i powiększania dochodów), poziom satysfakcji materialnej.

W zakresie „zabezpieczenia materialnego” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Brak samomotywacji osób długotrwale bezrobotnych do zdobywania nowych kwalifikacji celem odnalezienia się na aktualnym rynku pracy - dziedziczenie biedy.
- Trudności z podjęciem pierwszej pracy przez absolwentów szkół technicznych z uwagi na bardzo niski poziom efektów kształcenia zawodowego, wzrastające wymagania pracodawców i wysokie oczekiwania finansowe absolwentów.
- Szara strefa w zatrudnieniu.
- Niski poziom życia części mieszkańców ze względu na niskie dochody w odniesieniu do kosztów zaspokajania potrzeb bytowych.
- Utrzymujące się uzależnienie części rodzin od niezarobkowych źródeł dochodów.

Schronienie

Pojęcie schronienia zawiera w sobie m.in. następujące elementy: mieszkalnictwo, możliwość samodzielnego zamieszkiwania, standard mieszkań, typ budynków mieszkalnych, skala ewentualnej bezdomności.

W zakresie „schronienia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Brak mieszkań chronionych.

- Niewystarczające zabezpieczenie mieszkańców w dostęp do sieci kanalizacyjnej czy alternatywnych systemów odprowadzania ścieków oraz systemów zaopatrzenia w wodę.
- Ograniczona powierzchnia terenów przeznaczona i przygotowana pod zabudowę mieszkaniową.

Bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia

Pojęcie bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia zawiera w sobie następujące elementy: zagrożenia przestępczością, zagrożenia spokoju publicznego, zagrożenia związane z ruchem komunikacyjnym, zagrożenia zdarzeniami losowymi.

W zakresie „bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Niewystarczające działania prewencyjne służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo – przypadki niszczenia mienia publicznego, demoralizacja poprzez spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.
- Występujące zagrożenie nowymi środkami psychoaktywnymi zwłaszcza wśród młodzieży.
- Zagrożenia wynikające ze wzrostu natężenia ruchu drogowego zwłaszcza transportu ciężkiego ze względu na niedostosowanie infrastruktury drogowej.
- Wysokie zagrożenie powodziowe ze strony rzeki Wisłok, potoków oraz lokalnych cieków wodnych (niedrożność rowów i przepustów, nieuregulowane potoki).
- Zagrożenie ze strony dzikich zwierząt (wilki, lisy), w tym również zagrożenia komunikacyjne.
- Zanieczyszczanie powietrza niską emisją i spalaniem śmieci.
- Niewystarczające pokrycie gminy monitoringiem wizyjnym oraz niska jego jakość.

Ochrona zdrowia i życia

Pojęcie ochrona zdrowia i życia zawiera w sobie m.in. następujące elementy: przeciętna długość trwania życia, umieralność niemowląt, zachorowalność, w tym na choroby przewlekłe, choroby cywilizacyjne, zagrożenia zdrowia i życia wynikające z zachowań patologicznych, udział niepełnosprawnych, dostęp do otwartego i zamkniętego leczenia, styl życia, skala ewentualnego niedożywienia, dostęp do wysokiej jakości żywności i wody pitnej.

W zakresie „ochrona zdrowia i życia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Wzrastające zagrożenie uzależnieniem od Internetu i gier komputerowych.
- Pojawiające się problemy związane z używaniem dopalaczy, narkotyków oraz nadużywaniem alkoholu.
- Ograniczona dostępność do lekarzy specjalistów i niektórych badań.
- Wzrastające zagrożenie zdrowia psychicznego zwłaszcza wśród dzieci (ograniczony dostęp do opieki psychiatrycznej dla dorosłych i brak lekarzy psychiatrów dla dzieci).

Opieka

Pojęcie opieki zawiera w sobie m.in. następujące elementy: opieka nad: dziećmi, niepełnosprawnymi, osobami starszymi i osobami niedostosowanymi społecznie.

W zakresie „opieki” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Ograniczona dostępność usług opiekuńczych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami ze względu na braki kadrowe i ograniczenia finansowe (zarówno gminy, jak i osób korzystających).
- Ograniczona dostępność oferty spędzania wolnego czasu dla seniorów.
- Brak rodzinnych domów pomocy i rodzinnych domów dziecka.
- Brak oferty w zakresie dziennej opieki dla dorosłych, w tym osób niepełnosprawnych.

- Ograniczona dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami.
- Niewystarczający dostęp do pomocy psychologicznej.

Rozwój ludzi

Pojęcie rozwoju ludzi zawiera w sobie m.in. następujące elementy: długość kształcenia szkolnego, jakość kształcenia, poziom wykształcenia mieszkańców, czas poświęcony rozwojowi fizycznemu, poziom rozwoju fizycznego, czas na rozwój emocjonalny i duchowy.

W zakresie „rozwoju ludzi” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Niewystarczająca dostępność ogólnodostępnej infrastruktury sportowej (np. sale gimnastyczne szkół).
- Niewystarczająca ilość sportowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach.
- Ograniczone możliwości nauki w szkołach przez praktykę (zajęcia techniczne, językowe, robotyka, programowanie, gastronomia).

Kultura, sport, rekreacja, wypoczynek

Pojęcie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku zawiera w sobie następujące elementy: ilość czasu wolnego, dostęp do różnorodnych form rekreacji i wypoczynku, jakość (poziom rekreacji i wypoczynku), poziom biernego uczestnictwa w kulturze, poziom uczestnictwa czynnego w kulturze, dostęp do różnorodnej oferty kulturalnej, możliwość oddziaływania na otoczenie materialne i społeczne.

W zakresie „kultury, sportu, rekreacji, wypoczynku” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Brak możliwości organizowania przedsięwzięć sportowych i kulturalnych na większą skalę (brak odpowiedniej infrastruktury np. hali widowiskowo-sportowej w Korczynie).
- Brak ścieżek rowerowych na terenie gminy.
- Brak zorganizowanych miejsc rekreacji w niektórych miejscowościach.
- Bierność części mieszkańców w zakresie aktywności fizycznej.
- Bierność części mieszkańców w zakresie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.
- Niewystarczająca cyfryzacja oferty kulturalnej ze względu na braki sprzętowe i kadrowe.

Kontakty społeczne, więź grupowa, tożsamość z gminą

Pojęcie kontaktów społecznych, więzi grupowej, tożsamości z Gminą zawiera w sobie m.in. następujące elementy: swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych, stopień integracji społeczności lokalnych, poczucie tożsamości z gminą, stopień zorganizowania społeczności lokalnych, możliwość aktywności pozazawodowej, uczestnictwo w zarządzaniu Gminą, tolerancyjność, ofiarność, lojalność grupowa, wartości moralne, poziom satysfakcji niematerialnej.

W zakresie „kontaktów społecznych, więzi grupowej, tożsamości z Gminą” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Niskie poczucie tożsamości mieszkańców z gminą.
- Niski poziom zintegrowania mieszkańców.
- Niska aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców.
- Niska rozpoznawalność i aktywność lokalnych organizacji pozarządowych (poza KGW, OSP).

Swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych

Pojęcie swobody i łatwości kontaktów przestrzennych zawiera w sobie następujące elementy: różnorodność, niezawodność i wygoda w nawiązywaniu kontaktów, koszt kontaktów oraz czas zużywany na realizowanie kontaktów.

W zakresie „swobody i łatwości kontaktów przestrzennych” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- Niedostateczna komunikacja w zakresie transportu publicznego na terenie gminy, zwłaszcza w obszarach peryferyjnych.
- Niewystarczająca dostępność sieci światłowodowej dla mieszkańców.

5.2. Problemy w zakresie zasobów i potencjałów Gminy

Zasoby techniczne

W skład zasobów technicznych w gminie wchodzi budynki i budowle, infrastruktura techniczna, infrastruktura społeczna, systemy zabezpieczeń przed: powodzią, ogniem i skażeniem oraz systemy eksploatacji i odnowy zasobów technicznych.

W zakresie zasobów technicznych zdiagnozowano następujące problemy:

- Bariery architektoniczne dla osób z niepełnosprawnością ruchową, seniorów i innych w obiektach użyteczności publicznej i przestrzeniach publicznych.
- Niedostateczna dostępność obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dla osób z deficytami (os. niewidome, niedowidzące, niedosłyszące i głuche) między innymi ze względu na brak oznakowania.
- Niezadowalająca funkcjonalność części obiektów (rozbudowa Domu Strażaka w Komborni, modernizacja energetyczna Domu Ludowego w Korczynie przy ul. Sporne, adaptacja pomieszczeń szkoły w Iskrzyni).
- Niezagospodarowane obiekty komunalne (budynki po szkołach w Woli Komborskiej i Czarnorzekach).
- Zły stan techniczny części obiektów użyteczności publicznej (mała sala gimnastyczna w SP w Korczynie, budynek administracyjno-biurowy w Korczynie).
- Wysoka energochłonność obiektów użyteczności publicznej (obiekty oświatowe, administracyjne, służby zdrowia, kultury, sportu i turystyki, remizy strażackie).
- Brak infrastruktury odpowiedniej do organizowania przedsięwzięć sportowych i kulturalnych na większą skalę w obiektach zamkniętych (np. hali widowiskowo-sportowej w Korczynie).
- Niewystarczająca różnorodność obiektów sportowo-rekreacyjno-kulturalnych uwzględniających potrzeby różnych grup wiekowych.
- Konieczność rozbudowy i modernizacji infrastruktury sportowej (np. brak trybun na stadionach w Iskrzyni, Komborni).
- Niewystarczająca infrastruktura turystyczna do obsługi ruchu turystycznego.
- Wysoko energochłonne oświetlenie uliczne.
- Brak oświetlenia części dróg.
- Zły stan mostów na drogach gminnych i powiatowych i ich parametry nieprzystosowane do potrzeb obciążenia towarowego.
- Stan techniczny i parametry części dróg gminnych oraz powiatowych wymagający dalszej przebudowy i rozbudowy.
- Brak chodników przy części dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkiej i krajowej.
- Zły stan techniczny chodników przy części dróg gminnych i powiatowych.
- Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych z uwagi na brak działek komunalnych.
- Brak ścieżek rowerowych przy drogach publicznych.
- Niewystarczająco rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna (w tym całkowity brak w niektórych miejscowościach).
- Wyeksploatowana część sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej (Korczyna, Iskrzynia).

- Słabo rozwinięta sieć kanalizacji deszczowej.
- Nieuregulowane rzeki, potoki i ciek wodne.
- Niska jakość monitoringu wizyjnego i niewystarczający obszar objęty monitoringiem.
- Niewystarczające zabezpieczenie przeciwpowodziowe.
- Niewystarczająco rozwinięta sieć światłowodowa.
- Brak dostępu do gazu sieciowego w niektórych częściach gminy.

Potencjał i ład przestrzenny

W ramach potencjału i ładu przestrzennego pod uwagę brana jest dostępność terenów i stan zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie potencjału i ładu przestrzennego zdiagnozowano następujące problemy:

- Utrudnione możliwości i perspektywy rozwojowe całej gminy ze względu na utracone prawa miejskie Korczyny.
- Brak miejscowych planów zagospodarowanie przestrzennego (poza Korczyną).
- Trudności z wyegzekwowaniem podatków lokalnych od firm, które upadły i brak możliwości zagospodarowania terenów po nich – problemy własnościowe.
- Niezadowalający stan zagospodarowania rynku w Korczynie (wymaga przebudowy).
- Słabe zagospodarowanie centrów pozostałych miejscowości.
- Parki oraz publiczne tereny – wymagają rewitalizacji
- Brak uzbrojonych terenów pod inwestycje gospodarcze.
- Brak wolnych terenów inwestycyjnych w zasobach gminy.

Potencjał ekologiczny

Potencjał ekologiczny to zasoby naturalne, systemy i urządzenia proekologiczne, a także ekoświadomość.

W ramach potencjału ekologicznego wskazano następujące problemy:

- Brak odpowiedniego poziomu recyklingu.
- Konieczność rozbudowy i modernizacji PSZOK.
- Niewystarczający poziom wykorzystania OZE w obiektach publicznych i prywatnych.
- Zanieczyszczenie powietrza niską emisją – spalanie śmieci.
- Niska świadomość mieszkańców w zakresie wymiany kotłów węglowych o niskiej sprawności.
- Dzikie wysypiska śmieci.
- Zanieczyszczanie wód powierzchniowych wynikające z braku rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej.
- Szkody w uprawach rolnych i inne wyrządzane przez dzikie zwierzęta.
- Wzrastająca liczba bezdomnych zwierząt z powodu porzucania zwierząt domowych.

Potencjał kulturowy

Potencjał kulturowy to obiekty zabytkowe, przedmioty kultury materialnej, tradycje, zwyczaje, zdolność do jego zachowania, upowszechniania i udostępniania.

W zakresie potencjału kulturowego zdiagnozowano następujące problemy:

- Niezadowalający stan zachowania części obiektów zabytkowych (m.in. nekropolie, obiekty sakralne i inne).
- Niewystarczająco czynne i bierne uczestnictwo społeczności lokalnej w kulturze.
- Braki w wyposażeniu zespołów muzycznych, śpiewaczych i obrzędowych.

Potencjał ludzki

Pojęcie potencjału ludzkiego zawiera przede wszystkim w sobie potencjał demograficzny/biologiczny, także dotyczy kwalifikacji zawodowych.

W ramach pojęcia potencjału ludzkiego zdiagnozowano następujące problemy:

- Starzenie się społeczeństwa.
- Niechęć osób pozostających bez zatrudnienia do podejmowania pracy ze względu na zbyt małą różnicę między wynagrodzeniem minimalnym a różnymi formami pomocy społecznej i zasiłkiem dla bezrobotnych.
- Niska świadomość mieszkańców w zakresie dbania o zdrowie.
- Niska aktywność obywatelska i społeczna większości mieszkańców.

5.3. Problemy w zakresie gospodarki i promocji Gminy

Obecnie kluczowymi branżami są:

- ogrodnictwo,
- rolnictwo,
- budownictwo,
- przetwórstwo przemysłowe,
- handel i usługi.

Branża rozwojowa:

- sport, turystyka i rekreacja.

Podmioty gospodarcze, instytucje otoczenia biznesu, polityka i promocja gospodarcza Gminy

Problemy w zakresie „gospodarki i promocji gminy”:

- Ograniczone możliwości rozwoju przedsiębiorczości ze względu na słabe strony w obszarze zasobów technicznych i ludzkich.
- Słabo wykorzystany potencjał turystyczny.
- Niska rozpoznawalność lokalnych produktów.
- Konieczność wzmożenia działań promujących gminę wraz z ofertą gospodarczą.

Rolnictwo i ogrodnictwo

Problemy w zakresie rolnictwa:

- Brak gospodarstw ekologicznych.
- Niska rozpoznawalność lokalnych produktów rolnych i ogrodniczych.
- Postępująca dynamika odrolnienia gruntów rolnych uniemożliwiająca dalszy rozwój produkcji rolniczej czy ogrodniczej.
- Rozdrobnienie gruntów rolnych.

6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ona porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizę dokonano w oparciu o:

- 1) Wnioski z opisu charakterystyki Gminy.
- 2) Dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 26 sierpnia do 31 października 2021 roku.
- 4) Wnioski z 3 warsztatów diagnostycznych dotyczących identyfikacji głównych problemów oraz określenia mocnych i słabych stron Gminy Korczyna oraz szans i zagrożeń, który odbył się w dniu 1 grudnia 2021 roku. W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia)

w sferze społecznej, zasobów i potencjałów oraz w sferze gospodarczej Gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do gminy (na które gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia gminy (na które gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Analizę SWOT dla Gminy Korczyna przedstawiają poniższe zestawienia.

6.1. Czynniki rozwojowe w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Atuty Gminy	Słabości Gminy
<ul style="list-style-type: none"> + rozwijające się indywidualne budownictwo mieszkaniowe; + atrakcyjne położenie w pobliżu Krosna; + duży udział firm budowlanych w strukturze podmiotów gospodarczych; + istniejące zakłady opieki zdrowotnej świadczące podstawową opiekę medyczną; + rozwinięta pomoc społeczna realizowana przez GOPS w Korczynie; + finansowanie przez gminę pobytu w Domach Pomocy Społecznej osób starszych i niepełnosprawnych; + dobrze rozwinięta sieć szkół podstawowych; + wysoko wykwalifikowana kadra nauczycieli; + funkcjonujące przedszkole samorządowe wraz ze żłobkiem oraz 4 oddziały przedszkolne; + realizowanie programów dożywiania dzieci w szkołach; + cyklicznie organizowane w gminie imprezy kulturalne i sportowo-rekreacyjne; + funkcjonujący Gminny Ośrodek Kultury (GOK); + funkcjonujące na terenie gminy kluby sportowe; + działające zespoły ludowe; + walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy; + siedziba na terenie Gminy posterunku Policji; + funkcjonujące jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej; + współpraca władz lokalnych z gminami ościennymi i współpraca międzynarodowa; + działalność w Czarnorzecko-Strzyżowskiej Lokalnej Grupie Działania. 	<ul style="list-style-type: none"> - niedobór środków własnych gminy; - mała liczba przedsiębiorstw tworzących nowe miejsca pracy; - zbyt mała liczba miejsc pracy na terenie gminy; - słaba kondycja finansowa lokalnych firm - niskie zarobki mieszkańców; - poziom wykształcenia i kwalifikacje osób bezrobotnych niedostosowane do potrzeb rynku pracy; - bierność części osób bezrobotnych; - niska samoocena osób bezrobotnych, obawa przed zmianą, przed nowymi wyzwaniami; - bariery komunikacyjne/słaby transport publiczny - utrudnienia w dostępie do rynku pracy; - częsty brak separacji ruchu pieszego od kołowego, głównie poza centrami miejscowości - brak odpowiedniej liczby chodników; - niski standard dróg powiatowych; - mała świadomość i dostępność profilaktyki zdrowotnej; - niezdrowy styl i tryb życia powodujący m.in. takie konsekwencje jak: otyłość, wady postawy, niska sprawność fizyczna; - ograniczone możliwości pozyskiwania lokali na mieszkania chronione i kryzysowe; - przypadki dewastacji mienia publicznego i prywatnego; - brak całonocowego posterunku Policji na terenie gminy; - permanentne przypadki nieprzestrzegania przez mieszkańców i innych użytkowników dróg przepisów o ruchu drogowym; - braki sprzętowe i kadrowe GOK; - brak świetlic wiejskich w niektórych miejscowościach; - niewystarczająca ogólnodostępna infrastruktura sportowo-rekreacyjna; - zbyt mała liczba imprez ukierunkowanych na integrację mieszkańców gminy; - niska frekwencja na zebraniach władz z mieszkańcami - częste postawy bierność, roszczeniowe; - słabe przygotowanie części organizacji pozarządowych do działania i pozyskiwania środków na działalność; - niewystarczające wyposażenie Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych w sprzęt i oprogramowanie do świadczenia e-usług.
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none"> + rozwinięty rynek pracy w Krośnie; + rozwój sektora ekonomii społecznej; + szkolenia zawodowe realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie (PUP Krosno); + dofinansowanie przez PUP Krosno aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społecznie użytecznych; + rozwinięta oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w Krośnie; + wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych przez PFRON; + ustawowy obowiązek współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w realizowaniu zadań publicznych; + rosnący odsetek ludzi wykształconych i poprawa warunków ich zatrudnienia; 	<ul style="list-style-type: none"> - zbyt łatwy dostęp do świadczeń socjalnych dezaktywizujący osoby, które pozostają bez zatrudnienia; - skomplikowane i długotrwałe procedury związane z uzyskiwaniem dotacji na działalność gospodarczą i/lub działalność organizacji pozarządowych; - silna konkurencja dla lokalnych przedsiębiorców ze strony firm zlokalizowanych w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych "EURO - PARK" Mielec oraz Krakowski Park Technologiczny; - zbyt niska różnica między wynagrodzeniem minimalnym a zasiłkiem dla bezrobotnych; - kryterium dochodowe ograniczające liczbę osób kwalifikujących się do objęcia pomocą społeczną; - niewystarczające finansowanie służby zdrowia; - wysokie koszty leczenia poza systemem NFZ; - negatywne trendy demograficzne;

<ul style="list-style-type: none"> + możliwość poprawy stanu zdrowia mieszkańców, dzięki poprawie jakości usług medycznych i realizacji programów profilaktyki zdrowia; + bliskość Szpitala w Krośnie, przychodni specjalistycznych; + dostępność do lekarzy specjalistów i domów pomocy społecznej; + budowa S19; + rozwój społeczeństwa obywatelskiego; + rosnąca moda na zdrowy styl życia, aktywność społeczną; + spodziewane wsparcie w ramach Krajowego Programu Odbudowy; + nowa perspektywa funduszy strukturalnych Unii Europejskiej; + możliwość pozyskiwania funduszy pozabudżetowych na inwestycje w bazę oświatową (doposażanie, termomodernizacja itp.); + wdrażanie programów zdrowotnych służących wspieraniu aktywności zawodowej; + istnienie programu rządowego w zakresie form opieki wytchnieniowej; + wdrożenie programu rządowego Dostępność+; + przepisy prawa, które wskazują samorządom powołać koordynatorów ds. dostępności; + Krajowe programy prorodzinne; + programy sprzyjające tworzeniu warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób niepełnosprawnych; + sukcesywne zwiększanie dostępności wsparcia specjalistycznego; + możliwość wykorzystywania środków europejskich na rozwój usług społecznych; + możliwość podejmowania działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy; + wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych i prac społecznie użytecznych; + wdrażane krajowe i regionalne programy wsparcia na rzecz osób starszych; + wzrost identyfikacji i wykrywalności przestępczości, w tym przemocy w rodzinie; + możliwości stałego szkolenia i doskonalenia zawodowe pracowników pomocy społecznej; + promocja i wsparcie wolontariatu; + upowszechnianie informacji dotyczących praw i uprawnień osób niepełnosprawnych. + Możliwość realizacji programów mających na celu zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. + Zwiększająca się świadomość osób na temat zjawiska przemocy w rodzinie i sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. + Stworzone możliwości działania na rzecz rodzin wielodzietnych i osób niepełnosprawnych zapobiegające wykluczeniu społecznemu (np. "karta dużej rodziny"). + Możliwość pozyskania dofinansowania prac restauratorskich i konserwatorskich zabytków w ramach konkursów ogłaszanych przez różne instytucje. + Możliwość pozyskania dofinansowania w ramach konkursów ogłaszanych przez Narodowe Centrum Kultury. + Możliwość pozyskania środków z Rządowego Programu Rozwoju Dróg Lokalnych. + Możliwości uzyskania dofinansowania na uruchomienie działalności gospodarczej. + Różnorodność programów pomocowych wspierających aktywizację zawodową. 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19; - działania wojenne na za wschodnią granicą kraju; - niedoszacowanie subwencji oświatowej dla samorządów (kwota subwencji rośnie nieadekwatnie do wzrostu kosztów); - niska świadomość społeczna na temat wiedzy o potrzebach i możliwościach osób niepełnosprawnych i starszych; - niewystarczające środki na dofinansowanie renowacji zabytków; - niedostatek i niska dostępność środków zewnętrznych na przebudowę i modernizację dróg; - zwiększająca się cyberprzestępczość; - istniejące zagrożenia w sieci internetowej.
--	---

6.2. Czynniki rozwojowe w zakresie zasobów i potencjałów Gminy

Atuty Gminy	Słabości Gminy
<ul style="list-style-type: none"> + atrakcyjny układ środowiska naturalnego; + korzystne warunki bioklimatyczne; + atrakcyjne elementy środowiska przyrodniczego (objęte ochroną); + wysoki udział użytków rolnych; + znaczny areal terenów leśnych; + bioróżnorodność środowiska przyrodniczego i zasoby naturalne (ropa, gaz, drewno, woda, zwierzyzna, itp.); + organizacja konkursów ekologicznych; + duże zaangażowanie władz samorządowych w popularyzację wiedzy ekologicznej + uruchomiony system selektywnej zbiórki odpadów; + dobra sieć dróg umożliwiającą łatwe przemieszczanie się między miejscowościami gminy; + dobrze działające jednostki OSP i KGW w Gminie; + organizowanie cyklicznych imprez masowych; + funkcjonujące zespoły artystyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – brak sieci wodociągowej w niektórych sołectwach gminy; – brak zbiorczej kanalizacji sanitarnej w 3 miejscowościach gminy; – niewystarczająca liczba miejsc parkingowych; – niewystarczająca ilość chodników przy drogach o dużym natężeniu ruchu; – braki w oświetleniu ulicznym; – brak energooszczędnego systemu sterowania oświetlenia ulicznego; – przestarzałe instalacje systemów oświetlenia ulicznego; – mała przepustowość/nośność mostów; – potencjalne zagrożenie gleb erozją wietrzną; – nieodpowiednio uregulowane stosunki wodne (okresowe występowanie stanów powodziowych); – zagrożenie występowania suszy; – niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców; – zaśmiecanie środowiska i tworzenie tzw. dzikich wysypisk; – znaczna część gospodarstw domowych wyposażona w kotły węglowe; – spalanie śmieci w kotłach centralnego ogrzewania; – zły stan techniczny niektórych nawierzchni drogowych; – migracja młodych ludzi do miast; – niski przyrost naturalny; – słabe przygotowanie części organizacji pozarządowych do działania i pozyskiwania środków na działalność.
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none"> + Spodziewane wsparcie w ramach Krajowego Programu Odbudowy; + nowa perspektywa funduszy strukturalnych Unii Europejskiej; + środki krajowe na usuwanie szkód powodziowych; + Krajowy Fundusz Szkoleniowy wspierający osoby zatrudnione i przedsiębiorców /Rozwój zasobów ludzkich poprzez prowadzenie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników/; + Programy transgraniczne (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Ukraina, INTERREG Polska-Słowacja); + możliwość pozyskania dofinansowania prac restauratorskich i konserwatorskich zabytków w ramach konkursów ogłaszanych przez różne instytucje; + dostępność środków z Rządowego Programu Rozwoju Dróg Lokalnych; + dostępne środki na scalanie gruntów; + możliwość regulacji stanów prawnych nieruchomości Skarbu Państwa i Powiatu z dotacji celowych; + dostępność dofinansowania do instalacji OZE; + dostępność środków w ramach Programu Czyste Powietrze, Moja Woda (WFOŚiGW); + wzrost akceptacji społecznej dla działań zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> – nieodpowiedni system finansowania i utrzymania dróg samorządowych; – niedostatek i niska dostępność środków zewnętrznych na przebudowę i modernizację dróg; – bardzo wysokie, wciąż wzrastające koszty inwestycji w infrastrukturę techniczną; – niespójność przepisów regulujących prawo drogowe z bardzo zróżnicowanym stanem faktycznym; – wysokie koszty utrzymania obiektów zabytkowych; – wysokie koszty rewitalizacji zabytków wynikające z przepisów prawnych (konserwator zabytków); – trudno dostępne środki na ochronę zabytków (zwłaszcza dla podmiotów prywatnych); – ograniczenia prawne w zakresie pozyskiwania informacji o właścicielach gruntów; – długie procesy inwestycyjne związane z przygotowaniem i budową sieci wodociągowej i kanalizacyjnych ze względu na skomplikowane uregulowania prawne; – zmiany klimatu i związane z tym zagrożenia (np. okresowe susze i powodzie); – stopniowe obniżanie się poziomu zwierciadła wody w ujęciach wód podziemnych.

6.3. Czynniki rozwojowe w zakresie gospodarki i promocji Gminy

Atuty	Słabości
<ul style="list-style-type: none"> + relatywnie dobra dostępność komunikacyjna; + walory turystyczne – zabytki, krajobraz, przyroda; 	<ul style="list-style-type: none"> – słaba kondycja finansowa lokalnych firm; – ograniczone możliwości rekrutowania nowych pracowników

<ul style="list-style-type: none"> + atrakcyjny układ środowiska naturalnego; + korzystne warunki bioklimatyczne; + atrakcyjne elementy środowiska przyrodniczego - znaczny teren gminy objęty jest obszarem chronionym – Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy, rezerwat skalny „Prządki”; + bioróżnorodność środowiska przyrodniczego i zasoby naturalne (ropa, gaz, drewno, woda, zwierzyzna, itp.); + szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze; + bogata historia; + zabytki kultury; + baza noclegowa; + łatwa komunikacja z sąsiednimi gminami; + rozwinięta sieć dróg umożliwiająca łatwe przemieszczanie się między miejscowościami gminy; + wysoki udział użytków rolnych; + efektywnie funkcjonujące specjalistyczne gospodarstwa rolne; + znaczny areal terenów leśnych; + działalność Czarnorzecko-Strzyżowskiej Lokalnej Grupy Działania. 	<p>na lokalnym rynku;</p> <ul style="list-style-type: none"> – poziom wykształcenia i kwalifikacje osób bezrobotnych niedostosowane do potrzeb rynku pracy; – wysoki udział kobiet wśród bezrobotnych; – rosnące zjawisko nielegalnego zatrudnienia; – lokalne drogi nieprzystosowane do rosnącego natężenia ruchu i tonażu; – zmniejszanie się podaży siły roboczej na lokalnym rynku pracy; – niska konkurencyjność lokalnych firm; – niska towarowość dużej części gospodarstw rolnych; – niewystarczająca promocja oferty gospodarczej gminy; – niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna – parametry dróg niedostosowane do potrzeb zwłaszcza transportu ciężkiego; – niedobory infrastruktury podstawowej: wodociąg, kanalizacja; – niedostępność części terenów inwestycyjnych (brak możliwości dojazdu, wady prawne); – niski poziom bezpieczeństwa w ruchu pieszym i rowerowym na drogach gminnych o niskich parametrach (organizacja ruchu, brak infrastruktury ścieżek pieszo-rowerowych); – sprzeczność interesów obszarów chronionych przez Park i Służby Konserwatorskie, a inwestorów zainteresowanych infrastrukturą turystyczną; – brak zaplecza sanitarnego przy wieży widokowej oraz przy Zamku Kamieniec i Rezerwacie „Prządki”; – niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych o różnym stopniu trudności; – brak ścieżek rowerowych łączących się ze ścieżkami w sąsiednich gminach; – brak infrastruktury sportów wodnych; – zbyt mała baza noclegowa; – niewystarczająco rozwinięta infrastruktura rekreacyjna, miejsca odpoczynku dla turystów, wiaty, pole biwakowe, kamperowe, – niska emisja, wykorzystywanie niskosprawnych kotłów węglowych.
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none"> + budowa S19; + możliwości uzyskania dofinansowania na rozwijanie lub uruchomienie działalności gospodarczej i na tworzenie nowych miejsc pracy; + rozwinięty, powszechny dostęp do informacji w biznesie, gospodarce, etc.; + dostępne pomocowe środki finansowe na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim m.in. na inwestycje oraz rozwój kapitału ludzkiego; + moda na zdrową żywność (np. produkty ekologiczne); + wzrost zainteresowania aktywnym wypoczynkiem w środowisku naturalnym; + wzrost zainteresowania wypoczynkiem w Polsce (w aspekcie ograniczeń wynikających z pandemii COVID-19); + wzrastające zapotrzebowanie na wypoczynek typu „agroturystyka”; + możliwość nawiązywania współpracy 	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczenia wynikające z uwarunkowań środowiskowych i przepisów prawa; – zaprzestanie akcji zalesiania prowadzonych przez Lasy Państwowe; – duże obciążenia fiskalne i finansowe związane z utrzymaniem miejsc pracy; – niejasność części obowiązujących przepisów prawnych dotyczących przedsiębiorców; – małe zainteresowanie ze strony inwestorów zewnętrznych; – negatywne skutki COVID-19, w szczególności wśród mikro i małych przedsiębiorstw w części branż; – wojna za wschodnią granicą; – silna konkurencja innych gmin w zakresie oferty inwestycyjnej dla przedsiębiorców (inwestorów); – niewystarczające rozwiązania prawne w zakresie aktywizacji osób biernych zawodowo. – silna konkurencja w otoczeniu o wysoko wykwalifikowane

<p>transgranicznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> + możliwość włączenia się w krajowe i regionalne programy promocji; + możliwość rozwijania współpracy gospodarczej ze Słowacją; + działające jednostki wspierające rolników: np. ODR, ARiMR; + rozwój turystyczny sąsiednich gmin. 	<p>kadry;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wysokie koszty zatrudnienia; – ograniczenia prawne dotyczące zakupu ziemi rolnej; – rozwinięty system wsparcia osób pozostających bez pracy demotywujący do pracy; – silna konkurencja wynikająca z wysokiej atrakcyjności gmin turystycznych z powiatów: sanockiego, leskiego i bieszczadzkiego; – silna konkurencja dla lokalnych przedsiębiorców ze strony firm zlokalizowanych w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych "EURO - PARK" Mielec oraz Krakowski Park Technologiczny.
---	---

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY

1. Założenia do Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031

Założenia stanowią warunki brzegowe niezbędne do prawidłowego sformułowania strategii rozwoju i zostały określone na początku jej powstawania.

Założenia dotyczące dokumentu programu:

1. Perspektywa planowania: **2031 rok**.
2. Decyzje zawarte w Strategii będą służyły mieszkańcom Gminy Korczyna.
3. Strategia będzie najogólniejszym dokumentem planistycznym gminy i tym samym wraz ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Gospodarki Przestrzennej będzie nadrzędna w stosunku do pozostałych dokumentów przyjętych przez władze gminy.
4. Strategia będzie spójna z zamierzeniami zewnętrznych dokumentów planistycznych.
5. Zadaniem Strategii jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania głównych, długookresowych celów rozwoju Gminy z uwzględnieniem możliwości i uwarunkowań regionalnych i krajowych.
6. Realizacją Strategii będą kierowały władze wykonawcze Gminy.

Założenia dotyczące procesu pracy nad opracowaniem dokumentu Strategii:

1. Strategia opracowywana jest z udziałem przedstawicieli wszystkich interesariuszy.

Założenia dotyczące przestrzegania zasad horyzontalnych:

1. Strategia Rozwoju Gminy oraz przedsięwzięcia z niej wynikające będą przygotowane, wdrażane, monitorowane, sprawozdawane i ewaluowane z uwzględnieniem przestrzegania zasad horyzontalnych wynikających z przepisów unijnych, w tym m.in. zasady zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność (zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami), wiek lub orientację seksualną.

Założenia dotyczące zrównoważonego rozwoju:

1. Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, zrównoważony rozwój oznacza integrację działań politycznych, gospodarczych oraz społecznych, z zachowaniem równowagi i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Przygotowanie Strategii i jej realizacja będzie uwzględniała zasady zrównoważonego rozwoju.

Termin „zrównoważony rozwój” oznacza:

1. Zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
2. Poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
3. Harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
4. Długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.

2. Misja

Strategia Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne jest również określenie misji.

Misja koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedzi na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Dlaczego? Co jest naszym priorytetem? Misja zatem to opis wizji gminy zawierający główne pola aktywności w przyszłości, stanowiący najogólniejszy cel gminy.

Misję Gminy Korczyna określono w perspektywie do 2031 roku. Uwzględniając przyjęte założenia misja brzmi następująco:

***Jesteśmy gminą położoną u podnóża Rezerwatu Prądk
i w cieniu słynnego z Fredrowskiej „Zemsty” Zamku Kamieniec,
chcemy rozwijać naszą lokalną gospodarkę bazując na lokalnym dziedzictwie kulturowym
i przyrodniczym, tradycjach gospodarczych oraz potencjale mieszkańców i inwestorów
zewnętrznych w celu budowy zasobnej społeczności lokalnej otwartej na gości i turystów.***

Kapitał ludzki i kapitał społeczny są w dzisiejszych czasach podstawowym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego. Najważniejszą wartością Gminy Korczyna jest więc społeczność tworząca Gminę, a przede wszystkim jej mieszkańcy, dla których odpowiednio do ich potrzeb, należy zapewnić wysokiej jakości usługi społeczne oraz atrakcyjną przestrzeń publiczną. Tym samym Gmina będzie miejscem przyjaznym i bezpiecznym, otwartym na wszystkie grupy społeczne oraz wspierającą ich aktywność. Ważnym elementem rozwoju Gminy są również przedsiębiorcy, których Gmina będzie wspierać w prowadzeniu działalności gospodarczej, a także środowisko przyrodnicze wraz z jego walorami turystyczno-rekreacyjnymi. Z tego względu Gmina Korczyna będzie dążyć do poprawy stanu środowiska oraz wdrażać rozwiązania proekologiczne, aby zwiększyć jakość życia w Gminie oraz przeciwdziałać skutkom zmian klimatu. Aktywność mieszkańców wspierana będzie również poprzez zapewnienie wysokiej jakości usług z zakresu kultury i sportu. Buduje to również tożsamość lokalną i sprzyja integracji mieszkańców.

Misja spełnia ważne funkcje w okresie wdrażania strategii, w tym:

- pozwala koncentrować się na priorytetowych, długookresowych celach,
- pozwala planować i koordynować działania partnerów rozwoju lokalnego zgodnie z długookresowymi celami,
- wspiera motywację i integrację mieszkańców, wzmacniając ich identyfikację z gminą,
- promuje gminę w otoczeniu, zwiększa zainteresowanie, w szczególności wobec potencjalnych inwestorów i wobec odbiorców oferty gminy.

3. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Cele strategiczne określone są do roku 2031 i służą realizacji misji gminy.

Cele strategiczne określają rezultaty o zasadniczym znaczeniu w długiej perspektywie oraz kierunkują działania na rzeczy właściwe dla koncepcji rozwoju gminy. Cele strategiczne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów gminy, w tym również zasobów będących w dyspozycji sektora prywatnego i pozarządowego. Przypisane im **cele operacyjne** wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla rozwoju gminy.

Cele strategiczne i operacyjne gminy powstały na podstawie oceny aktualnej sytuacji uwzględniającej zidentyfikowane w uspołecznionym procesie pracy problemy i czynniki wewnętrzne wpływające na możliwość rozwoju gminy (słabe i mocne strony) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia w otoczeniu).

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Korczyna, jej sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu gminy opisanego w misji rozwoju określono 7 celów strategicznych dla 3 głównych wyznaczonych wcześniej sfer funkcjonowania gminy:

SFERA SPOŁECZNA

Cel 1: Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców

SFERA POTENCJAŁÓW I ZASOBÓW GMINY

Cel 2: Wzmocnienie zasobów i potencjału technicznego

Cel 3: Zrównoważony ład przestrzenny

Cel 4: Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego

Cel 5: Zwiększona dbałość i poprawa stanu środowiska naturalnego

Cel 6: Zmniejszenie odpływu młodych ludzi z gminy

SFERA GOSPODARCZA I PROMOCJI GMINY

Cel 7: Zwiększenie wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego

Osiąganie celów w sferze gospodarczej jest zadaniem, które mogą realizować tylko podmioty działające w sferze gospodarczej. Zadania Gminy dotyczą przede wszystkim tworzenia warunków do działalności gospodarczej, wspierania podmiotów przez odpowiednią politykę i promocję Gminy. Ważnym elementem wsparcia będą również działania związane z planowaniem przestrzennym i rozwojem infrastruktury technicznej na terenach wykorzystywanych i możliwych do wykorzystania do

celów gospodarczych. Cele strategiczne w sferze gospodarczej powinny wpływać na decyzje podejmowane przez wszystkie podmioty działające w Gminie oraz przyszłych inwestorów zewnętrznych i wewnętrznych.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców	1.1. Poprawa sytuacji materialnej mieszkańców. 1.2. Poprawa warunków i standardów zamieszkiwania. 1.3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. 1.4. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa psychicznego. 1.5. Poprawa jakości życia osób wymagających opieki. 1.6. Poprawa jakości kształcenia. 1.7. Wzbogacona oferta kulturalna i sportowo-rekreacyjna. 1.8. Podniesienie poziomu integracji mieszkańców. 1.9. Poprawa systemu komunikacji publicznej.
2. Wzmocnienie zasobów i potencjału technicznego	2.1. Poprawa dostosowania budynków i budowli komunalnych do obowiązujących norm i standardów oraz aktualnych potrzeb. 2.2. Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej gminy. 2.3. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej. 2.4. Poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego. 2.5. Poprawa stanu rozwoju pozostałej infrastruktury technicznej.
3. Zrównoważony ład przestrzenny	3.1. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. 3.2. Aktywizacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych.
4. Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego	4.1. Poprawa stanu zachowania zabytków. 4.2. Poprawa stanu zachowania i upowszechniania lokalnego dziedzictwa kulturowego.
5. Zwiększona dbałość i poprawa stanu środowiska naturalnego	5.1. Poprawa zagospodarowania odpadów komunalnych. 5.2. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ściekami komunalnymi. 5.3. Wzrost poziomu wykorzystania OZE. 5.4. Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza. 5.5. Ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt. 5.6. Ograniczenie szkód ze strony dzikich zwierząt.
6. Zmniejszenie odpływu młodych ludzi z gminy	6.1. Poprawa warunków życia na terenie Gminy.
7. Zwiększenie wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego	7.1. Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorstw. 7.2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy. 7.3. Zwiększenie zainteresowania lokalnymi produktami rolnymi i ogrodnictwami.

Cele strategiczne Gminy Korczyna odwzorowują obszary rozwojowe w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Z kolei zadania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej będą podstawą do realizacji zadań w sferze gospodarczej, rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Cel strategiczny 1: Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców	
Cel operacyjny	Kierunki działań

1.1. Poprawa sytuacji materialnej mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizacja przedsięwzięć (szkolenia, staże, stypendia, kursy i inne) w celu podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych. ✓ Zwiększanie dostępności doradztwa zawodowego na terenie gminy. ✓ Realizacja projektów aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym. ✓ Zwiększenie dostępności komunikacyjnej (w jak najkrótszym czasie) – poprawa połączeń komunikacyjnych z Rzeszowem. ✓ Podejmowanie działań profilaktyczno-informacyjnych w celu ograniczenia szarej strefy w zatrudnieniu. ✓ Utworzenie systemu wsparcia pracowników sektora usług społecznych celem zwiększenia ich motywacji do pracy i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz ograniczenia braków kadrowych. ✓ Tworzenie warunków do przyciągania inwestorów (poprawa infrastruktury drogowej, uzbrajanie terenów pod inwestycje, pozyskiwanie terenów pod inwestycje) – wykorzystywanie lokalizacji przy S19. ✓ Usprawnianie współpracy władz lokalnych z przedsiębiorcami. ✓ Wspieranie inicjatyw i partnerstw lokalnych i regionalnych na rzecz aktywizacji rynku pracy. ✓ Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie współpracy trójsektorowej na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej. ✓ Edukacja społeczeństwa i upowszechnienie pozytywnych postaw wobec ekonomii społecznej i solidarnej. ✓ Wspieranie wykorzystania ekonomii społecznej i solidarnej, jako pola aktywizacji zawodowej i społecznej grup defaworyzowanych. ✓ Realizacja działań edukacyjnych i promocyjnych w zakresie ekonomii społecznej i solidarnej. ✓ Podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego w gminie.
1.2. Poprawa warunków i standardów zamieszkiwania	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększanie dostępności sieci kanalizacyjnej i alternatywnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz systemów zaopatrzenia w wodę. ✓ Tworzenie mieszkań chronionych. ✓ Współpraca z powiatem w zakresie tworzenia mieszkań chronionych. ✓ Uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. ✓ Stwarzanie możliwości zwiększania powierzchni terenów pod zabudowę mieszkaniową. ✓ Utworzenie systemu motywującego mieszkańców do modernizowania systemów ogrzewania i instalowania OZE. ✓ Utworzenie i rozwijanie skutecznego systemu zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza (np. w wyniku spalania śmieci). ✓ Propagowanie gospodarki racjonalnego gospodarowania wodą w tym promowanie możliwości uzyskania wsparcia w ramach programu Moja Woda.
1.3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wdrażanie działań profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa i spokoju publicznego. ✓ Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego wraz z unowocześnianie istniejącego. ✓ Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego w szkołach. ✓ Rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej, w tym budowa chodników dla pieszych, ścieżek rowerowych, organizowanie bezpiecznych przejść dla pieszych, rozbudowa oświetlenia i dostosowywanie parametrów dróg do potrzeb i natężenia ruchu drogowego. ✓ Współpraca z powiatem i województwem w zakresie budowy chodników, tworzenia przejść dla pieszych oraz przebudowy dróg (powiatowych) i likwidacji osuwisk. ✓ Informowanie mieszkańców o możliwościach wpływania na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym (np. zgłaszanie miejsc szczególnie niebezpiecznych do mapy zagrożeń tworzonej przez Policję). ✓ Organizacja akcji społecznych w zakresie BRD. ✓ Zmniejszanie zagrożenia podtopieniami poprzez regulację cieków wodnych, udrażnianie rowów i przepustów, organizowanie polderów zalewowych, budowa zbiorników małej retencji. ✓ Współpraca z Kołami Łowieckimi, Lasami Państwowymi oraz innymi instytucjami w zakresie niwelowania zagrożenia ze strony dzikich zwierząt.
1.4. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie ochrony	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwijanie systemu profilaktyki oraz pomocy psychologicznej dla osób zagrożonych uzależnieniami (np. Internet, gry komputerowe, nowe środki psychoaktywne, alkohol). ✓ Zwiększanie dostępności opieki psychiatrycznej dla dorosłych i lekarzy

zdrowia i bezpieczeństwa psychicznego.	psychiatrów dla dzieci. ✓ Promowanie postaw prospołecznych (życzliwości, tolerancyjności, ofiarności).
1.5. Poprawa jakości życia osób wymagających opieki.	✓ Zwiększanie dostępności usług opiekuńczych dla osób wymagających opieki poprzez poprawę zasobów kadrowych. ✓ Wspieranie organizacji pozarządowych świadczących usługi opiekuńcze. ✓ Wspieranie aktywności seniorów poprzez wzbogacenie oferty z zakresu kultury, rekreacji, sportu. ✓ Wspomaganie i tworzenie Klubów Seniora i organizacji zrzeszających osoby starsze. ✓ Tworzenie dziennych domów pobytu dla osób niepełnosprawnych i seniorów. ✓ Wspieranie tworzenia rodzinnych domów pomocy i rodzinnych domów dziecka. ✓ Systematyczna poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami w tym likwidowanie barier architektonicznych.
1.6. Poprawa jakości kształcenia.	✓ Zwiększanie ilości sportowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach. ✓ Tworzenie pracowni przedmiotowych wraz z nowoczesnym wyposażeniem (m. in. zajęcia techniczne, językowe, robotyka, programowanie, gastronomia). ✓ Systematyczne unowocześnianie bazy dydaktycznej szkół. ✓ Poprawa wsparcia psychologicznego w szkołach (np. pozyskanie nauczyciela psychologa) oraz usprawnienie diagnozowania problemów. ✓ Podnoszenie i zdobywanie nowych kwalifikacji przez nauczycieli.
1.7. Wzbogacona oferta kulturalna i sportowo-rekreacyjna.	✓ Budowa hali widowiskowo-sportowej w Korczynie. ✓ Budowa ścieżek rowerowych. ✓ Tworzenie miejsc rekreacji w poszczególnych miejscowościach. ✓ Promowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców poprzez organizację aktywnych form spędzania wolnego czasu (imprezy sportowo-rekreacyjne: m. in. rajdy rowerowe, wspinaczki, spacer z psem, zawody w biegach narciarskich, treningi rekreacyjne i inne). ✓ Rozszerzanie i dostosowywanie wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych do potrzeb mieszkańców. ✓ Współpraca z organizacjami społecznymi w zakresie aktywizacji kulturalnej mieszkańców. ✓ Tworzenie oferty kulturalnej udostępnianej online. ✓ Wspieranie przedsięwzięć ukierunkowanych na promowanie i zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego. ✓ Upowszechnianie kultury i dziedzictwa kulturowego, jako elementu umacniania tożsamości lokalnej oraz pomnażania kapitału ludzkiego i społecznego. ✓ Systematyczne diagnozowanie potrzeb mieszkańców w zakresie potrzeb związanych z kulturą. ✓ Dostosowywanie sprzętowe i kadrowe do bieżących potrzeb w tym np. do organizowania przekazów form kulturalnych online.
1.8. Podniesienie poziomu integracji mieszkańców	✓ Wspieranie organizacji pozarządowych w aktywizowaniu i integrowaniu mieszkańców. ✓ Organizowanie wydarzeń integrujących mieszkańców. ✓ Kreowanie i promowanie liderów. ✓ Tworzenie miejsc spotkań mieszkańców (w tym młodzieży) w poszczególnych miejscowościach.
1.9. Poprawa systemu komunikacji publicznej.	✓ Zwiększenie oferty połączeń komunikacyjnych z miastami (Krosno, Rzeszów) we współpracy z samorządami tych miast. ✓ Tworzenie warunków do rozbudowy sieci światłowodowej.

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Cel strategiczny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców	Liczba mieszkańców gminy objętych działaniami aktywizującymi zawodowo	0	150
	Liczba nowo oddanych mieszkań chronionych	0	2
	Liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej	1172	1622

Liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych	2052	2502
Długość przebudowanych dróg gminnych (km)	0	20
Długość wybudowanych chodników dla pieszych (km)	0	10
Liczba wybudowanych elementów bezpieczeństwa na drogach (np. przejścia dla pieszych, progi zwalniające)	0	20
Powierzchnia nowych obszarów objętych gminnym systemem monitoringu (ha)	0	10
Liczba miejsc szczególnie narażonych na zaśmiecanie objętych monitoringiem	0	5
Liczba osób, które skorzystały z systemu profilaktyki oraz pomocy psychologicznej	0	50
Liczba miejsc w obiektach oferujących zorganizowane formy opieki dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i przewlekle chorych	0	2
Liczba wybudowanych obiektów związanych z kulturą, sportem i rekreacją	0	2
Liczba nowych ofert zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	0	2
Liczba zrealizowanych nowych inwestycji rozbudowy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	0	2
Liczba utworzonych pracowni przedmiotowych w szkołach	0	3
Liczba zrealizowanych nowych inwestycji w infrastrukturę sportu szkolnego i powszechnego (w tym powszechnie dostępne urządzenia aktywności ruchowej)	0	1
Liczba nowych ofert (wydarzenia kulturalne, zajęcia muzyczne itp.) w zakresie kultury	0	4
Liczba nowych ofert (wydarzenia kulturalne, zajęcia muzyczne itp.) w zakresie kultury	0	4
Liczba nowych imprez integrujących mieszkańców	0	5
Liczba zmodernizowanych i doposażonych obiektów szkolnych	0	5

Cel strategiczny 2: Wzmocnienie zasobów i potencjału technicznego.

Cel operacyjny	Kierunki działań
2.1. Poprawa dostosowania budynków i budowli komunalnych do obowiązujących norm i standardów oraz aktualnych potrzeb.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Likwidowanie barier architektonicznych i innych ograniczających dostępność obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dla osób z deficytami. ✓ Rozbudowa i modernizacja energetyczna oraz poprawa funkcjonalności (rozbudowa Domu Strażaka w Komborni, modernizacja energetyczna Domu Ludowego w Korczynie przy ul. Sporne, adaptacja niezagospodarowanych pomieszczeń szkoły w Iskrzyni). ✓ Modernizacja energetyczna pozostałych obiektów, w tym obiektów oświatowych, administracyjnych, służby zdrowia, kultury, sportu i turystyki, remiz strażackich. ✓ Dążenie do zagospodarowania budynków szkół w Woli Komborskiej i Czarnorzekach. ✓ Przebudowa oświatowych i administracyjnych obiektów użyteczności publicznej (mała sala gimnastyczna w SP w Korczynie, budynek administracyjno-biurowy w Korczynie). ✓ Utworzenie mieszkań chronionych. ✓ Zwiększanie możliwości organizowania przedsięwzięć sportowych i kulturalnych na większą skalę w obiektach zamkniętych i otwartych, w tym budowa hali widowiskowo-sportowej w Korczynie. ✓ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej (np. budowa trybun na stadionach w Iskrzyni, Komborni). ✓ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej np. zaplecza sanitarnego przy wieży widokowej, Zamku Kamieniec, Rezerwacie „Prządki”, pól biwakowych i kamperowych, ścieżek rowerowych o różnym stopniu trudności, ścieżek rowerowych łączących się ze ścieżkami w otaczających gminach, infrastruktury sportów wodnych).
2.2. Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej gminy.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budowa, rozbudowa i modernizacja energetyczna oświetlenia ulicznego. ✓ Przebudowa mostów na drogach gminnych i powiatowych. ✓ Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych i powiatowych oraz wojewódzkiej we współpracy z zarządcami dróg. ✓ Budowa oraz przebudowa chodników przy drogach gminnych, powiatowych, wojewódzkiej i krajowej. ✓ Budowa miejsc parkingowych. ✓ Budowa ścieżek rowerowych przy drogach publicznych oraz na terenach rekreacyjnych.
2.3. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. ✓ Przebudowa istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej. ✓ Budowa ujęć wody. ✓ Budowa i przebudowa sieci kanalizacji deszczowej.
2.4. Poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizacja działań katalogowych przewidzianych w Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy, szczególnie tych związanych z kształtowaniem zasobów wodnych i budowaniem retencji dla zwiększania zasobów dyspozycyjnych. ✓ Regulacja rzek, potoków i cieków wodnych w miejscach szczególnie narażonych na zalewanie. ✓ Rozbudowa infrastruktury zabezpieczenia przeciwpowodziowego (mała retencja, udrażnianie rowów i przepustów). ✓ Współpraca w ramach Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym przy realizacji zadania: Ochrona przed powodzią terenów położonych w zlewni potoków: Ślącza, Śmierdziączka i Olszyny, zlokalizowanych na terenie gmin: Krościenko Wyżne, Korczyna, Krosno woj. podkarpackie. ✓ Współpraca z zarządcami rzek i cieków wodnych w zakresie rozbudowy zabezpieczeń przeciwpowodziowych w tym polderów.
2.5. Poprawa stanu rozwoju pozostałej infrastruktury technicznej.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie rozbudowy sieci gazowej. ✓ Wspieranie rozbudowy sieci światłowodowej. ✓ Wspieranie działań zwiększających zasięg i jakość telefonii mobilnej. ✓ Budowa nowych i modernizacja istniejących hydrantów oraz zbiorników p.poż. ✓ Systematyczna modernizacja taboru i sprzętu p.poż.

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
------------------	----------	----------------	------------------

Cel strategiczny 2: Wzmocnienie zasobów i potencjału technicznego	Długość wybudowanych chodników dla pieszych (km)	0	10
	Liczba wybudowanych elementów bezpieczeństwa na drogach (przejścia dla pieszych, progi zwalniające)	0	20
	Długość wybudowanych/przebudowanych dróg (km)	0	20
	Liczba inwestycji na drogach wojewódzkich i powiatowych zrealizowanych we współpracy samorządami: wojewódzkim i powiatowym	0	20
	Liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	2052	2502
	Liczba rozbudowanych oczyszczalni ścieków	0	2
	Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych	1172	1622
	Liczba wybudowanych ujęć wody	1	2
	Liczba zrealizowanych inwestycji z zakresu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwko suszy	0	1
	Liczba inwestycji proekologicznych w obiektach użyteczności publicznej	0	2
	Liczba inwestycji dostosowujących obiekty użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	0	2
	Liczba zrealizowanych inwestycji z zakresu zabezpieczenia przeciwpożarowego	0	1
	Liczba zmodernizowanych i doposażonych szkolnych obiektów sportowych i rekreacyjnych	0	3

Cel strategiczny 3: Zrównoważony ład przestrzenny

Cel operacyjny	Kierunki działań
3.1. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. ✓ Dalsze podejmowanie działań celem wyegzekwowania podatków lokalnych od firm, które upadły i umożliwienia zagospodarowania terenów po nich. ✓ Poprawa estetyki i funkcjonalności rynku w Korczynie oraz centrów pozostałych miejscowości. ✓ Uporządkowanie i urządzenie parków oraz publicznych terenów zielonych. ✓ Uzbieranie terenów pod inwestycje gospodarcze. ✓ Pozyskiwanie terenów inwestycyjnych w zasób gminy. ✓ Podejmowanie działań celem przywrócenia praw miejskich Korczyny. ✓ Stworzenie gminnego systemu informacji przestrzennej.
3.2. Aktywizacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Identyfikowanie obszarów zdegradowanych wraz z analizą ich potrzeb rozwojowych i opracowywanie programów rewitalizacji, służących określeniu scenariuszy wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego.

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Cel strategiczny 3: Zrównoważony przestrzenny	Powierzchnia gminy objęta Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego (ha)	2300	4000
	Liczba opracowanych MPZP	8	11
	Funkcjonujący gminny system informacji przestrzennej	0	1
	Powierzchnia obszarów zdegradowanych objętych działaniami rewitalizacyjnymi (ha)	0	10

Cel strategiczny 4: Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego

Cel operacyjny	Kierunki działań
4.1. Poprawa stanu zachowania zabytków	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozyskiwanie środków zewnętrznych na renowację zabytków. ✓ Dofinansowywanie prac konserwatorskich przy zabytkach.
4.2. Poprawa stanu zachowania i upowszechniania lokalnego dziedzictwa kulturowego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie atrakcyjnej oferty kulturalnej. ✓ Wspieranie lokalnych zespołów muzycznych, śpiewaczych i obrzędowych oraz lokalnych artystów i rękodzielników. ✓ Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację wydarzeń kulturalnych oraz wzbogacanie wyposażenia ośrodka kultury i artystów. ✓ Dokumentowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego. ✓ Współpraca z organizacjami społecznymi w zakresie podejmowania działań kulturalnych i promujących lokalne tradycje i zwyczaje ludowe. ✓ Wykorzystanie kulturotwórczej roli szkół w aktywizowaniu mieszkańców. ✓ Wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na zachowanie i promowanie dziedzictwa kulturowego.

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Cel strategiczny 4: Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego	Liczba inwestycji w obiektach zabytkowych	0	4
	Liczba miejsc eksponujących lokalne tradycje i zwyczaje ludowe	2	4
	Liczba nowych przedsięwzięć upowszechniających i promujących dziedzictwo kulturowe gminy	0	2
	Liczba organizacji pozarządowych wspartych przez gminę w ramach działań kulturalnych	0	6
	Liczba inwestycji w obiektach infrastruktury kultury	0	2

Cel strategiczny 5: Zwiększona dbałość i poprawa stanu środowiska naturalnego

Cel operacyjny	Kierunki działań
5.1. Poprawa zagospodarowania odpadów komunalnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozbudowa istniejącego PSZOK. ✓ Budowa kolejnego PSZOK. ✓ Likwidowanie dzikich wysypisk śmieci. ✓ Edukacja mieszkańców w zakresie zagospodarowania odpadów stałych. ✓ Edukowanie w zakresie ograniczenia niskiej emisji i zagrożeń wynikających ze spalania śmieci.

5.2. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ściekami komunalnymi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budowa i rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej. ✓ Podejmowanie działań w celu ochrony, poprawy oraz przywracania jednolitych części wód do stanu możliwie jak najbardziej zbliżonego do naturalnego – zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.
5.3. Wzrost poziomu wykorzystania OZE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Instalowanie OZE w obiektach publicznych. ✓ Wspieranie wykorzystania OZE w obiektach prywatnych.
5.4. Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przeprowadzanie kontroli kotłów i rodzajów paliw. ✓ Edukacja mieszkańców w zakresie eliminowania zanieczyszczeń powietrza niską emisją. ✓ Utrzymywanie punktu doradczego dla beneficjentów programu Czyste Powietrze lub innych programów mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.
5.5. Ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prowadzenie działań edukacyjnych. ✓ Finansowanie działań związanych z niekontrolowanymi rozmnażaniem się zwierząt.
5.6. Ograniczenie szkód ze strony dzikich zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Współpraca z Izbą Rolniczą w zakresie ograniczenia szkód.

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Cel strategiczny 5: Zwiększona dbałość i poprawa stanu środowiska naturalnego	Udział odpadów zmieszanych w ogólnej masie odpadów komunalnych	48	80
	Liczba gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych, które zrealizowały nowe inwestycje proekologiczne	0	800
	Liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	2052	2502
	Liczba gospodarstw domowych wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków	60	120

Cel strategiczny 6: Zmniejszenie odpływu młodych ludzi z gminy

Cel operacyjny	Kierunki działań
6.1. Poprawa warunków życia na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie atrakcyjnej oferty dla młodych rodzin: opieka nad dziećmi, oświata, kultura, sport, rekreacja. ✓ Uzbieranie terenów mieszkaniowych. ✓ Zwiększanie bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej. ✓ Tworzenie warunków do przyciągania inwestorów (poprawa infrastruktury drogowej, uzbrajanie terenów pod inwestycje, pozyskiwanie terenów pod inwestycje). ✓ Systematyczne rozwijanie infrastruktury technicznej. ✓ Rozwój oferty i podwyższanie jakości usług publicznych. ✓ Preferencje podatkowe dla mieszkańców (podatki lokalne).

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Cel strategiczny 6: Zmniejszenie odpływu młodych ludzi z gminy	Liczba mieszkańców gminy objętych działaniami aktywizującymi zawodowo	0	56
	Liczba zrealizowanych inwestycji z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja)	0	3

	Liczba wprowadzonych rozwiązań w zakresie ulg podatkowych dla mieszkańców	0	1
--	---	---	---

Cel strategiczny 7: Zwiększenie wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego

Cel strategiczny 7 zakłada zwiększenie wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego. Osiągnięty on będzie poprzez aktywizację gospodarczą i poprawę atrakcyjności inwestycyjnej, a także wykorzystanie zasobów i walorów naturalnych dla rozwoju gospodarczego gminy.

Ważnym elementem jest też poprawa warunków do rozwoju gospodarczego, zwiększenie wykorzystania walorów turystycznych Gminy, dostosowanie rolnictwa do lokalnych potrzeb rynku, a także poprawa standardu i jakości życia.

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel operacyjny	Kierunki działań
7.1. Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie warunków do przyciągania inwestorów: budowa i przebudowa istniejącej infrastruktury drogowej wraz z obiektami mostowymi zlokalizowanymi w ich ciągu dostosowana do ruchu ciężkiego; budowa, rozbudowa i przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowych. ✓ Pozyskiwanie terenów inwestycyjnych komunalnych. ✓ Wykorzystywanie lokalizacji przy S19 do promowania walorów gospodarczych gminy. ✓ Promowanie potencjału gospodarczego gminy. ✓ Wspieranie przedsięwzięć sieciowych wśród przedsiębiorców. ✓ Stworzenie i rozwijanie gminnego systemu informacji przestrzennej. ✓ Promocja postaw i inicjatyw sprzyjających inicjowaniu i wdrażaniu innowacji społecznych w gminie i powiecie oraz ich wspieranie. ✓ Wspieranie rozwoju Instytucji Otoczenia Biznesu (np. inkubatorów przedsiębiorczości) w powiecie. ✓ Współpraca z sąsiednimi gminami i powiatem w zakresie tworzenia i wzmacniania warunków do tworzenia i rozwoju start-up'ów. ✓ Współpraca z samorządem województwa i samorządem powiatowym oraz gminnymi w zakresie rozwoju przedsiębiorczości społecznej. ✓ Promowanie lokalnego rzemieślnictwa i rękodzielnictwa (kowlstwo artystyczne, wyplatanie koszy, haftowanie i inne).
7.2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Systematyczne zwiększanie poziomu bezpieczeństwa w ruchu pieszym i rowerowym na drogach gminnych o niskich parametrach poprzez dostosowywanie organizacji ruchu, budowę infrastruktury ścieżek pieszo-rowerowych. ✓ Wspieranie rozwoju bazy noclegowej poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz promocję oferty turystycznej gminy. ✓ Budowa i przebudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (miejsca odpoczynku dla turystów, wiaty, pola biwakowe, kamperowe, trasy do narciarstwa biegowego i zjazdowego, infrastruktura sportów wodnych i inne). ✓ Współpraca z sąsiednimi samorządami w zakresie uruchomienia szlaku wodnego dla turystyki kajakowej i innej na rzece Wisłok i dopływach. ✓ Ujednolicenie informacji i oznakowania turystycznego gminy. ✓ Wspieranie przedsiębiorców w zakresie promocji oferty turystycznej. ✓ Wspieranie i inicjowanie współpracy między przedsiębiorcami. ✓ Podejmowanie działań w celu zachowania czystości środowiska naturalnego. ✓ Tworzenie oferty turystycznej w oparciu o lokalne dziedzictwo historyczne oraz różnorodność etniczną i kulturową (tworzenie izb pamięci, wspieranie i promowanie pomników przyrody). ✓ Zwiększanie dostępności do istniejących pomników przyrody (wyznaczanie i znakowanie ścieżek, promowanie). ✓ Tworzenie zintegrowanej oferty dla turystyki weekendowej i krótkopobytowej (np. turystyka rowerowa, piesza – Nordic Walking itp.). ✓ Wspieranie przedsiębiorczości związanej z infrastrukturą turystyczną i okoturystyczną. ✓ Uwzględnianie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego w tworzeniu marki lokalnej: wykorzystanie lokalnych legend i postaci literackich, kontynuacja i tworzenie nowych lokalnych cyklicznych wydarzeń. ✓ Promowanie lokalnych walorów środowiskowych i krajobrazowych.
7.3. Zwiększenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promocja gminy z wykorzystaniem lokalnych produktów poprzez publikacje,

zainteresowania lokalnymi produktami rolnymi i ogrodnictwami	jarmarki, zorganizowanie miejsc do handlu itp. ✓ Promowanie rolnictwa ekologicznego i jego produktów. ✓ Promowanie rozwoju gospodarstw agroturystycznych.
---	---

Cele operacyjne służące realizacji powyższego celu strategicznego stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Cel strategiczny 7: Zwiększenie wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego	Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych	0	150
	Liczba wykreowanych produktów lokalnych	0	2
	Powierzchnia pozyskanych terenów inwestycyjnych (ha)	0	8
	Liczba nowych elementów infrastruktury turystycznej	0	2
	Liczba nowych ofert turystycznych stworzonych z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego	0	5
	Liczba publikacji promujących ofertę gospodarczą, w tym turystyczną gminy	0	6
	Liczba nowych lokalnych cyklicznych wydarzeń kulturalnych (w roku)	0	2
	Liczba nowopowstałych gospodarstw ekologicznych	0	2
	Liczba nowopowstałych gospodarstw agroturystycznych	0	10
	Liczba przedsięwzięć inicjujących współpracę przedsiębiorców	0	2
	Liczba zrealizowanych inwestycji z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja)	0	4

4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy

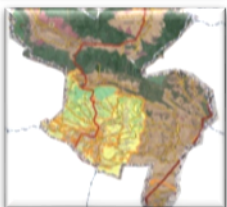
Zgodnie z art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy z 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn.zm.)-strategia rozwoju gminy Korczyna zawiera nie tylko wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) przygotowanej na potrzeby tej strategii, lecz również określa model struktury gminy.

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Korczyna przedstawia spodziewany i zaplanowany wpływ, jaki na kształtowanie się struktur przestrzennych będzie mieć realizacja zapisów strategii rozwoju gminy Korczyna. Model ten uwzględnia także zdiagnozowane wcześniej problemy, potrzeby i potencjały rozwojowe gminy Korczyna, które wpływać mogą na zmiany w strukturze przestrzennej gminy.

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY KORCZYNA SŁUŻYĆ MA NADANIU WYMIARU PRZESTRZENNEGO STRATEGII ROZWOJU GMINY KORCZYNA POPRZEC:

ukierunkowanie działań do konkretnych obszarów
i dopasowanie ich do potrzeb i możliwości tych
obszarów

ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania
i prowadzenia polityki przestrzennej

określenie zasad i celów polityki przestrzennej oraz
struktury funkcjonalno-przestrzennej jednostki, dla
której opracowywana jest strategia

Głównym zamierzeniem modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jest zobrazowanie przyjętej wizji rozwoju gminy, do powstania którego przyczynią się efekty realizacji celów rozwojowych strategii, również tych z zakresu zagospodarowania przestrzennego. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej, to układ przestrzenny kształtujący funkcjonalność danej jednostki.

Rysunek 1. Fragment układu funkcjonalno-przestrzennego gminy Korczyna – strefa mieszkalno-usługowa

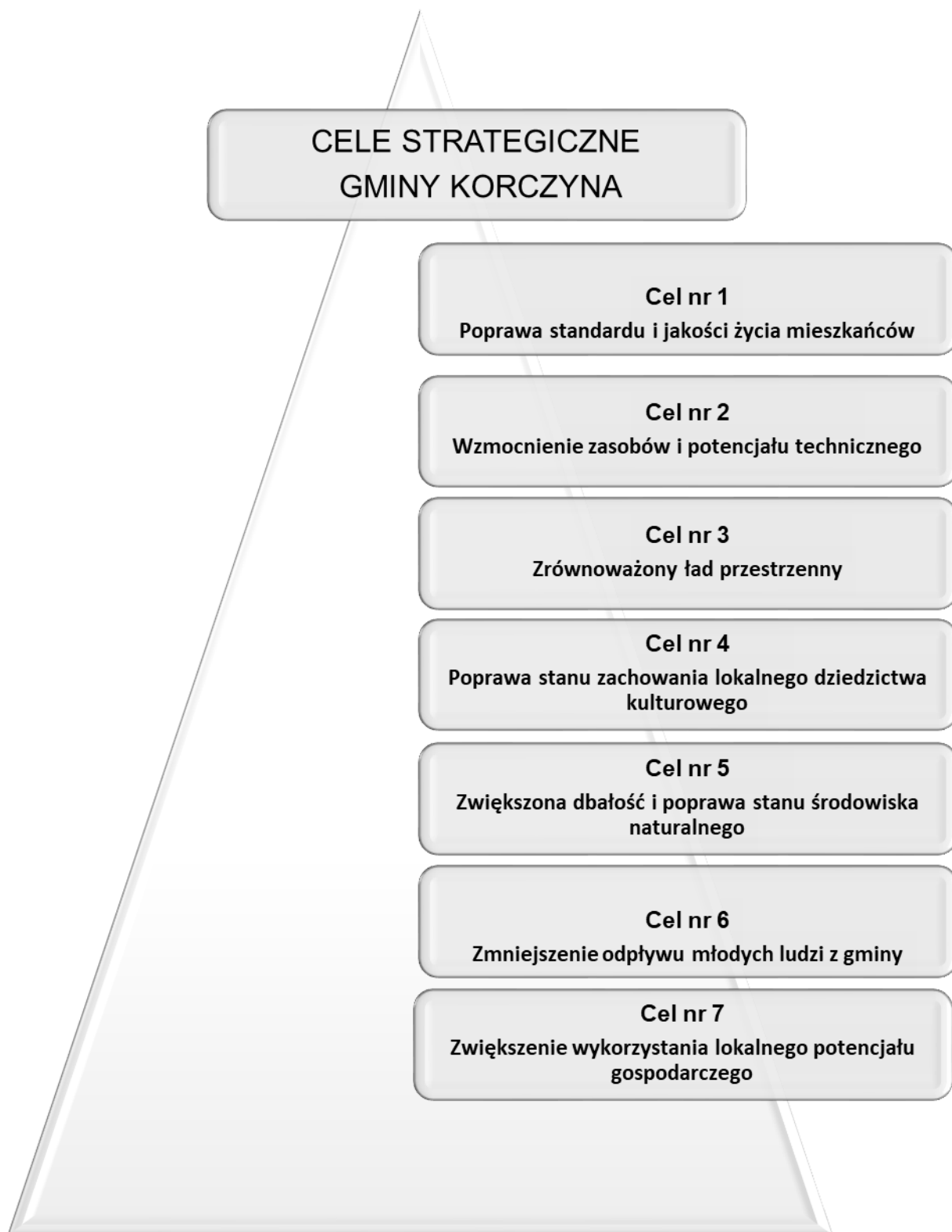

Źródło: <https://www.facebook.com/korczynagmina/photos>

Przyjęty w opracowaniu niniejszej Strategii zrównoważony model rozwoju gminy Korczyna obejmuje:

- ✓ przedstawienie długookresowej strategii rozwoju gminy
- ✓ obowiązkowy element strategii
- ✓ zobrazowanie strategicznych pomysłów na rozwój gminy
- ✓ efekt zintegrowanego procesu planistycznego

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu gminy Korczyna, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia pożądanego stanu Gminy w Strategii Rozwoju Gminy Korczyna określono 7 celów strategicznych, którymi są:

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 5. Cele strategiczne i cele operacyjne wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2021-2031

Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców	1.10. Poprawa sytuacji materialnej mieszkańców. 1.11. Poprawa warunków i standardów zamieszkiwania. 1.12. Poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. 1.13. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa psychicznego. 1.14. Poprawa jakości życia osób wymagających opieki. 1.15. Poprawa jakości kształcenia. 1.16. Wzbogaćona oferta kulturalna i sportowo-rekreacyjna. 1.17. Podniesienie poziomu integracji mieszkańców. 1.18. Poprawa systemu komunikacji publicznej.
2. Wzmocnienie zasobów i potencjału technicznego	2.1. Poprawa dostosowania budynków i budowli komunalnych do obowiązujących norm i standardów oraz aktualnych potrzeb. 2.2. Poprawa bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej gminy. 2.3. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej. 2.4. Poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego. 2.5. Poprawa stanu rozwoju pozostałej infrastruktury technicznej.
3. Zrównoważony ład przestrzenny	3.1. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. 3.2. Aktywizacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych.
4. Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego	4.1. Poprawa stanu zachowania zabytków. 4.2. Poprawa stanu zachowania i upowszechniania lokalnego dziedzictwa kulturowego.
5. Zwiększona dbałość i poprawa stanu środowiska naturalnego	5.1. Poprawa zagospodarowania odpadów komunalnych. 5.2. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ściekami komunalnymi. 5.3. Wzrost poziomu wykorzystania OZE. 5.4. Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza. 5.5. Ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt. 5.6. Ograniczenie szkód ze strony dzikich zwierząt.
6. Zmniejszenie odpływu młodych ludzi z gminy	6.1. Poprawa warunków życia na terenie Gminy.
7. Zwiększenie wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego	7.1. Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorstw. 7.2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy. 7.3. Zwiększenie zainteresowania lokalnymi produktami rolnymi i ogrodnictwami.

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z założeniami Strategii określono perspektywę planowania do 2031 roku. Ponadto Strategia opracowana jest z udziałem przedstawicieli społeczności lokalnej (interesariuszy). Wskazania zawarte w Strategii będą służyły mieszkańcom gminy. Strategia ma być najogólniejszym dokumentem planistycznym Gminy i tym samym wraz ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Gospodarki Przestrzennej będzie kluczowym dokumentem kształtującym rozwój Gminy. Strategia będzie spójna z zamierzeniami zewnętrznych dokumentów planistycznych. Zadaniem jej jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania głównych, długookresowych celów rozwoju Gminy Korczyna. Strategia będzie wskazywała zadania wspólne partnerów społecznych. Realizacją dokumentu będą kierowały władze wykonawcze gminy. Przygotowanie Strategii i jej realizacja będzie uwzględniała zasady zrównoważonego rozwoju.

Misję Gminy Korczyna określono w perspektywie do roku 2031 następująco:

***„Jesteśmy gminą położoną u podnóża Rezerwatu Prądk
i w cieniu słynnego z Fredrowskiej „Zemsty” Zamku Kamieniec,
chcemy rozwijać naszą lokalną gospodarkę bazując na lokalnym dziedzictwie kulturowym
i przyrodniczym, tradycjach gospodarczych oraz potencjale mieszkańców i inwestorów
zewnętrznych w celu budowy zasobnej społeczności lokalnej otwartej na gości i turystów”.***

Tym samym Gmina będzie miejscem przyjaznym i bezpiecznym, otwartym na wszystkie grupy społeczne oraz wspierającą ich aktywność. Ważnym elementem rozwoju Gminy są również przedsiębiorcy, których Gmina będzie wspierać w prowadzeniu działalności gospodarczej, a także środowisko przyrodnicze wraz z jego walorami turystyczno-rekreacyjnymi. Z tego względu Gmina

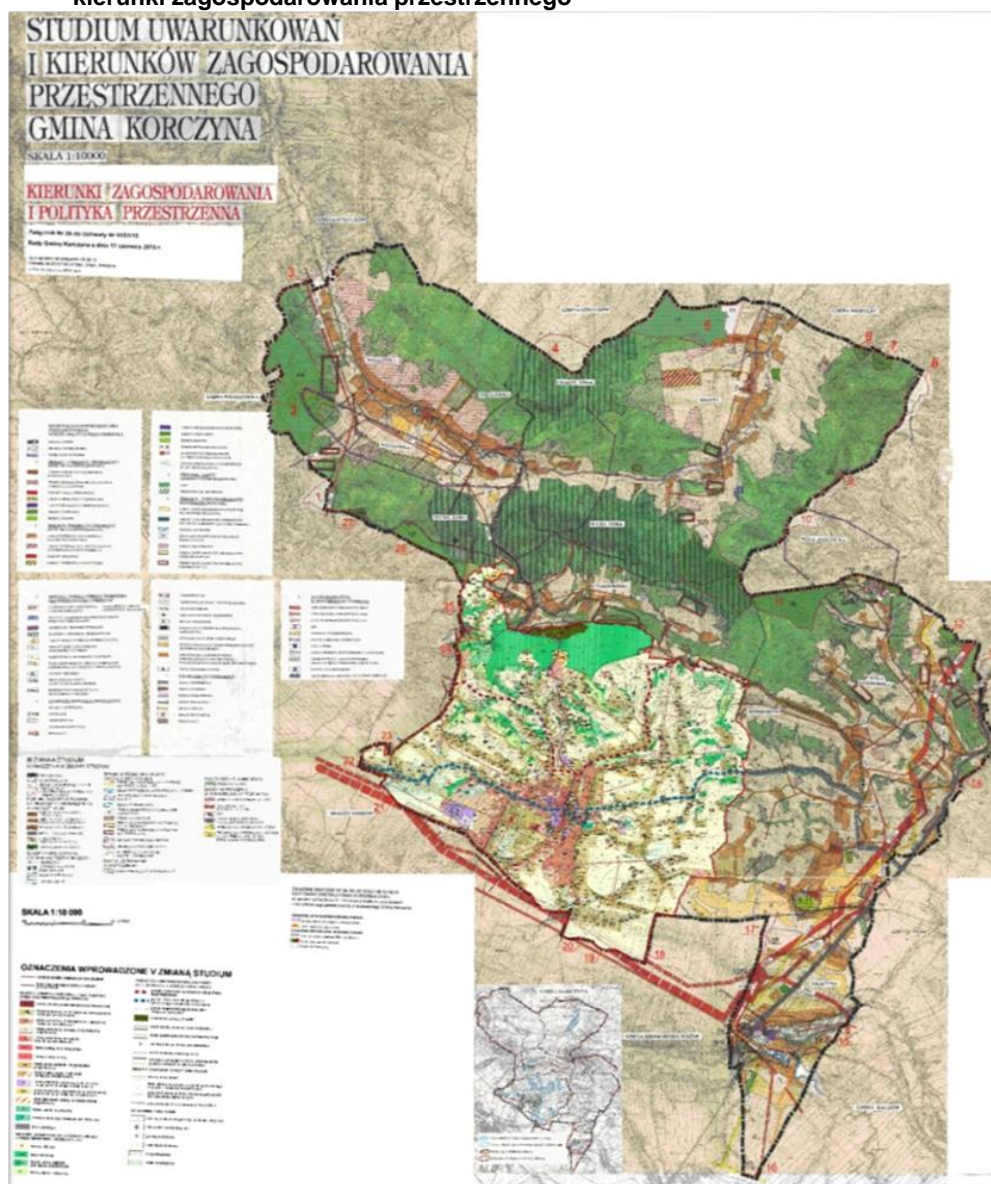
Korczyna będzie dążyć do poprawy stanu środowiska oraz wdrażać rozwiązania proekologiczne, aby zwiększyć jakość życia w Gminie oraz przeciwdziałać skutkom zmian klimatu. Aktywność mieszkańców wspierana będzie również poprzez zapewnienie wysokiej jakości usług z zakresu kultury i sportu. Buduje to również tożsamość lokalną i sprzyja integracji mieszkańców.

4.1. Uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Gminy

W celu określenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej konieczne jest przeprowadzenie analizy uwarunkowań rozwoju gminy Korczyna.

Dokumentem planistycznym wskazującym kierunki rozwoju gminy Korczyna, na bazie jej wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych jest obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Korczyna, przyjęte Uchwałą Nr XX/84/00 Rady Gminy Korczyna z dnia 26 czerwca 2000 r. z późniejszymi zmianami.

Rysunek 2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Korczyna – kierunki zagospodarowania przestrzennego

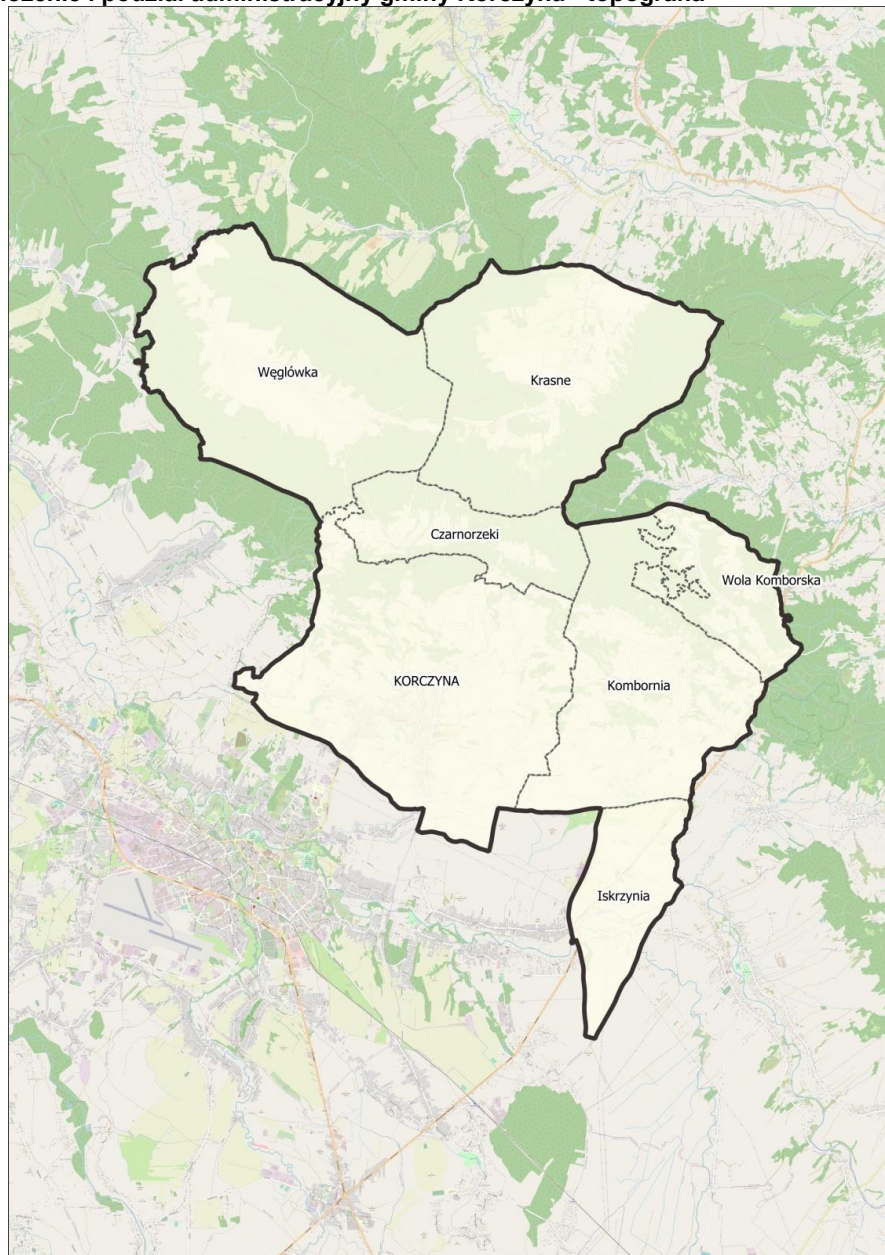
Źródło: opracowanie własne

Studium pomimo, iż nie posiada statusu prawa miejscowego, stanowi podstawowy dokument lokalnego systemu planowania przestrzennego, którego celem jest rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem, a następnie na ich podstawie sformułowanie długofalowej polityki przestrzennej gminy. Studium wskazuje możliwą formę oraz stopień zainwestowania poszczególnych terenów.

Jak wynika ze Studium obszar gminy Korczyna cechuje m.in. dobra lokalizacja, korzystne

położenie na trasie międzynarodowej drogi nr 9, duże zasoby siły roboczej, występujące na terenie gminy bogactwa naturalne (gazu, ropy naftowej) istniejące zakłady produkcyjne i rolnicze zaplecze surowcowe o możliwościach intensyfikacji dzięki dobrym warunkom do produkcji rolniczej.

Mapa 1. Położenie i podział administracyjny gminy Korczyna - topografia

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Korczyna charakteryzuje się wysoką bioróżnorodnością. Najcenniejsze na terenie gminy są ekosystemy leśne, bowiem istotnie wpływają one na równowagę systemu ekologicznego, dodają walorów krajobrazowych temu terenowi, a przede wszystkim przyczyniają się do poprawy stanu zdrowia przebywających tu ludzi. Ponadto na terenie gminy występują liczne i cenne zabytki kultury materialnej oraz formy ochrony przyrody. Formy ochrony przyrody występujące w granicach gminy to:

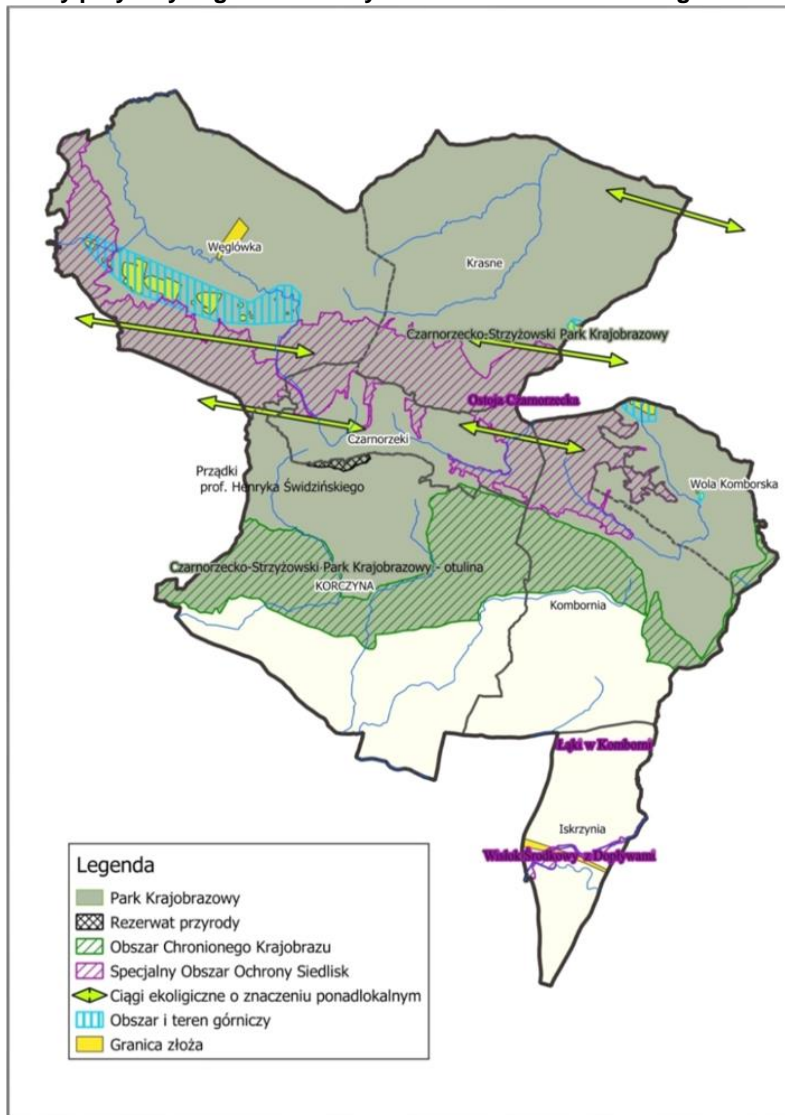
- ✓ Rezerwat Przyrody Prządky,
- ✓ Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy,
- ✓ Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk -PLH180027 Ostoja Czarnorzecka, PLH180030 Wisłok Środkowy z Dopływami, PLH180042 Łąki w Komborni.

Region ten jest tradycyjnym terenem wędrówek pieszych i rowerowych. Turystyka piesza rozwinęła się w oparciu o liczne i dobrze utrzymane szlaki turystyczne. Należą do nich :

- ✓ z Wiśniowej przez Czarnówkę, Rzepnik i Królewską Górę do ruin zamku odrzykońskiego,
- ✓ ze Strzyżowa przez Brzeżankę i ruiny zamku odrzykońskiego do Krosna,
- ✓ ze Strzyżowa przez Brzeżankę, Kiczary na Suchą Górę,
- ✓ z Węglówki na Suchą Górę,
- ✓ z Czarnorzek na Suchą Górę bez znaków.

Baza surowców mineralnych gmina Korczyna zlokalizowana jest w części północnej Węglówce, Woli Komborskiej i Krasnem. Występują tu kopaliny z grupy skał krzemionkowych zwięzłych (piaskowców), skał krzemionkowych luźnych (kruszywa drobne) oraz skał ilastych.

Mapa 2. Formy ochrony przyrody w gminie Korczyna - uwarunkowania ekologiczne

Źródło: Opracowanie własne

W związku z położeniem gminy w obrębie obszarów cennych przyrodniczo, wszelkie działania planistyczne powinny być podporządkowane i wypracowane w zgodzie z ochroną przyrody i środowiska. Polityka przestrzenna powinna być kształtowana harmonijnie, w zgodzie z istniejącą przyrodą oraz zgodnie z potrzebą kształtowania wysokiej jakości przestrzeni i wysokich warunków życia społeczności gminy Korczyna. W myśl przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* złoża kopalin podlegają ochronie, polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopaliny, w tym kopaliny towarzyszących. Eksploatację złóż kopaliny należy prowadzić w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny

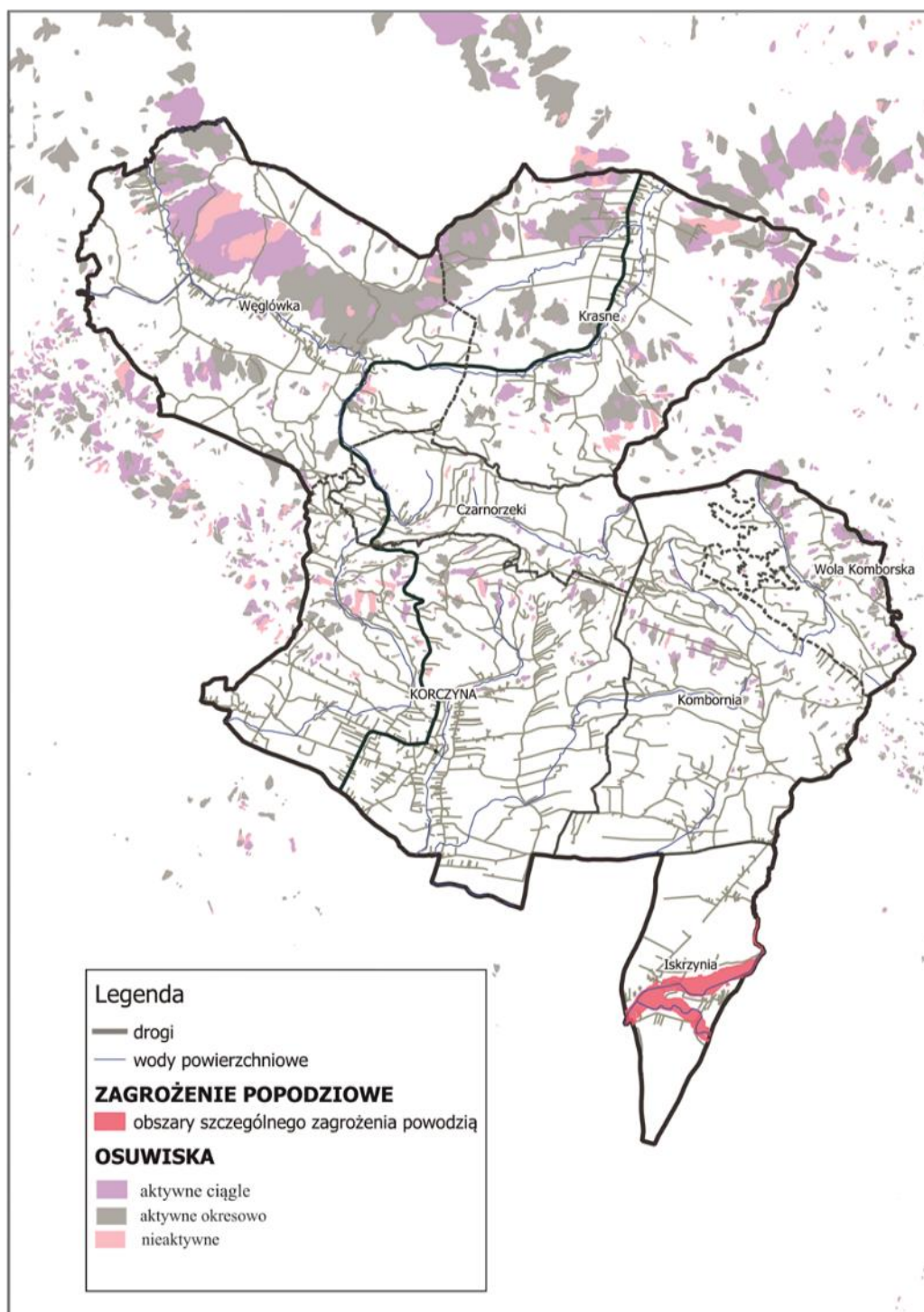
Rysunek 3. Krajobraz gminy Korczyna – widok na zamek w Odrzykoniu

Źródło: <https://www.terazkrosno.pl/>

Występujące na terenie gminy Korczyna obszary osuwiskowe jak i obszary szczególnego zagrożenia powodzią to uwarunkowania, które istotnie wpływają na możliwości jej zagospodarowania. Na terenie gminy Korczyna wyznaczone zostały obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, co oznacza zagrożenie zalewu wodą o prawdopodobieństwie występowania 1% oraz obszary pośredniego zagrożenia powodzią, co oznacza zasięg zalewu wodą o prawdopodobieństwie $p = 1\%$. Ograniczenia w zagospodarowaniu terenów zalewowych dotyczą obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku *Prawo wodne* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233późn. zm.), na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania oraz lokalizowania nowych cmentarzy. Ustawa nie podaje innych szczegółowych zakazów i nakazów w zakresie możliwości zagospodarowania i zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Wprowadza natomiast obowiązek uwzględniania ich w dokumentach planistycznych w tym przede wszystkim w studiach przestrzennego zagospodarowania gminy i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w oraz konieczność uzgadniania dokumentów z Wodami Polskimi, w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Mapa 3. Obszary osuwiskowe i obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: opracowanie własne

Na terenie Gminy Korczyna znajdują się osuwiska aktywne ciągle, aktywne okresowo oraz osuwiska nieaktywne. Wszystkie zidentyfikowane osuwiska zostały przedstawione na rysunku nr 4. Na terenie obszarów osuwania się mas ziemnych – osuwisk nieaktywnych, dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę i przebudowę istniejących budynków oraz lokalizację nowej zabudowy pod warunkiem wykonania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej potwierdzającej, że projektowana inwestycja nie naruszy równowagi gruntu i nie spowoduje uaktywnienia się osuwiska. Dokumentacja ta musi określać zalecenia dotyczące zabezpieczeń dla projektowanej zabudowy. Na pozostałych obszarach – osuwisk aktywnych ciągle oraz osuwisk aktywnych okresowo, lokowanie zabudowy nie powinno być dopuszczane.

W celu zminimalizowania ryzyka osuwiskowego wykonywane są dla gmin mapy osuwisk i terenów

zagrożonych ruchami masowymi (MOTZ). MOTZ sporządzane są zarówno w ramach Systemu Ochrony Przeciwośuwiskowej SOPO, wg harmonogramu wynikającego z umowy na realizację tego zadania, jak i na zlecenia jednostek administracji samorządowej.

Wprowadzanie zabudowy na terenach osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi powinno być rozpatrywane na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

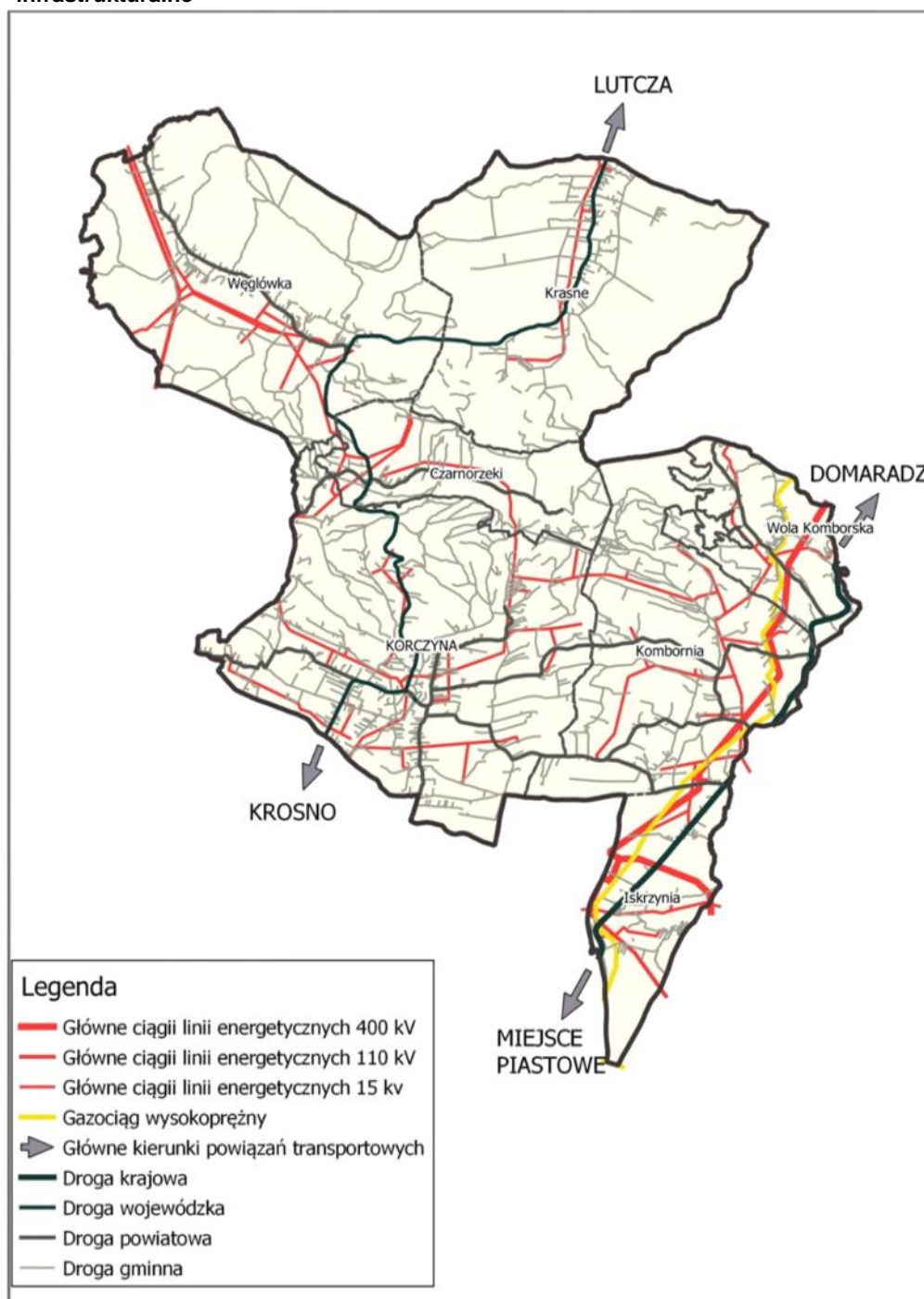
Uwzględnienie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwiskowych jest niezwykle istotne w procesie planowania przestrzennego gminy Korczyna. Obszary te, powinny być ujęte zarówno w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w celu wskazania na których zabudowa powinna być ograniczona lub wykluczona ze względu na takie zagrożenie. W zakresie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i regulacji stosunków wodnych wyrazem polityki przestrzennej ważne jest:

- ✓ utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji szczegółowej, tj.: sieci drenarskiej oraz rowów, z obowiązkiem ich przebudowy – w razie wystąpienia kolizji z planowanym zagospodarowaniem – w sposób umożliwiający prawidłowe działanie systemu na terenach sąsiednich;
- ✓ realizacja rozbudowy obiektów małej retencji, z zastosowaniem rozwiązań umożliwiających migrację organizmów wodnych.

Poprawa jakości środowiska naturalnego łączy się z odpowiednimi działaniami w obszarze retencji, które w wyniku zmian klimatu stają się istotne nie tylko gminy Korczyna, lecz również dla gmin z nią sąsiadujących. Konieczna jest zatem współpraca z innymi gminami oraz zaplanowanie i realizacja wspólnego planu retencji, które są istotną inicjatywą w ponadlokalnych relacjach gminy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Infrastruktura techniczna gminy ma wpływ na poziom życia jej mieszkańców. Dbłość o rozwój infrastruktury technicznej jest niezbędny dla właściwego funkcjonowania produkcyjnych działów gospodarki i społeczeństwa, ułatwia i warunkuje działalność gospodarczą i społeczną gminy.

Mapa 4. Istniejące zagospodarowanie i infrastruktura techniczna gminy Korczyna - uwarunkowania infrastrukturalne

Źródło: opracowanie własne

Dostępność komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych warunków skutecznego rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Gmina Korczyna jest gminą o dobrze rozwiniętej sieci komunikacyjnej. W granicach gminy Korczyna znajduje się 7,119 km odcinek drogi krajowej nr 19, droga wojewódzka 991 Lutcza-Krosno o długości 15,521 km. Uzupełnienie sieci komunikacyjnej na terenie gminy stanowią drogi powiatowe i gminne. Drogi te mają znaczenie lokalne oraz stanowią połączenia z miejscowościami położonymi w sąsiednich powiatach. Na terenie gminy znajduje się 20 odcinków dróg powiatowych, długość dróg gminnych na terenie Gminy Korczyna wynosi blisko 100 km.

Sieć transportową gminy tworzy system transportu drogowego, który w sposób pośredni (dzięki dobremu połączeniu drogowemu z Krosnem i Rzeszowem) jest w pełni powiązany z układem

krajowym i międzynarodowym, co stwarza dogodne warunki do rozwoju powiązań komunikacyjnych z całym województwem podkarpackim i Polską. Dostępność komunikacyjna gminy opiera się głównie na transporcie drogowym.

W 2020 roku długość czynnej **sieci wodociągowej** na terenie Gminy Korczyna wynosiła 61,5 km. Ogółem podłączonych do gminnej sieci wodociągowej na terenie Gminy Korczyna jest 5052 odbiorców.

Na terenie Gminy Korczyna eksploatowane jest jedno ujęcie wodne KORCZYNA II, które na podstawie zarządzenia Wójta Gminy nadzoruje Gminny Zakład Komunalny w Korczynie. Ujęcie znajduje się w części miejscowości Korczyna – Podzamcze. Zaopatruje ono w wodę mieszkańców części miejscowości Korczyna, tj. ulic: Brzozowa, Jedności, Armii Krajowej, Dębowa, Ks. Dubiela, Leszczyńska, Ogrodowa, Spokojna, Akacjowa, Pigionia, Polna, Dworska, Spółdzielcza, Parkowa, Fredry, Biskupa Pelczara, Dolińska, Miodowa, Rynek, Szczepanika

Na koniec roku 2020 długość czynnej **sieci kanalizacyjnej** na terenie Gminy Korczyna wyniosła 125,7 km. Ogółem podłączonych do gminnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Korczyna jest 6 156 odbiorców.

W zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Korczyna działalność prowadzą Gminny Zakład Komunalny w Korczynie oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Krosno Sp. z o.o. Gminny Zakład Komunalny w Korczynie obsługuje w zakresie usług odprowadzania ścieków z terenu Gminy Korczyna miejscowość – Iskrzynia. System kanalizacji ciśnieniowej „PRESSKAN” odprowadza ścieki sanitarne z zabudowy mieszkaniowej wsi Iskrzynia.

Pod względem infrastruktury technicznej najbardziej dostępnym medium jest **dostęp do gazu**, z którego korzysta ok. 84% mieszkańców. Jedynie 65% mieszkań jest wyposażonych w instalację centralnego ogrzewania.

Sieć elektroenergetyczna gminy jest dobrze rozwinięta. Wymaga ona jednak we fragmentach - w celu poprawy jakości i niezawodności zasilania - rozbudowy i modernizacji. Na terenie gminy zlokalizowana jest systemowa stacja elektroenergetyczna 400/110 kV wraz z powiązaniami liniowymi. Strefa ochronna zamyka się w granicach ogrodu. Obecnie przez teren gminy przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV relacji Krosno - Strzyżów oraz Krosno - Iskrzynia - Besko oraz linia elektroenergetyczna WN 400 kV relacji Iskrzynia - Widelka. Projektowane są ponadto połączenia ze stacją elektroenergetyczną w Iskrzynie poprzez linię 400 kV Iskrzynia - Niewistka, linię 400 kV Iskrzynia - Tarnów oraz szereg linii 110 kV w kierunku: Krosno - Białobrzegi, Iwonicz, Domaradz - Brzozów

Przebieg sieci elektroenergetycznych należy uwzględniać przy planowaniu przestrzennym, w związku z funkcjonowaniem wokół tych linii obszarów ograniczonego użytkowania terenu, które wynoszą:

1. dla linii o napięciu 15 kV po 6,5 m w obie strony od osi linii,
2. dla linii o napięciu 110 kV po 20 m w obie strony od osi linii,
3. dla linii o napięciu 400 kV po 40 m w obie strony od osi linii.

W w/w pasach nie mogą być lokalizowane budynki przeznaczone na stały pobyt ludzi i nasadzenia zieleni wysokiej. Lokalizacja innych obiektów lub zagospodarowanie terenu strefy może nastąpić za zgodą i na warunkach gestora sieci.

Zaopatrzenie Gminy w energię elektryczną zapewnia PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów, teren Gminy podlega pod Rejon Energetyczny Krosno.

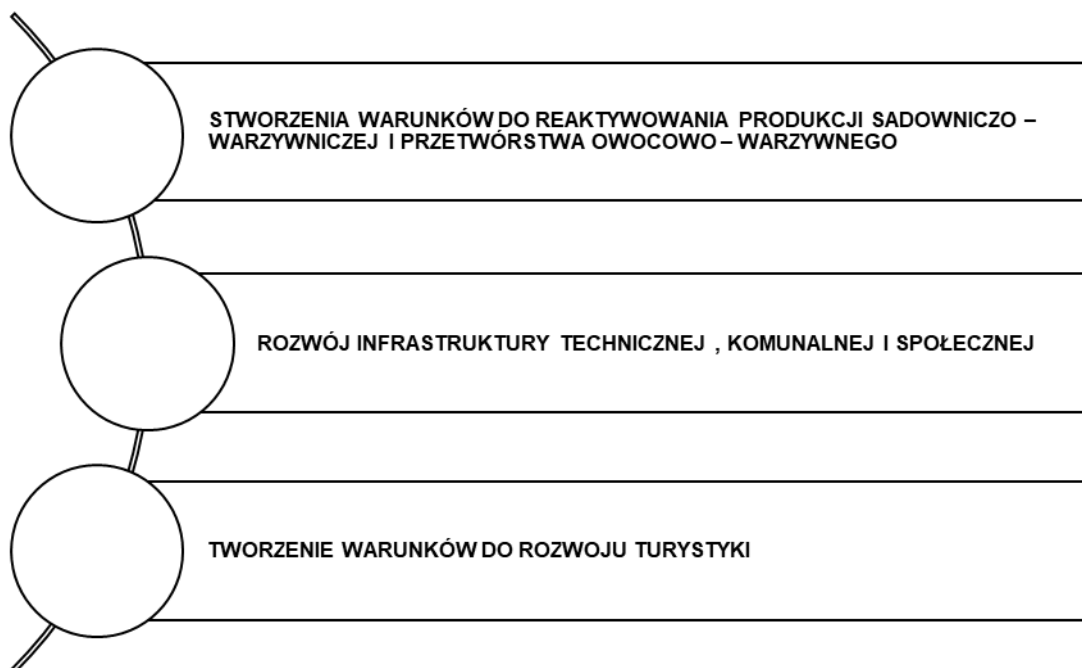
W Gminie Korczyna zapewniony jest dostęp do **szerokopasmowego Internetu** w większości zamieszkałych miejscowości. Głównymi dostawcami Internetu na terenie gminy są firmy lokalne oraz operatorzy krajowych sieci komórkowych.

Obszary koncentracji zabudowy występują na terenach o dobrej **dostępności komunikacyjnej**. Wzrastający ruch drogowy i wzmożona eksploatacja dróg powoduje pogorszenie ich stanu. Wiele dróg powiatowych wymaga kompleksowej przebudowy. Brak drożności dróg spowodowany jest przede wszystkim złym stanem technicznym nawierzchni i obiektów mostowych oraz brakiem podstawowych parametrów technicznych na niektórych odcinkach dróg. Wykształcone w długim okresie czasu układy osadnicze i kierunki ciążeb komunikacyjnych zdeterminowały kształt i kierunki rozbudowy sieci komunikacyjnej. Wzrastający ruch na drodze krajowej i wojewódzkiej przebiegających przez obszar gminy spowoduje, że układ dróg będzie wymagał w okresie kilku lat intensywnej modernizacji i rozbudowy.

Dalszy rozwój gminy w zakresie obsługującego układu drogowego może się opierać o istniejący układ dróg, niezbędne są jednak działania polegające na ich modernizacji technicznej i realizacji brakujących w powiązaniach odcinków.

4.2. Kierunki Polityki przestrzennej Gminy

Bazując na ww. uwarunkowaniach wewnętrznych, iż zewnętrznych rozwoju gminy Korczyna, obowiązujące Studium wskazuje jednoznacznie **priorytetowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów w zakresie:**

Gmina Korczyna realizuje politykę przestrzenną w oparciu o następujące zasady określone w Studium:

1. W zakresie ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego:

- Na stromych lub osuwiskowych stokach należy unikać istotnych zmian w ich ukształtowaniu (np. tworzenie dużych podcięć, skarp, nasypów drogowych itp.), które mogłyby doprowadzić do zakłóceń stateczności pokryw,
- Tereny osuwiskowe winny być wykluczone spod zabudowy,
- Należy zwrócić uwagę na zapobieganie erozji gleb, a strome stoki powyżej powinny być przeznaczone pod trwałe użytki zielone (zwłaszcza na glebach słabych i najsłabszych),
- Najkorzystniejsze warunki klimatu lokalnego występują w obrębie stoków o ekspozycji południowej, południowo wschodniej i południowo - zachodniej ze względu na korzystne warunki solarne, termiczne i wilgotnościowe,
- Wskazuje się możliwość budowy dodatkowego suchego zbiornika (polderu) w miejscowości Korczyna przy granicy z gminą Krościenko Wyżne,
- W celu ochrony przed hałasem komunikacyjnym stosować ekrany z zieleni-zwłaszcza przy drodze krajowej i na terenach o niskiej jakości gleb,
- Gmina powinna mieć wyznaczone miejsca pod składowisko odpadów komunalnych oraz składowisko dla odpadów drzewnych,
- Dzikie wysypiska śmieci muszą być zlikwidowane, a tereny uporządkowane.
- Należy wyznaczyć tereny pod zbiórkę złomu,
- Do celów grzewczych stosować paliwa ekologiczne,
- Prowadzić działania mające na celu redukcję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza zwłaszcza w większych miejscowościach,
- Ograniczyć pozyskiwanie kruszyw do celów lokalnych i powierzchni nie zalesionych,
- Gmina ma perspektywy na utworzenie zasobnej bazy surowców mineralnych w obrębie istniejących obszarów perspektywicznych,
- Eksploatacja surowców mineralnych w obrębie gminy wymaga uporządkowania i nadzoru.

- Niedopuszczalna jest dorywcza eksploatacja kopalin systemem gospodarczym (bez usankcjonowania prawnego),
- Należy uregulować gospodarkę ściekową w obrębie gospodarstw indywidualnych poprzez uszczelnienie już istniejących zbiorników do gromadzenia nieczystości i częste wywożenie nieczystości do oczyszczalni ścieków,
- Należy zlikwidować wszystkie miejsca zrzutu nieoczyszczonych ścieków, zwłaszcza na terenach przyległych do cieków, rowów przydrożnych,
- Wprowadzić zakaz przekształcania istniejącej zabudowy mieszkaniowej na cele mogące pogorszyć stan środowiska,
- Istnieje potrzeba zastosowania takich form architektonicznych i struktury zabudowy, aby możliwy był swobodny przepływ powietrza i migracja zwierząt,
- Dla drogi relacji Krosno – Rzeszów, w miejscowości Korczyzna istnieje potrzeba wykonania szczegółowej analizy wpływu na środowisko z wyszczególnieniem środków służących zredukowaniu ujemnych oddziaływań na środowisko,
- Wprowadzenie ochrony przed hałasem powinno być oparte na wynikach rzeczywistego poziomu hałasu z uwzględnieniem przewidywanego poziomu dźwięku w przyszłości.

2. W zakresie ochrony dóbr kultury i krajobrazu:

- Zachowanie wartości zasobów dziedzictwa kulturowego decydujących o tożsamości kulturowej gminy,
- Zachowanie warunków przepisów odrębnych w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków,
- Objęcie ochroną prawną poprzez wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej dla zespołów i obszarów zabytkowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Zachowanie i rewitalizacja zabytkowych cmentarzy stanowiących pomniki historii i kultury, decydujących o lokalnej tożsamości,
- Ochrona założenia Korczyńskiej Drogi Krzyżowej - jego elementów archeologicznych, kompozycyjnych i zieleni,
- Przeciwdziałanie dewaloryzacji krajobrazu kulturowego poprzez ochronę zabytków „in situ”;
- Ochrona wartościowych form architektonicznych (kapliczki, krzyże, pomniki itp.),
- Przy realizacji nowej zabudowy kreowanie nowych wartości z uwzględnieniem zasadniczych cech architektury regionalnej (bryła, proporcje, kształt dachu, detal architektoniczny),
- Ograniczanie rozpraszania zabudowy poprzez dogęszczanie już istniejącej i kontynuacji wsi.
- Preferowanie zabudowy nawiązującej do krajobrazu i regionalnych tradycji,
- Utrzymanie regionalno – historycznej struktury poszczególnych miejscowości,
- Nie wprowadzać obiektów agresywnych krajobrazowo / wysokich i o dużych gabarytach /oraz obiektów zasłaniających widok na wartościową zabudowę,
- W przypadku obiektów dysharmonizujących z otoczeniem zaleca się stosowanie zieleni maskującej i izolującej,
- Nie lokalizować zabudowy na szczytach, grzbietach i eksponowanych stokach wzniesień.
- Nie należy tworzyć nowych, przypadkowych dominant krajobrazowych,
- kształtowanie zabudowy tak, aby nie dominowała nad i w krajobrazie,
- Budynki i budowle powinny być wpisywane horyzontalnie w krajobraz,
- Formy architektury nawiązujące do form architektury tradycyjnej regionalnej,
- Konieczne jest opracowanie katalogów dla tego typu budynków i wprowadzenie preferencji w wypadku realizowania projektów zawartych w tych katalogach.

3. w zakresie rozwoju rolnictwa i leśnictwa:

- Utrzymanie dotychczasowego użytkowania rolniczego,
- Ochrona obszaru zmeliorowanego (spełniającego swą rolę) przed nieuzasadnionym zagospodarowaniem zmieniającym funkcję tych terenów oraz gruntów o wysokich klasach bonitacyjnych I – III,
- Zachowanie ustaleń wynikających z Rozporządzenia Nr 63/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 16 czerwca 2005 roku w sprawie Czarnorzecko–Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego, na terenach położonych w granicach Czarnorzecko–Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego,
- Zalesienie gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytkowanych rolniczo, nieużytków oraz gruntów, które uległy samo zalesieniu,
- Realizację obiektów dla obsługi terenów rolniczych oraz zabudowy zagrodowej o specjalistycznym charakterze produkcji roślinnej lub zwierzęcej na terenie obsługiwanego arealu,

- Lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej,
- Ochrona istniejących terenów leśnych- zachowanie przepisów odrębnych dla lasów w tym lasów ochronnych w przypadku realizacji jakiegokolwiek działalności na obszarach lasów,
- Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzeniowymi lasów oraz ustaleniami zawartymi w Rozporządzeniu Nr 63/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 16 czerwca 2005 roku w sprawie Czarnorzecko – Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego odnośnie czynnej ochrony terenów leśnych znajdujących się na terenie Parku,
- Przeznaczenie lasów na cele nieleśne dokonywać tylko w uzasadnionych przypadkach i przy braku innych rozwiązań przestrzennych – z zachowaniem przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, eliminowanie kolizji lasów z innymi funkcjami terenów, w tym z mieszkalnictwem poprzez zachowanie odległości min. 25 m od terenów leśnych,
- Racjonalne udostępnienie lasów bez groźby ich dewastacji, dla celów rekreacji i turystyki m.in. poprzez wyposażenie w małą infrastrukturę turystyczną jak ścieżki rowerowe i piesze wzdłuż dróg leśnych, miejsca obsługi szlaków.

4. W zakresie rozwoju turystyki rekreacji:

- W studium wyznacza się strefę obszarów zabudowy usług turystyki, wypoczynku i rekreacji z dopuszczeniem mieszkalnictwa dla właścicieli usług predysponowanych do realizacji wszelkich form turystyki, wypoczynku, rekreacji i sportu wraz z usługami towarzyszącymi oraz obszary preferowane do rozwoju turystyki,
- W strefach mieszkalnictwa dopuszcza się funkcję turystyki i wypoczynku jako uzupełniającą. Preferuje się rozwiązania w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne i elementy tzw. turystyki łagodnej (małe pensjonaty, zajazdy, motele, kwatery prywatne, campingi i pola namiotowe z pełnym wyposażeniem sanitarnym i prawidłowo rozwiązana gospodarką wodno – ściekową).
- Projektuje się utworzenie w Czarnorzekach ośrodka edukacji przyrodniczej o charakterze regionalnym pod patronatem Lasów Państwowych. Poza funkcją czysto edukacyjną miałby znaczenie jako centrum dokumentowania wartości kulturowych regionu, ze stałą ekspozycją z zakresu leśnictwa i historii.

5. W zakresie rozwoju obszarów zainwestowania:

- Prawidłowa gospodarka gruntami na obszarze gminy i stworzenie „banku” działek budowlanych – przygotowanych planistycznie i geodezyjnie, co znacznie ułatwiłoby obrót ziemią,
- Realizacja inwestycji z zakresu uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe w postaci dróg oraz doprowadzenia innych mediów: energii elektrycznej, kanalizacji, wodociągów,
- Dopuszcza się budowę, modernizację oraz uzupełnienia różnymi formami zabudowy mieszkaniowej, jak również usługowej za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, a także usług agroturystycznych,
- Przeprowadzenia restrukturyzacji własnościowej, wielkościowej i branżowej zakładów.
- Wprowadzenia nowych technologii o niższej energochłonności, oszczędzających wodę i o niskim oddziaływaniu na środowisko,
- Wykorzystania w maksymalnym stopniu istniejących zasobów kubaturowych, materialnych oraz surowcowych dla nowych funkcji i branż,
- Promocję terenów pod lokalizację dla małych zakładów wytwórczych i przetwórczych, głównie rolnictwa łatwiej dostosowujących się do koniunktury rynkowej,
- Zorganizowania sprawnej obsługi transportowej, zaplecza technicznego i obsługi prawno – finansowej,
- W budynkach przemysłowych, usługowych i użyteczności publicznej należy planować budownictwo ochronne – w ramach realizacji zadań obrony cywilnej,
- W studium dopuszcza się modernizację i uzupełnienie oraz lokalizację usług, za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej dla właścicieli i funkcji magazynowych i transportowych. Dla tych terenów istnieje obowiązek lokalizacji miejsc postojowych w granicach działek poszczególnych usług oraz wprowadzenia elementów zieleni.

6. W zakresie rozwoju w sferze komunikacji

- Współpraca władz gminy z administracją wojewódzką i centralną na rzecz budowy drogi ekspresowej nr S-74,
- Utrzymanie niezbędnych rezerw pod rozbudowę układu komunikacyjnego,
- Eliminacja tzw. zaszłości realizacyjnych w inwestycjach komunikacyjnych,

- Zabezpieczenie niezbędnych realizacji komunikacyjnych, poprzez zwiększenie na ten cel środków finansowych z budżetu gminy,
- Współpraca władz miasta i gminy z administracją powiatową w zakresie poprawy stanu dróg powiatowych,
- Budowa oświetlenia dróg,
- Budowa nowych odcinków dróg gminnych.

Studium ponadto wskazuje stosowanie następujących zasad i kierunków przekształceń w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Korczyna:

kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w nawiązaniu do systemów ekologicznych

rozwijanie funkcji zgodnych z predyspozycjami środowiska

dążenie do zapewnienia mieszkańcom, w możliwie największym stopniu źródeł utrzymania na terenie gminy, głównie przez aktywizację rozwoju funkcji usługowej, produkcji sadowniczo - warzywniczej i przetwórstwa owocowo - warzywnego,

dążenie do zachowania bądź przywrócenia na niektórych obszarach ładu przestrzennego w rozwoju osadnictwa i lokalizacji innych elementów zagospodarowania,

wyposażenie obszaru w infrastrukturę społeczną, techniczną i ekonomiczną stosownie do występujących potrzeb

zahamowanie procesów niszczących, a prowadzenie rehabilitacji i wzbogacenia środowiska

osiągnięcie stabilnego i zrównoważonego rozwoju, w którym byłoby zapewnione: zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców, warunki umożliwiające wzrost poziomu życia,

ochrona środowiska przyrodniczego jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawę planowania przestrzennego w miejscowości Korczyna. Gmina Korczyna zajmuje powierzchnię około 92 km², z czego około 25 km objętych jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (27% powierzchni). Na terenie gminy obowiązują 13 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z tego 5 uchwalono na podstawie przepisów aktualnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. (Dz.U. 2022 r. poz. 503). Wójt Gminy Korczyna w 2020 r. wydał łącznie 65 decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia zasad zagospodarowania i zabudowy w tym 47 decyzji o warunkach zabudowy z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, usługową, gospodarczą,

zagrodową oraz 18 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Ponadto na wnioski zainteresowanych wydano 56 wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 169 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W 2020 roku Wójt Gminy Korczyna wydał 51 decyzje zatwierdzające projekty podziału działek usytuowanych na terenie gminy.

4.3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Korczyna jest zrównoważonym modelem rozwoju, obejmującym w sposób spójny i komplementarny sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenną, infrastrukturalną jak i strefę związaną z ochroną środowiska. Jest on zgodny z zakładaną w Studium polityką przestrzenną - opiera się na aktualnych uwarunkowaniach funkcjonalno-przestrzennych gminy Korczyna oraz wspiera realizację zakładanych w dokumencie kierunków. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Korczyna służyć ma zobrazowaniu, wizji rozwoju gminy realizowanej poprzez zakładane w strategii rozwoju gminy cele strategiczne. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Korczyna uwzględnia: zasadę ciągłości realizacji polityk społeczno-gospodarczych i przestrzennych oraz stan zagospodarowania. Nie jest on planem zagospodarowania, lecz schematem obrazującym sposób funkcjonowania obszaru i stanowi przestrzenne odniesienie dla polityk rozwojowych.

GLÓWNYMI CELAMI KSZTAŁTOWANEGO MODELU STRUKTURY SĄ:

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Korczyna powstał przy uwzględnieniu specyfiki Gminy, przyjętych kierunków jej rozwoju i oraz koncepcji ukształtowanej podczas prowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami. Z jednej strony, ze względu na ukształtowanie terenu, historycznie ugruntowane użytkowanie przestrzeni (w tym sieć osadniczą), powiązania komunikacyjne, występujące zasoby naturalne i obszary cenne przyrodniczo, a także wiele innych uwarunkowań zastanych, a z drugiej strony w wyniku zdiagnozowanych w strategii problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, wyodrębniono strefy przestrzenne gminy Korczyna.

W celu wyznaczenia stref będących elementem modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej przeanalizowano kluczowe uwarunkowania rozwojowe gminy Korczyna tj.:

- ✓ kierunki zmian w przestrzeni wynikające z celów Strategii Rozwoju Gminy oraz uwzględniające ustalenia, zalecenia (rekomendacje) i zasady wynikające z dokumentów wojewódzkich i krajowych;
- ✓ elementy struktury osadniczej takie jak:
 - dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe,

- obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju Gminy (np. obszary usługowe, obszary turystyki i wypoczynku, obszary produkcji przemysłowej lub rolniczej i leśnej, obszary chronione, obszary inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym),
- inne obszary – ważne z punktu widzenia Gminy, np. obszary zalewowe, osuwiskowe,
- schemat powiązań infrastrukturalnych i funkcjonalnych,
- potencjalne konflikty przestrzenne.

W RAMACH MODELU WYZNACZONO 4 STREFY,
KTÓRE WZAJEMNIE SIĘ UZUPEŁNIAJĄ I NA SIEBIE ODDZIAŁYWUJĄ:

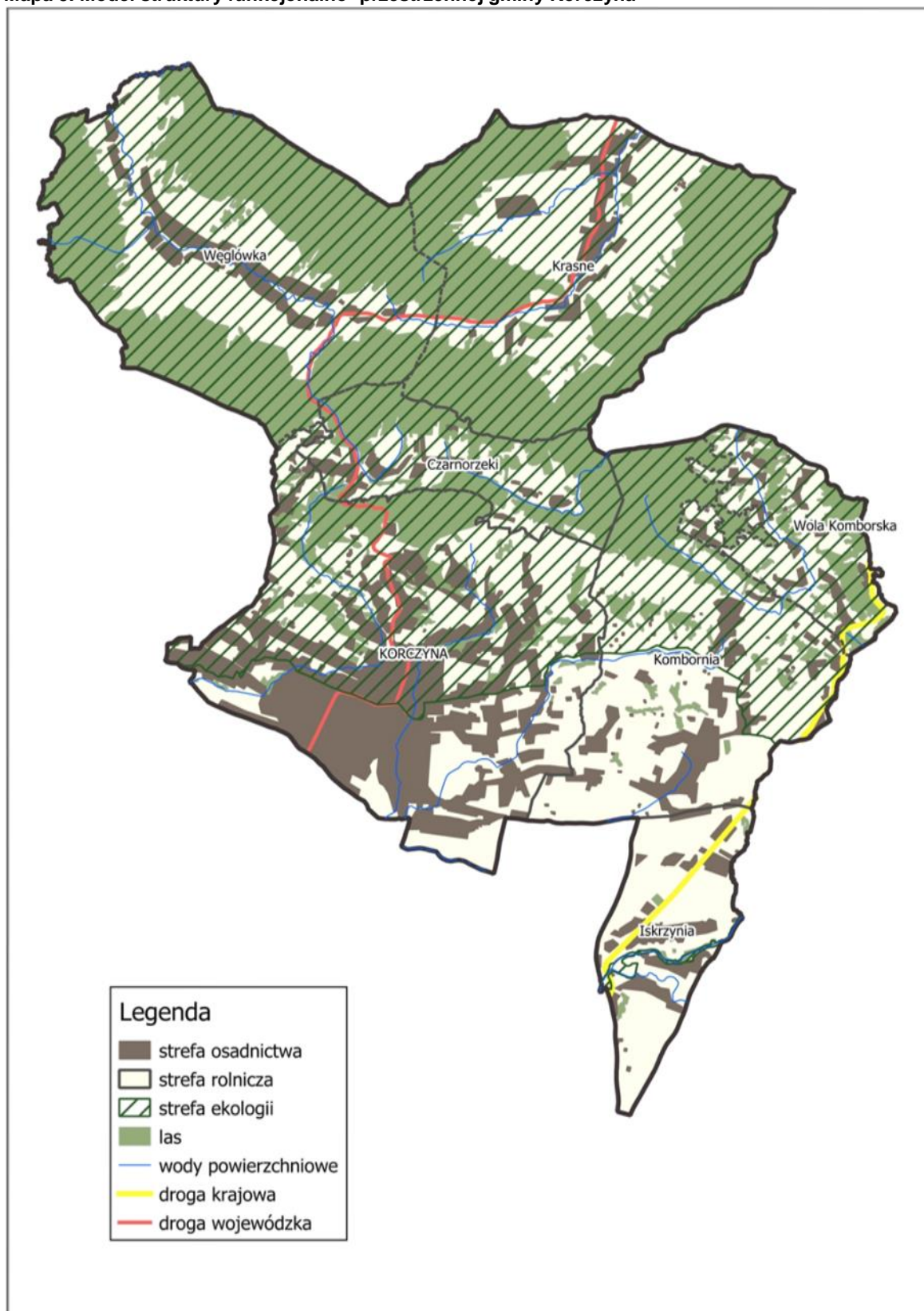

Dla właściwego funkcjonowania gminy Korczyna konieczny jest zrównoważony i spójny rozwój wszystkich tych stref tworzący model oparty na wizji i realizacji założonych celów realizacji polityki rozwój.

Dla zapewnienia komplementarnego rozwoju wszystkich 3 stref (strefy osadnictwa, rolniczej, ekologii) zaleca się, aby:

- ✓ polityka przestrzenna Gminy była prowadzona w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju (konieczność określenia zasad zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, w tym poprzez ochronę jego cennych zasobów, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów);
- ✓ wykorzystać rezerwy terenowe, w celu uzupełniania zabudowy oraz kształtowania zabudowy zwartej (nie należy dopuszczać do rozpraszania zabudowy);
- ✓ rozważyć możliwość wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w zakresie wykorzystywania energii solarnej i produkcji biomasy.
- ✓ polityka przestrzenna Gminy powinna być kształtowana harmonijnie, w zgodzie z istniejącą przyrodą oraz zgodnie z potrzebą kształtowania wysokiej jakości przestrzeni i wysokich warunków życia mieszkańców.

Mapa 5. Model struktury funkcjonalno- przestrzennej gminy Korczyna

Źródło: opracowanie własne

STREFA OSADNICZA

Obejmuje środkową część gminy tj. obszar zainwestowany miejscowości Korczyna oraz pozostałą część gminy tj. wszystkie przysiółki miejscowości Korczyna oraz resztę miejscowości

gminnych, powiązanych siecią dróg powiatowych i gminnych. Zakłada się, że głównymi funkcjami tej jednostki jest:

- ✓ mieszkalnictwo
- ✓ rozwój funkcji przemysłowej
- ✓ rozwój usług, m.in. takich jak turystyka, rekreacja i wypoczynek, agroturystyka;

Polityka przestrzenna w strefie koncentrować się będzie na tworzeniu wysokiej jakości przestrzeni urbanistycznej dla rozwoju

- ✓ zabudowy mieszkaniowej polegającej m.in. prawidłowej gospodarce gruntami na obszarze gminy i stworzenie „banku” działek budowlanych – przygotowanych planistycznie i geodezyjnie, co znacznie ułatwiłoby obrót ziemią ;realizacji inwestycji z zakresu uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe w postaci dróg oraz doprowadzenia innych mediów: energii elektrycznej, kanalizacji, wodociągów itp
- ✓ zgrupowanej zabudowy usługowej z dopuszczeniem modernizacji i uzupełnień oraz lokalizacji usług, za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej dla właścicieli i funkcji magazynowych i transportowych. Dla tych terenów istnieje obowiązek lokalizacji miejsc postojowych w granicach działek poszczególnych usług oraz wprowadzenia elementów zieleni.
- ✓ zabudowy przemysłowej i gospodarczej z dopuszczeniem budowy, modernizacji i uzupełnień, za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, na których mogą być zlokalizowane różnego typu obiekty działalności gospodarczej i przemysłowej (jako funkcja główna), mieszczące się ze swoimi strefami uciążliwości w granicach własnych działek. Na działkach zabudowy przemysłowej i gospodarczej, z inwestycjami szkodliwymi dla środowiska nie dopuszcza się funkcji mieszkalnej. Dopuszcza się natomiast funkcje uzupełniające w postaci usług różnego typu
- ✓ funkcji turystyki i wypoczynku jako uzupełniającej. Preferuje się rozwiązania w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne i elementy tzw. turystyki łagodnej (małe pensjonaty , zajazdy, motele , kwatery prywatne, campingi i pola namiotowe z pełnym wyposażeniem sanitarnym i prawidłowo rozwiązana gospodarką wodno – ściekową).

Przekształcenia w tej jednostce osadniczej dotyczyć będą budowy i modernizacji układu komunikacyjnego głównie dróg powiatowych i gminnych. Rozwój tej jednostki będzie następował w oparciu o istniejące zasoby i infrastrukturę społeczną, obejmował będzie rozwój infrastruktury technicznej na istniejących rezerwach terenowych oraz rozwój mieszkalnictwa przy zagwarantowaniu mieszkańcom jak najlepszego środowiska życia (mieszkanie, usługi, praca, wypoczynek).

Rysunek 4. Strefa osadnicza w gminie Korczyna - miejscowość Korczyna

Źródło: <http://archiwum.gok.korczyna.pl/strona/miejscowosci-gminy.html>

STREFA ROLNICZA

W skład strefy wchodzi tereny upraw i użytków rolnych o różnej intensywności upraw, o różnej przydatności rolniczej i klasach bonitacyjnych gleb. Są to tereny bez prawa zabudowy budownictwem jednorodzinnym. Są to również obszary występowania gleb murszowych i specjalnie chronionych - bez prawa zabudowy.

- ✓ Zakłada się, że rolnictwo w gminie Korczyna będzie funkcjonowało przede wszystkim w oparciu o gospodarstwa indywidualne. Najważniejszą sprawą jest przebudowa struktury gospodarstw rolnych w kierunku zwiększenia areałów i zmniejszenia liczby ludności utrzymującej się wyłącznie z rolnictwa. Stosunkowo wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej umożliwia wszechstronny rozwój produkcji rolnej, hodowlanej, specjalistycznej. Dobre położenie komunikacyjne umożliwi bezpośredni dostęp gospodarstw do rynków zbytu, z pominięciem pośredników.
- ✓ W celu zaktywizowania rolnictwa zakłada się zorganizowanie poradnictwa i doradztwa rolniczego, zapewniającego szybki obieg informacji dla inicjatyw dających szansę na rynkach zbytu oraz reaktywowanie produkcji sadowniczej i przetwórstwa sadowniczo-warzywniczego, z czego słynęła i utrzymywała się rolnicza ludność w gminie Korczyna.

Strefę tworzą obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w której wskazane są tereny poddane specjalnym rygorom użytkowania oraz tereny upraw rolnych. Zakłada ochronę jak największego obszaru gruntów rolnych, poprawę ich wartości użytkowej oraz maksymalne wykorzystanie dla potrzeb produkcji rolniczej. Obowiązuje zachowanie wymogów ochrony środowiska (w tym zachowania różnorodności biologicznej) przy realizacji nowych inwestycji.

Rysunek 5. Strefa rolnicza w gminie Korczyna - miejscowość Krasna

Źródło: <http://archiwum.gok.korczyna.pl/strona/miejscowosci-gminy.html>

Strefa ta obejmuje obszar lasów, terenów rolnych, terenów chronionych. Zakłada się, że głównymi funkcjami tej jednostki jest:

- rolnictwo, zwłaszcza na glebach najwyższych klas bonitacyjnych;
- gospodarka leśna;
- ochrona przyrody i krajobrazu.

Funkcjami uzupełniającymi są rekreacja i wypoczynek, głównie agroturystyka.

STREFA EKOLOGII

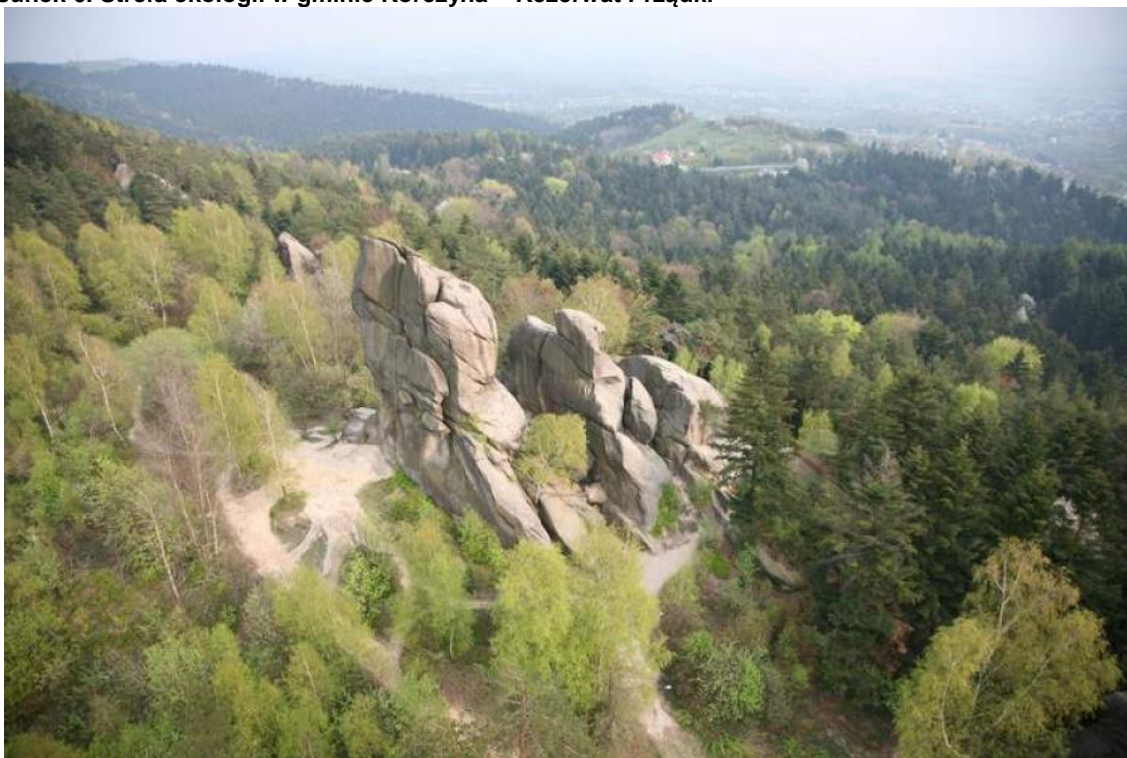
Gmina Korczyna w około 35% objęta jest ochroną prawną. Jest to system złożony z rezerwatów, pomników przyrody, parku krajobrazowego i obszaru chronionego krajobrazu już istniejący, ale i proponujący dalsze tereny do uznania za rezerваты, czy pomniki przyrody

W północnej części gminy Korczyna, ze względu na uwarunkowania przyrodnicze i walory krajobrazowe – główną funkcją gwarantującą nowe miejsca pracy i możliwości uzyskania efektów ekonomicznych oraz utrzymania się miejscowej ludności powinna stać się turystyka, agroturystyka, rekreacja i wypoczynek. Brak w chwili obecnej bazy noclegowej o odpowiednim standardzie oraz brak przygotowania terenu dla takich funkcji – powoduje ich zbyt małe wykorzystanie.. Bardzo ważnym elementem w dziedzinie rozwoju turystyki będzie opracowanie przewodników po proponowanych trasach oraz szerokie promowanie i propagowanie walorów gminy, głównie w celu tworzenia gospodarstw agroturystycznych, mogących przyczynić się do zwiększenia liczby miejsc pracy i wzbogacić jej mieszkańców.

Polityka przestrzenna w strefie przewiduje;

- ✓ ochronę układu ciągów i węzłów ekologicznych wraz z korytarzami ekologicznymi;
- ✓ zachowanie i ochronę istniejących walorów i zasobów przyrodniczych w dotychczasowej formie zakładając zrównoważony rozwój terenu;
- ✓ ochronę rzek, potoków i cieków wodnych poprzez ochronę korytarzy ekologicznych rzek i wyłączenie terenów przybrzeżnych z zagospodarowania obiektami budowlanymi.

Rysunek 6. Strefa ekologii w gminie Korczyna – Rezerwat Prządk

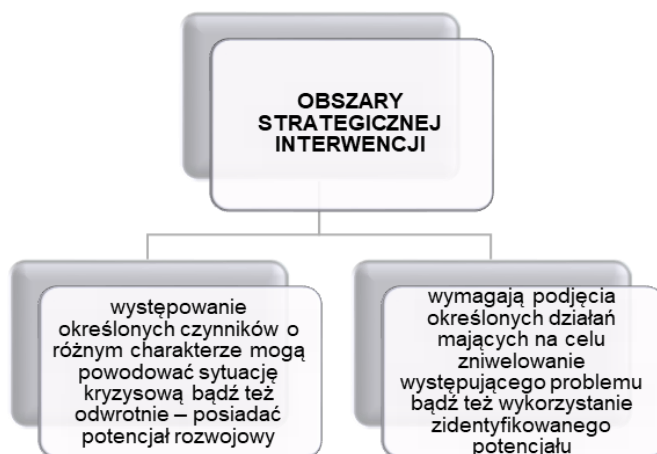

Źródło <http://www.projektatlas.eu/obiekt.php?id=123>

4.4. Obszary strategicznej interwencji określone dla Gminy Korczyna na poziomie krajowy, Regionalnym i lokalnym

Obszar strategicznej interwencji to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne.

Identyfikacja zarówno OSI określonych w strategiach wojewódzkich, jak i tych kluczowych dla Gminy jest szczególnie istotne z punktu widzenia prawidłowego planowania działań i zachowania pełnej spójności pomiędzy dokumentami strategicznymi różnych szczebli.

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) wskazane są:

- ✓ na poziomie krajowym
 - w **Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030**;
- ✓ na poziomie regionalnym
 - w **Strategii rozwoju województwa Podkarpackie 2030**;
- ✓ na poziomie lokalnym
 - w **Strategii Rozwoju Gminy Korczyna**

POZIOM KRAJOWY

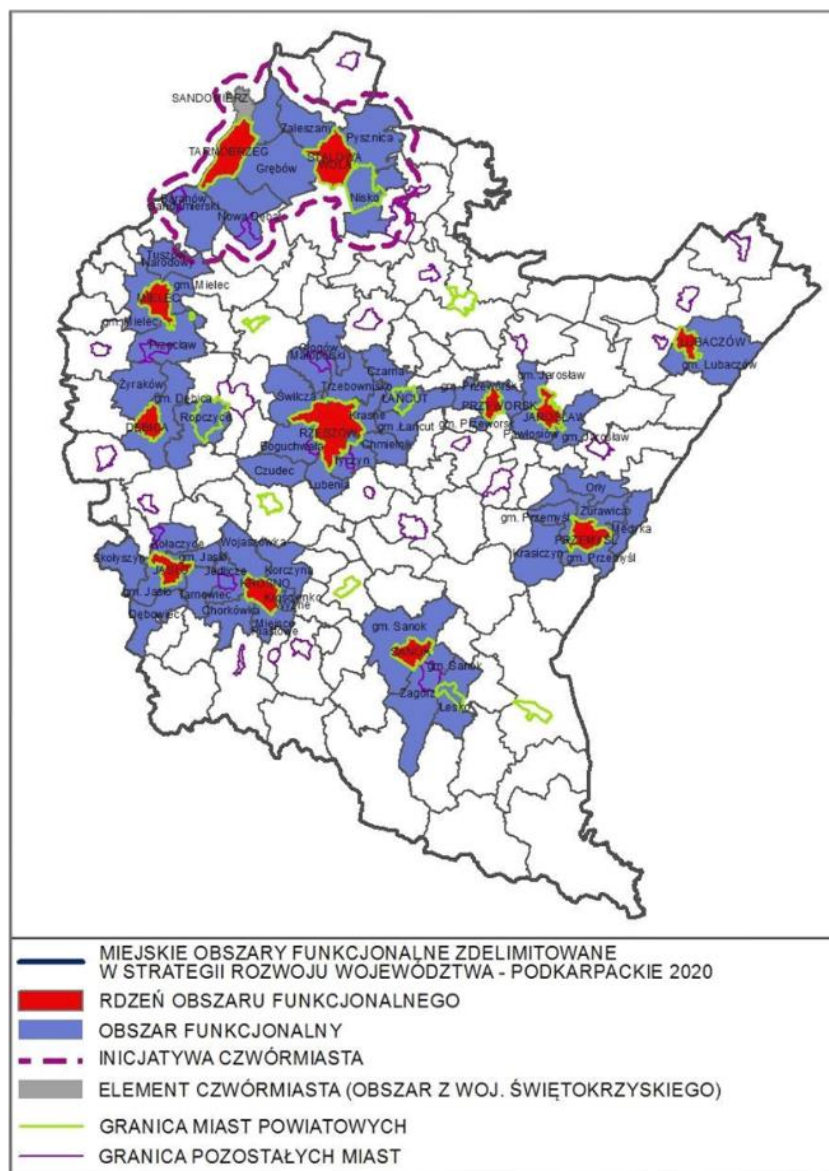
Zgodnie z **Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030** (KSRR 2030) gmina Korczyna wpisuje się w następujące **Krajowe Obszary Strategicznej Interwencji**:

- **Wschodnia Polska**
Wschodnia część kraju w największym stopniu skupia obszary zagrożone marginalizacją, a jej województwa - lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie - znajdują się w grupie regionów o zdecydowanie niższym poziomie konkurencyjności w porównaniu do średniej w Unii Europejskiej.

POZIOM REGIONALNY

Zgodnie z **Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030** gmina Korczyna wpisuje się w następujące **Regionalne Obszary Strategicznej Interwencji**:

- **Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego (7.1.)**

Źródło: Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030

Rozwój potencjału gospodarczego miast, ze szczególnym uwzględnieniem biegunów wzrostu wraz z rozprzestrzenianiem trendów rozwojowych na otaczające je obszary funkcjonalne oraz wiejskie (7.1.2.)

Zakładane działania:

- ✓ wzmocnienie sieci ciężarów grawitacyjnych miast regionu stanowiących szansę do stworzenia sieci stymulowania przepływu procesów rozwojowych;
- ✓ rozwój obszarów dla potencjalnych inwestorów pod kątem możliwości rozwoju stref działalności gospodarczej;
- ✓ wspieranie rozwoju strefy działalności gospodarczej w kierunku powstawania i efektywnego funkcjonowania przedsiębiorstw wraz z oddziaływaniem na obszary wiejskie; kreowanie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie wartości PKB poprzez rozwój sektora usług i przedsiębiorstw;
- ✓ dywersyfikacja gospodarki biegunów wzrostu i ich obszarów funkcjonalnych celem wzmocnienia funkcji gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego okresu regresu gospodarczego w wymiarze ponadregionalnym;
- ✓ zniwelowanie istniejących barier transgranicznych i zacieśnienie współpracy gospodarczej z przedsiębiorstwami z Ukrainy i Słowacji;

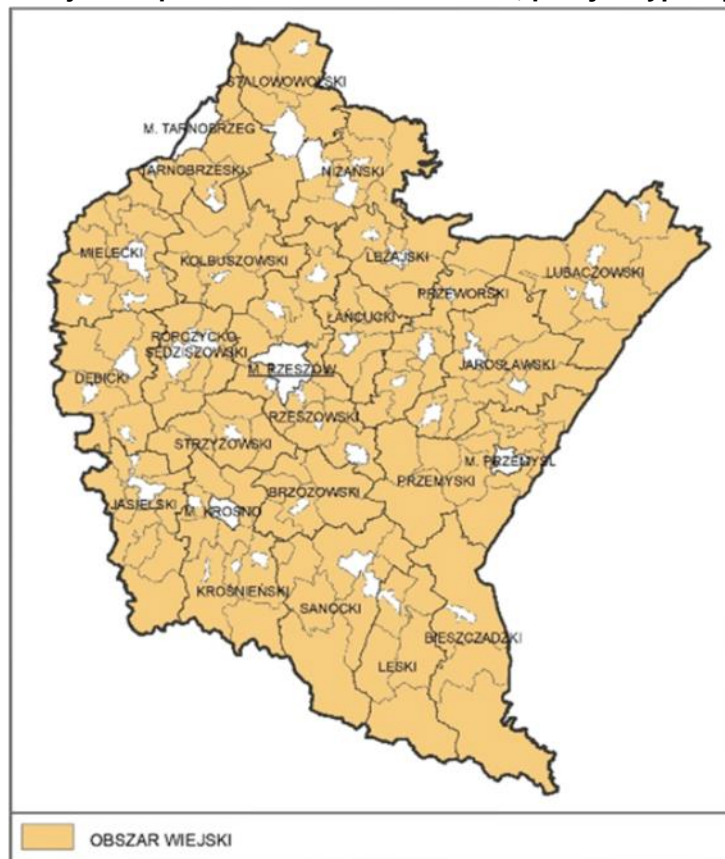
- ✓ wprowadzenie w ośrodkach miejskich rozwiązań wpisujących się w ideę Smart City;
- ✓ kształtowanie miejskich terenów zieleni w nawiązaniu do idei: „zielone miasta”;
- ✓ wsparcie rozwoju biegunów wzrostu z wykorzystaniem ich potencjału turystycznego i rekreacyjnego.

Rozwój powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu (7.1.3)

Zakładane działania

- ✓ zwiększenie spójności terytorialnej obszarów funkcjonalnych budowę, rozbudowę oraz modernizację infrastruktury kolejowej;
- ✓ podniesienie bezpieczeństwa komunikacyjnego poprzez budowę obwodnic i odciążenie centrów miast od przeciążeń wynikających z transportu indywidualnego i komunikacji publicznej;
- ✓ modernizacja i rozwój infrastruktury dróg lokalnych w celu zwiększenia spójności obszarów funkcjonalnych miast;
- ✓ rozwój transportu publicznego, w tym poprzez modernizację i rozwój infrastruktury w celu efektywniejszego przemieszczania się wewnątrz obszarów funkcjonalnych oraz między nimi;
- ✓ wspieranie systemu zrównoważonego transportu wraz węzłami intermodalnymi typu P&R, B&R;
- ✓ rozwój zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych, tras rowerowych, jako alternatywy dla przemieszczania się na krótkich odcinkach oraz służących rekreacji.

Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku (7.4.)

Źródło: Strategia rozwoju województwa -Podkarpackie 2030

Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej (7.4.1)

Zakładane działania

- ✓ poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu;
- ✓ zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;
- ✓ modernizacja i rozbudowa energetycznych linii przesyłowych jako podniesienie komfortu życia i bezpieczeństwa mieszkańców;
- ✓ rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej;
- ✓ poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami;
- ✓ tworzenie korzystnych warunków w tym kompleksowej infrastruktury technicznej dla rozwoju przedsiębiorczości.

Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich (7.4.2.)

Zakładane działania

- ✓ promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu powstawania alternatywnych źródeł dochodów;
- ✓ aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej;
- ✓ kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej;
- ✓ wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjno-usługowych;
- ✓ ukierunkowanie na dywersyfikację specjalizacji w celu podniesienia towarowości gospodarstw rolniczych;
- ✓ rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.

Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym (7.4.3.)

Zakładane działania:

- ✓ wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej;
- ✓ podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych;
- ✓ poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- ✓ promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby;
- ✓ promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.);
- ✓ upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej;
- ✓ wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.

Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej (7.4.4.)

Zakładane działania:

- ✓ dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców;
- ✓ efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów;
- ✓ wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej;
- ✓ poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- ✓ budowa oraz modernizacja infrastruktury wspierającej rozwój funkcji kulturowo-społecznych na terenach wiejskich;

- ✓ racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.

POZIOM LOKALNY

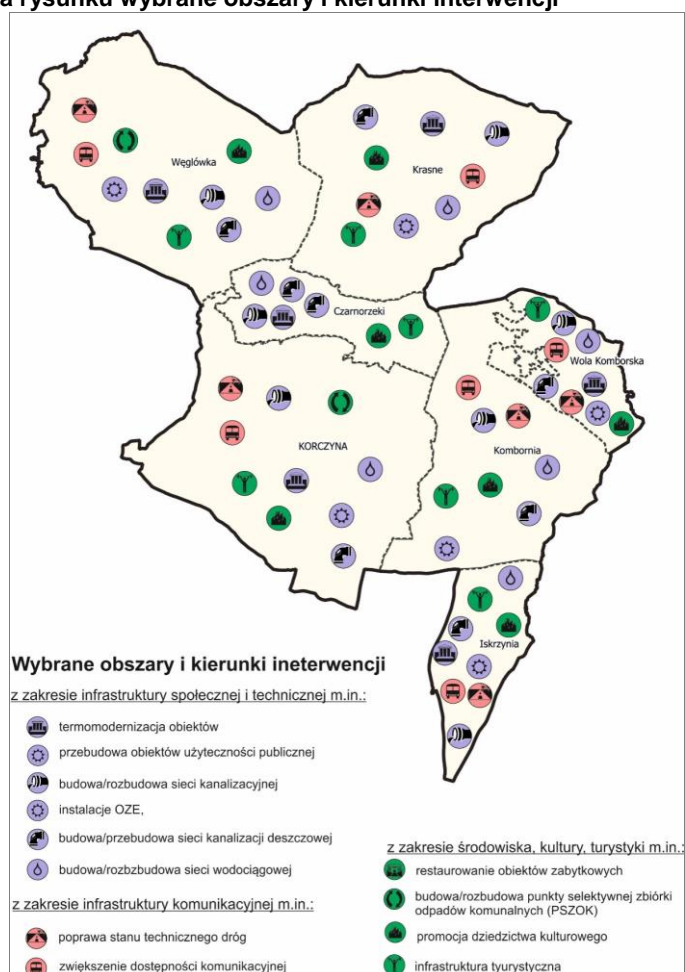
Na poziomie gminnym w ramach prac nad **Strategią Rozwoju Gminy Korczyna** zarówno na etapie diagnostycznym, jak i planistycznym, analizowano możliwość wyznaczenia w gminie Korczyna **Lokalnych Obszarów Strategicznej Interwencji**. Specyfika Gminy oraz zdiagnozowane problemy, a jednocześnie rozpoznane zasoby endogeniczne i potencjały Gminy, które można wykorzystać do rozwoju zgodnego z przyjętą wizją Gminy zdecydowały o wyodrębnieniu obszarów strategicznej interwencji obejmujących swym zasięgiem obszar całej gminy:

- ✓ wskazane jako OSI w ramach Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030. Plany gminy na poziomie lokalnym są zbieżne z tym co definiuje nadrzędny dokument planistyczny na poziomie województwa podkarpackiego;
- ✓ wyselekcjonowane zadania realizacyjne umieszczone w części opisującej cele operacyjne samorządu gminy Korczyna;
- ✓ budowa i modernizacja infrastruktury technicznej związanej z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej;
- ✓ zaspokajanie potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców;
- ✓ poprawa stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego co wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej Gminy.

W definicję OSI, tą jako obszarów problemowych, wymagających kompleksowej interwencji, niewątpliwie wpisują się obszary rewitalizacji.

Efektem prac nad „Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Korczyna na lata 2017-2023” jest wyznaczenie 3 ograniczonych terytorialnie obszarów o charakterze kryzysowym – koncentracja interwencji w wymiarze terytorialnym obejmuje obszary znajdujące się na terenie wybranych jednostek urbanistycznych: Kombornia, Węglówka i Krosna jako obszar zdegradowany przeznaczony do rewitalizacji, wymagający wsparcia. Biorąc pod uwagę horyzont czasowy działań ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz wdrożone dotychczas przedsięwzięcia rewitalizacyjne, potrzeba kontynuowania wielopłaszczyznowej interwencji po 2022 roku pozostaje aktualna w przypadku tych trzech obszarów zdegradowanych. Działania rewitalizacyjne, podobnie jak dotychczas, opierać się będą na wspieraniu integracji społecznej oraz włączenie społeczne, pozwalające zmniejszać problem wykluczenia społecznego. Działania skierowane na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zapewniające rozwój zasobów ludzkich. W obszarze będą prowadzone działania animacyjne dla dzieci i młodzieży, a także dla seniorów. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej działalność skupiać się będzie na promocji aktywnego spędzania czasu się poprzez działania w obszarach: społeczno-edukacyjnym, zdrowotnym oraz kulturalnym.

Mapa 6. Przestrzenne rozmieszczenie niektórych zadań realizacyjnych określonych w Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na rysunku wybrane obszary i kierunki interwencji

Źródło: opracowanie własne

4.5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Polityka przestrzenna oparta na zasadzie zrównoważonego rozwoju gminy Korczyna przez właściwe przeznaczenie i użytkowanie terenów dla prawidłowego, efektywnego funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego Gminy, pozostaje nadal jednym z kluczowych wyzwań strategicznych jakie stoją przed Gminą na najbliższe 10 lat.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy Korczyna określono na podstawie stworzonego modelu funkcjonalno-przestrzennego, uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Korczyna.

Podstawowe założenia wynikające z przyjętego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej i przyjętej w Strategii wizji rozwoju oraz ustalenia i rekomendacje dla kluczowych jednostek funkcjonalno-przestrzennych są następujące:

- ✓ tworzenia warunków do działalności gospodarczej, wspierania podmiotów przez odpowiednią politykę i promocję Gminy;
- ✓ opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie na obszarach, które z różnych przyczyn należy chronić przed niekontrolowaną zabudową, a także dla lokalizacji obiektów użyteczności publicznej np. ścieżek rowerowych czy terenów rekreacyjnych;
- ✓ opracowywanie programów rewitalizacji, identyfikowanie obszarów zdegradowanych;
- ✓ rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu;
- ✓ dążenie do poprawy stanu środowiska oraz wdrażanie rozwiązań proekologicznych, aby zwiększyć jakość życia w Gminie oraz przeciwdziałać skutkom zmian klimatu;

- ✓ kształtowanie struktury przestrzennej wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych;
- ✓ zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez układ dróg publicznych, ścieżki rowerowe;
- ✓ integracja planowania strategicznego (rozwój społeczno-gospodarczy) oraz planowania przestrzennego;
- ✓ prowadzenie ładu przestrzennego w planowaniu przestrzeni Gminy w aspekcie estetycznym, społecznym, gospodarczym, środowiskowym i funkcjonalnym;
- ✓ podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze;
- ✓ ograniczanie rozpraszania zabudowy poprzez dogęszczanie już istniejącej zabudowy;
- ✓ preferowanie zabudowy nawiązującej do krajobrazu i regionalnych tradycji-kształtowanie zabudowy brył budynków w sposób zapewniający ich wkomponowanie w krajobraz wiejski,
- ✓ dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, place zabaw) i możliwie pełnej dostępności infrastruktury technicznej;
- ✓ zwiększenie wykorzystania walorów turystycznych Gminy, dostosowanie rolnictwa do lokalnych potrzeb rynku, a także poprawa standardu i jakości życia;
- ✓ tworzenie terenów zieleni urządzonej oraz stref wypoczynkowo-rekreacyjnych;
- ✓ zapewnienie i organizacja miejsc parkingowych przy obiektach użyteczności publicznej;
- ✓ zachowanie i tworzenie kompleksów leśnych i towarzyszących im łąk w dotychczasowym użytkowaniu w tym uzupełnianie i poszerzanie kompleksów leśnych;
- ✓ racjonalne udostępnienie lasów bez groźby ich dewastacji, dla celów rekreacji i turystyki m.in. poprzez wyposażenie w małą infrastrukturę turystyczną jak ścieżki rowerowe i piesze wzdłuż dróg leśnych, miejsca obsługi szlaków;
- ✓ racjonalny rozwój infrastruktury odpowiadający potrzebom mieszkańców, inwestorów jak i turystów.

Pogłębienie wskazanych rekomendacji znajduje się także w modelu funkcjonalno-przestrzennym stanowiącym integralną część dokumentu Strategii. Dodatkowo należy pamiętać, że do instrumentów wdrażania polityki przestrzennej należy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Korczyna, które jest dokumentem określającym politykę przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniające uwarunkowania rozwoju przestrzennego.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Strategia Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031 jest dokumentem kierunkowym, swoistą mapą drogową, stanowiącą podstawę do podejmowania skoordynowanych działań przez wszystkich partnerów społecznych Gminy. Pozwala to na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju Gminy. Kompleksowe podejście, będące cechą planowania strategicznego powoduje, iż realizacja tak określonej strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów społecznych w Gminie. Bardzo ważnym aspektem jest uspołecznienie procesu wdrażania Strategii przy udziale głównych partnerów społecznych.

Dla realizacji Strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- samodzielnych przez władze Gminy,
- samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnych przez organizacje pozarządowe,
- indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów (publicznego, prywatnego i pozarządowego).

Wynika z tego, iż bardzo ważnym, a jednocześnie trudnym zadaniem będzie zaangażowanie wszystkich kluczowych dla rozwoju Gminy partnerów społecznych. Powodzenie w tym zakresie jest uzależnione od zdolności do wzajemnej komunikacji, radzenia sobie z różnicami interesów

poszczególnych partnerów i grup, wspólnego definiowania problemów i celów, a następnie wspólnych przedsięwzięć.

W okresie wdrażania Strategii władze Gminy mogą występować w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów lokalnych,
- operator centrum lokalnej informacji i komunikacji w Gminie.

Wdrożenie Strategii przez władze Gminy wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych, pozwalających na podjęcie ostatecznych decyzji, które działania i przy jakich zaangażowanych środkach własnych oraz zewnętrznych będą realizowane. Tymi narzędziami władz Gminy będą:

- wieloletnia prognoza finansowa,
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- budżet Gminy,
- konkretne projekty i programy,
- aplikacje o zewnętrzne źródła dofinansowania,
- polityki szczegółowe Gminy (stanowiące zbiór spójnych zasad odnoszących się do określonej dziedziny życia/funkcjonowania Gminy), pozwalające podejmować powtarzalne decyzje według tych samych kryteriów,
- zadania wyznaczane urzędnikom Gminy i jednostkom podległym Gminie.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego.

Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji w okresie realizacji Strategii będą m.in. Strategia rozwiązywania problemów społecznych, Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, Plan gospodarki niskoemisyjnej, Program ochrony środowiska, inne programy wieloletnie czy programy jednoroczne. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina sporządzi ocenę aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności powiat krośnieński. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

Zatem Skuteczna realizacja strategii opiera się będzie na następujących zasadach:

1. Kompleksowe (całościowe) podejście.

2. Posiadanie zintegrowanych celów strategicznych i operacyjnych oraz zadań realizacyjnych.
3. Koncentracja środków na zadania o największych korzyściach społecznych.
4. Weryfikowanie planów i działań z punktu widzenia zgodności z zasadami zrównoważonego rozwoju.
5. Rozwijanie współpracy partnerów społecznych.
6. Otwarta komunikacja z mieszkańcami.
7. Współpraca z partnerami w otoczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.
8. Stały monitoring realizacji strategii.
9. Konsekwencja w realizacji zadań dla długookresowych celów strategii.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na jej podstawie uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje o stanie realizacji działania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakim stopniu został osiągnięty założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

Proces monitorowania obejmuje:

- Zdefiniowanie wskaźników dla poszczególnych celów operacyjnych i zadań realizacyjnych Strategii.
- Określenie procedury monitorowania.
- Wyznaczenie referatów i osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie poszczególnych grup wskaźników.
- Koordynowanie procesu monitorowania i administrowania bazą danych.

Schemat 1 Procedura monitorowania

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Korczyna na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023) oraz kolejnego okresu, a także ogólnopolskich programów operacyjnych oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programu jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Podkarpackiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowania, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Korczyna na lata 2022-2031. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, w szczególności udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatek od nieruchomości. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Gminy w Korczynie oraz jednostek organizacyjnych Gminy Korczyna.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem krośnieńskim, województwem podkarpackim i ich jednostkami organizacyjnymi, a także związkami międzygminnymi, spółkami komunalnymi i stowarzyszeniami, których członkiem jest Gmina Korczyna. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Poniższa tabela przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2022-2031 na podstawie Uchwały Rady Gminy Korczyna Nr XL/317/21 z dnia 06.08.2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Korczyna. W analizowanych latach łączne dochody wyniosą 658 187 247,57zł, z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych – 86 130 472,01zł i podatku od nieruchomości – 42 796 655,89zł, natomiast wydatki – 644 929 681,57zł.

Tabela 2. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii

Dochody ogółem		w tym:		Wydatki ogółem	Rozchody
		PIT	Podatek od nieruchomości		
2022	58 936 747,55	7 865 997,26	4 049 884,00	56 982 558,55	1 954 189,00
2023	59 282 796,94	8 023 317,20	4 090 382,91	57 360 515,94	1 922 281,00
2024	61 058 280,85	8 183 783,55	4 131 286,75	59 081 738,85	1 976 542,00
2025	62 887 029,28	8 347 459,00	4 207 912,49	61 047 920,28	1 839 109,00
2026	64 770 640,15	8 514 408,00	4 256 051,62	63 055 195,15	1 715 445,00

2027	66 646 088,00	8 684 696,00	4 273 075,83	65 396 088,00	1 250 000,00
2028	68 509 379,21	8 858 390,00	4 315 806,58	67 709 379,21	800 000,00
2029	70 356 432,44	9 035 558,00	4 402 122,71	69 756 432,44	600 000,00
2030	72 042 586,83	9 216 269,00	4 490 165,00	71 442 586,83	600 000,00
2031	73 697 266,32	9 400 594,00	4 579 968,00	73 097 266,32	600 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Rady Gminy Korczyna Nr XL/317/21 Rady Gminy Korczyna z dnia 06.08.2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Korczyna

Z kolei potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach realizacji Strategii, tj. 2022-2031 wyniesie 585 322 115,57 zł.

7. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy

Załącznik 2: Wzór ankiety

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

Załącznik 4: Raport z badania ankietowego